

Zaanstreek-Waterland

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Programmadirectie COVID-19

t.a.v. 5.1.2e

Postbus 20350

2500EJ DEN HAAG

Uw brief d.d.: 20 juli 2020

Uw kenmerk: 1722497-208190-PG

Ons kenmerk: Dir-2021-000301

Sector: Bedrijfsvoering

Behandeld door: 5.1.2e

Telefoon/Mobiel nr.: 5.1.2e

E-mail: 5.1.2e@ggdzw.nl

Datum: 8 juli 2021

Onderwerp: Compensatie financiële gevolgen coronacrisis

Geachte 5.1.2e

Met verwijzing naar uw brief van 20 juli 2020 stuur ik u hierbij de einddeclaratie van de meerkosten van de GGD Zaanstreek-Waterland betreffende het jaar 2020. De opgave van de GGD Zaanstreek-Waterland bestaat uit een opgave van de gerealiseerde kosten en de gedeerde inkomsten conform de definities als in het rapport van onderzoeksbureau AEF.

De einddeclaratie over het jaar 2020 van de GGD Zaanstreek-Waterland heeft een waarde van € 7.341.937. Deze is conform het totaal van de ingediende declaraties over het jaar 2020.

Na controle van de declaratie over de maand december 2020 door de 5.1.2e 5.1.2e Directie Publieke Gezondheid, is gebleken dat er laboratoriumkosten zijn opgevoerd in de declaratie over december 2020. Deze laboratoriumkosten zijn onjuist gedeclareerd en derhalve in mindering gebracht op het voorschot van december 2020. Deze correctie heeft plaatsgevonden nadat de accountantscontrole was afgerond en is derhalve niet meegenomen in de jaarstukken en het controleverslag van de accountant. De onjuist gedeclareerde en vervolgens in mindering gebrachte laboratoriumkosten bedragen € 131.536.

De einddeclaratie over het jaar 2020 is onderdeel van de jaarstukken 2020. Tevens is in het jaarverslag een paragraaf opgenomen waarin alle relevante informatie over COVID-19 wordt beschreven.

Als bijlage bij deze brief sturen wij u de, op 8 juli 2021 door het Algemeen Bestuur van de GGD Zaanstreek-Waterland vastgestelde, jaarstukken 2020, alsmede de controleverklaring en het accountantsverslag betreffende deze jaarstukken.

Hoogachtend,

5.1.2e

Hoofdvesting

Vurehout 2, 1507 EC Zaandam

Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam

Telefoon: 5.1.2e

Fax: 075 - 5.1.2e

Website: www.ggdzw.nl

E-mail: 5.1.5@ggdzw.nl

KvK: 34370893

Zaanstreek-Waterland

Planning en Control Cyclus Jaarstukken 2020

Algemeen Bestuur | 8 juli 2021 | vastgesteld

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
Inleiding	3
1 JAARVERSLAG	4
1.1 Programmaverantwoording	5
1.1.2 Programma 1 Monitoren, signaleren en adviseren	14
1.1.3 Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	17
1.1.4 Programma 3 Publieke gezondheid bij rampen en crises	24
1.1.5 Programma 4 Toezicht houden	26
1.1.6 Programma 5 Contracttaken	28
1.1.7 Algemene dekkingsmiddelen	30
1.2 Paragrafen	31
1.2.1 Inleiding	31
1.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	31
1.2.3 Verbonden partijen	33
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	34
1.2.5 Financiering	34
1.2.6 Bedrijfsvoering	36
2 JAARREKENING	45
2.1 Balans per 31 december 2020 GGD Zaanstreek-Waterland	46
2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	48
2.3 Toelichting	50
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	50
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020	51
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020	57
Overhead	58
2.3.4 Resultaatbestemming	67
2.3.5 Wet Normering Topinkomens	67
2.3.6 Gebeurtenissen na balansdatum	69
2.3.7 Rechtmatigheid	69
BIJLAGEN	71
Afkortingenlijst	71
Taakvelden	73
Verantwoording uitgekeerde zorgbonussen	74
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75

VOORWOORD

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2020 van GGD Zaanstreek-Waterland (GGD). Met het jaarverslag en de jaarrekening legt het Algemeen Bestuur van de GGD verantwoording af over de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden uit de programmabegroting binnen de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Wij rapporteren graag over stand van zaken in de programma's:

1. Monitoren, signaleren en adviseren
2. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming
3. Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises
4. Toezicht

In deze rapportage is ter informatie de financiële stand van zaken van de projectmatige werkzaamheden vermeld, maar niet opgenomen in het resultaat. Inhoudelijk verslag en de financiële rapportage over projectmatige werkzaamheden gebeurt separaat aan de opdrachtgevende gemeenten.

GGD Zaanstreek-Waterland ondersteunt de gemeenten bij het realiseren van hun doelstellingen in het kader van preventie, de publieke gezondheid en sociale veiligheid. De GGD werkt en denkt vanuit preventie en eigen regie van mensen op hun gezondheid. Gemeenten hebben daarin een belangrijke verantwoordelijkheid. De nadruk ligt niet alleen op de aanpak van problemen van burgers, maar veel meer op het voorkomen daarvan.

Coronacrisis

Sinds begin 2020 is de Nederland geconfronteerd met een crisis veroorzaakt door de infectieziekte COVID-19 (corona). Een infectieziektecrisis, en dus nauw verbonden met één van de basistaken van de GGD: namelijk infectieziektebestrijding. De GGD heeft in 2020 dan ook veel inzet gepleegd in de aanpak van deze infectieziektecrisis.

Naast de aanpak van uit Infectieziektebestrijding zijn tot aan de zomer van 2020 medewerkers van Jeugdgezondheidszorg, Toezicht, het Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg, Veilig Thuis en Bedrijfsvoering van de GGD betrokken bij bestrijding van het coronavirus, dan wel met de effecten hiervan. Daardoor is een aantal reguliere werkzaamheden niet of beperkt tot uitvoer gekomen. Ook de landelijke maatregelen om het virus in te dammen hebben invloed gehad op uitvoering van de reguliere werkzaamheden. De kritische werkprocessen binnen de GGD zijn tijdens de periode tot aan de zomer wel uitgevoerd. Deze processen zijn Jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen en zorgkinderen, Veilig Thuis, Meld- en Adviespunt Bijzondere Zorg (meldpunt suïcide en wet verplichte GGZ) en algemene infectieziektebestrijding, TBC bestrijding en SOA bestrijding bij acute situaties.

In de jaarverantwoording wordt verslag gedaan van de inzet op de bestrijding van het coronavirus en de reguliere activiteiten binnen de programma's.

1 JAARVERSLAG

1.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording heeft dezelfde opzet als de programmabegroting. In de programmabegroting zijn de vragen gesteld "Wat willen we bereiken?", "Wat doen we hiervoor?" en "Wat kost het?". In de programmaverantwoording worden de vragen beantwoord "Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?" en "Wat heeft het gekost?".

1.1.1 Aanpak Coronacrisis

Het jaar 2020 heeft grotendeels in het teken gestaan van de aanpak van COVID-19 (corona). Wat begon in China met een handvol patiënten met een longontsteking, veroorzaakt door een tot dan toe onbekende ziekteverwekker, heeft zich ontwikkeld tot een wereldwijde uitbraak.

Op 28 januari 2020 heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het coronavirus de status van A-ziekte toegekend. Dit betekent dat de regie van aanpak om verdere verspreiding van de ziekte te beperken op landelijke niveau bij de minister van VWS ligt. De minister laat zich hierbij adviseren door het OMT (Outbreak Management Team) en het BAO (Bestuurlijk Ambtelijk Overleg).

Voor de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland werd vanaf 12 maart 2020, net als de rest van het land, de Gecoördineerde Regionale Inzet Procedure (GRIP) 4 afgekondigd. Dit hield in dat de voorzitter van de veiligheidsregio verantwoordelijk werd voor de bestrijding van de crisis. Voor de aanpak van het coronavirus door de GGD en de interactie met de partners in de witte kolom daarbij ondersteund door de directeur Publieke Gezondheid (DPG).

Twee keer per week kwam het Regionaal Beleidssteam (RBT), de burgemeesters van de regio, voorgezeten door de voorzitter van de veiligheidsregio, bij elkaar waarin de situatie met betrekking tot de gehele regio Zaanstreek-Waterland besproken werd, evenals de regionale uitvoering van de landelijke maatregelen. De DPG neemt als vaste adviseur deel aan het RBT. De DPG heeft hierbij een dubbelrol en is verantwoordelijk voor zowel de aansturing van de GGD als de inhoudelijke aansturing van de GHOR. De DPG duidde de regionale cijfers met betrekking tot testen, besmetting en tendensen.

De DPG had een belangrijke relatie met het ROAZ (regionaal overleg acute zorg) en de stuurgroep RONAZ (regionaal overleg niet-acute zorg) met de DPG-en uit NW3 verband (DPG Kennemerland, Noord-Holland-Noord en Zaanstreek-Waterland), VVT-organisaties en zorgverzekeraars.

Fase 1 Crisis

De GGD is vanaf 29 januari 2020 opgeschaald op basis van het crisisplan Publieke Gezondheid. Dit betekende dat in de periode januari – februari het crisisteam 2-3 keer per week bij elkaar kwam. Dit team bestond uit de arts Infectieziekten, crisis coördinator, communicatie medewerker, teammanager Infectieziekte bestrijding en een medewerker van de GHOR (Geneeskundige Hulpverlenings Organisatie in de Regio). De DPG zat het crisisteam voor.

Op 5 maart is de eerste coronabesmetting in de regio vastgesteld. Vanaf dat moment is de crisisstructuur opgeschaald en kwam het crisisteam dagelijks twee keer bij elkaar sturing gaf op de uitvoering van onder andere het inrichten van de infectieziektebestrijding, het geven van voorlichting aan ketenpartners (zorgaanbieders, scholen), burgers en bestuur, de ombouw van de interne organisatie van reguliere taken naar crisisbestrijding en het deelnemen aan landelijke en (boven)regionale (crisis)overleggen. Er was nauw overleg met de GHOR en de overige onderdelen van de Veiligheidsregio.

Fase 2 Project

De crisisstructuur is in april overgegaan naar een tijdelijke projectstructuur, waarbij het projectteam twee keer per week bijeen kwam en de ontwikkelingen nauwgezet volgde.

Eind maart melde de minister van VWS dat de testcapaciteit vergroot moet worden zodat een ruimer testbeleid kan worden ingezet. Per 6 april was de mogelijkheid voor zorgmedewerkers met klachten die passen bij COVID-19 ziektebeeld zich melden bij de GGG om getest te worden.

De eerste tijdelijke teststraat werd opgezet bij de Brandweerkazerne in Purmerend. Met een toename van het testen vond een uitbreiding plaats van het team voor het afnemen van het bron- en contact onderzoek. Personeel werd geworven en opgeleid. Dit was ook de fase waarin CoronIT, het digitale registratiesysteem, ontwikkeld en geïmplementeerd werd. Dit systeem is onmisbaar voor het ontsluiten van data.

In de weken die volgden kreeg de GGD van de minister van VWS de opdracht meer doelgroepen te testen op COVID-19. Niet alleen zorgmedewerkers, maar ook leerkrachten, medewerkers van

kinderdagverblijven, politie, jeugdtrainers en boa's konden getest worden. Een mobiele test unit werd gebouwd en een tweede teststraat in Zaanstad ging open.

In deze periode heeft de GGD deel uitgemaakt van de kerngroep die een methodiek voor de bekostiging van de bestrijding van de COVID-19 pandemie. Er is een format voor het inzichtelijk krijgen van de gemaakte kosten en voor een inschatting van de nog te verwachten kosten bij opschaling opgesteld. Hierbij hebben de leden van de kerngroep nauw opgetrokken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Veiligheidsregio's. Op 15 mei is er een gezamenlijke brief van de VNG en de Bestuurlijke Adviescommissie Publieke Gezondheid (BAC PG) en op 23 juni een brief van het Veiligheidsberaad naar VWS gestuurd waarin aandacht wordt gevraagd voor de compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis.

Om voldoende inzicht in de kosten te krijgen heeft de VNG Andersson EIFFERS Felix (AEF) in samenwerking met de kerngroep vanuit de GGD-en gevraagd een rapport op te stellen waarin een terugblik én voorspelling van de kosten gegeven werd. De VNG heeft AEF gevraagd om:

- een analyse te maken van de gerealiseerde kosten tot en met mei 2020;
- in kaart te brengen wat de financiële gevolgen zijn van de coronacrisis voor de GGD-en vanaf 1 juni tot het einde van 2020.

Het onderzoek is uitgevoerd binnen een periode van drie weken. Op deze manier konden de inzichten van het onderzoek op tijd landen op de bestuurlijke overlegtafels. Op 5 augustus is het rapport 'Meerkosten voor GGD-en ten gevolge van Corona' aangeboden aan de VNG. Dit rapport geeft een eerste indicatie en inschatting van de kosten op hoofdlijnen.

Voor dit onderzoek is grotendeels gebruikgemaakt van de expertise van vertegenwoordigers van de GGD-en. De contactpersonen vanuit de GGD-en waren de managers bedrijfsvoering die hun GGD vertegenwoordigen in het Strategisch Bedrijfsvoeringsoverleg GGD-en (SBOG). De methode en de te presenteren kosten zijn afgestemd met de VNG. Daarnaast is in overleg met de begeleidingsgroep en een afvaardiging van het SBOG afgesproken wat de uitgangspunten voor de op te vragen kosten zijn. Samen met twee leden van het SBOG is een uitvraag opgesteld die de belangrijkste kostenposten bevat. GGD-en hadden twee dagen de tijd om de uitvraag in te vullen.

De uitvraag betrof verschillende soorten kosten:

- Specifieke meerkosten: Extra gemaakte kosten die direct aan corona-activiteiten zijn toe te wijzen (bron- en contactonderzoek, bemonstering);
- Overige meerkosten: Extra gemaakte kosten voor reguliere taken (bijvoorbeeld voor uitgestelde dienstverlening die moet worden ingehaald en leidt tot externe inhuur);
- Minder inkomsten: Inkomstendering (bijvoorbeeld door wegvallen van inkomsten uit reizigersvaccinaties);
- Minder uitgaven: Kosten die GGD-en minder hebben gemaakt voor reguliere dienstverlening die later niet wordt ingehaald (bijvoorbeeld de inkoop van vaccins).

Gebaseerd op de eerste resultaten van de uitvraag is in het Bestuurlijk Overleg tussen VWS, VNG en GGD GHOR Nederland van 14 juli 2020 gesproken over de bestuurlijke en financiële afspraken betreffende de COVID-19 maatregelen. Deze afspraken zijn door VWS op 20 juli 2020 in een brief aan alle voorzitters van de Veiligheidsregio's bevestigd. De minister van VWS constateert in deze brief, die ook aan de VNG en GGD GHOR Nederland is gestuurd, dat de bestrijding van de Covid-19 pandemie hoge kosten voor de GGD-en en de Veiligheidsregio's met zich meebrengt.

De minister van VWS bevestigde daarmee dat de vergoeding van de totale meerkosten op basis van artikel 62 Wet publieke gezondheid en de artikelen 15 en 16 van het Besluit Publieke Gezondheid bij het Rijk konden worden gedeclareerd. Concreet betekent dit, dat:

- GGD-en en Veiligheidsregio's dienen via de voorzitter van de Veiligheidsregio een voorlopige opgave in van de meerkosten tot en met juni én een raming van de meerkosten voor de periode juli tot en met december, conform de definities uit het AEF-rapport. Het betreft hier een administratieve handeling voor de voorzitters; het bestuur van de GGD is zelf inhoudelijk verantwoordelijk voor hun aanvragen.
- Tevens kunnen ze hierbij een voorschot aanvragen ter hoogte van de meerkosten tot en met juni. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een afgestemd format. Daarna wordt er maandelijks

een opgave van de voorlopige kosten ingediend via dezelfde lijn, waarna VWS een aanvullend voorschot betaalbaar stelt aan de GGD-en.

- GGD-en en Veiligheidsregio's registeren alle meerkosten apart in hun financiële administratie. Na het afsluiten van het boekjaar dienen de GGD-en en Veiligheidsregio's uiterlijk voor 1 september 2021 (en/of van het volgende jaren steeds voor 1 september) de einddeclaratie in via de voorzitter van de Veiligheidsregio. Bij deze einddeclaratie wordt de goedgekeurde jaarrekening inclusief de accountantsverklaring van de huisaccountant van de GGD/Veiligheidsregio gevoegd bij de einddeclaratie. Waarna de voorschotten kunnen worden afgerekend. Voor de controle door de accountant wordt een controleprotocol ontwikkeld.
- Indien aan GGD-en en/of veiligheidsregio's nieuwe opdrachten inzake de COVID-19 pandemie worden verstrekt door het Rijk, dan komen deze ook voor vergoeding in aanmerking. Ook hierbij wordt aangesloten bij bovenstaande financiële afspraken, wat betekent dat eventuele extra kosten kunnen worden meegenomen in de bevoorschottingsaanvragen.

Fase 3: Sector Corona

Vanaf 1 september 2020 zijn alle corona gerelateerde activiteiten ondergebracht in een aparte sector Corona. Belangrijke redenen hiervoor waren:

- a. de omvang van de werkzaamheden voor de bestrijding van de coronacrisis overstijgt de reguliere capaciteit van de GGD;
- b. de aard en duur van de pandemie overstijgen de reguliere capaciteit van de sector Preventie & Zorg en daarbinnen het team Infectieziektebestrijding (IZB);
- c. het in samenhang organiseren van alle werkzaamheden van de aanpak van de coronacrisis van de GGD;
- d. het financieel afbakenen van de kosten voor werkzaamheden van de aanpak van de coronacrisis, omdat de kosten die de GGD maakt voor de aanpak van corona (zowel van het primaire proces als de bedrijfsvoering), alsmede de niet ontvangen – maar wel begrote – inkomsten, rechtstreeks worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS.

Met ingang van 1 september is de sector Corona tijdelijk als vijfde sector toegevoegd. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de sector Corona ongeveer 1½ jaar operationeel zal zijn. De sector Corona bestond toen uit drie teams.

- Team Testen.
- Team Bron- en contractonderzoek.
- Team Beleidsadvies, onderzoek en informatie.

In januari 2021 is de sector uitgebreid met team Vaccinaties.

Bij de personele inrichting van de sector Corona is in ogenschouw genomen dat het verloop van de coronacrisis nog ongewis is. De sector Corona bestaat daarom uit een vaste kern van medewerkers aangevuld met een vaste pool van medewerkers uit de verschillende overige sectoren, die flexibel kunnen worden ingezet. Eind 2020 bestond de sector uit ongeveer 290 fte.

Wat heeft de GGD in de aanpak van het coronavirus gedaan?

- Het testen:

Testen is een belangrijk instrument in de bestrijding van het coronavirus. Hierdoor wordt de verspreiding van het virus inzichtelijk. Bij de ontwikkeling van de testmogelijkheden volgt de GGD het landelijk beleid.

In de eerste weken van de crisis stelde de huisarts de indicatie voor een coronatest en nam de GGD de test af. Begin maart is de aanpak gewijzigd en werd alleen bij een zeer beperkte groep door de huisarts of door een arts in het ziekenhuis getest. Vanaf 6 april is het testbeleid uitgebreid en is de eerste teststraat in Purmerend ingericht. Bij de start was de teststraat alleen bedoeld voor het zorgpersoneel.

Vanaf 11 mei kreeg de GGD van VWS de opdracht meer doelgroepen te testen op COVID-19. Niet alleen zorgmedewerkers, maar ook leerkrachten, medewerkers van kinderdagverblijven, politie, jeugdtrainers en boa's konden getest worden. Er werd een prioriteitsstraat opgericht voor zorgpersoneel en leerkrachten om 's ochtends getest te worden en diezelfde dag de uitslag te krijgen.

Met ingang van juni 2020 kan iedereen met milde klachten zich kan laten testen. Op dat moment is een tweede teststraat ingericht in Zaandam. Ook is tijdens de periode waarin in Volendam de kermis plaatsvindt, een tijdelijke testlocatie in Volendam ingericht.

Vanaf 1 december is het testbeleid uitgebreid en kunnen ook mensen zonder klachten zich laten testen, wanneer ze in contact zijn geweest met iemand die positief is getest. In december is een derde teststraat in Wormerveer geopend.

In de periode april-mei zijn 1.272 mensen uit de testdoelgroepen getest. Vanaf 1 juni zijn circa 124.000 mensen getest. Inwoners, die op medische gronden niet naar de testlocatie kunnen komen, kunnen thuis worden getest. In de eerste helft van het jaar werden deze testen door SALT uitgevoerd. In september heeft de GGD een mobiele testbus ingericht om thuishetsten uit te voeren. In 2020 zijn 541 thuishetsten uitgevoerd. De testbus wordt ook ingezet als een cluster van besmettingen op één (zorg) locatie is.

In wijken waar de testbereidheid laag is, is door middel van extra publiekscampagnes: filmpjes, folders in verschillende talen, het belang van testen onder de aandacht gebracht.

Locatie	Testcapaciteit per dag april - mei	Testcapaciteit per dag juni	Testcapaciteit per dag juli – medio augustus	Testcapaciteit per dag medio augustus – medio september	Testcapaciteit per dag medio september - november	Testcapaciteit per dag december
Purmerend	100	300	300	150	600	600
Volendam	0	0	0	120	0	0
Wormerveer	0	0	0	0	0	300
Zaanstad	0	0	300	300	950	950
totaal	100	300	600	570	1550	1850

Traceren: Bron- en contactopsporing

Bron- en contactonderzoek (BCO) is een essentieel onderdeel van de bestrijding van de corona pandemie. Het doel van het BCO is om contacten te identificeren, hen te informeren over de blootstelling en de risico's op besmetting en hen te wijzen op maatregelen die genomen moeten worden om verdere verspreiding te voorkomen. Landelijk worden verschillende fasen in het BCO onderscheiden: volledig BCO en risico gestuurd BCO. Een volledig BCO is het meest wenselijk met het oog op het bestrijden van het coronavirus. Als het aantal positief geteste mensen (zeer) hoog is, dan is het uitvoeren van een volledig BCO niet altijd mogelijk en wordt overgegaan op risico gestuurd BCO. Landelijk zijn hiervoor richtlijnen opgesteld die de GGD volgt.

Door het hoge aantal besmettingen was de GGD genoodzaakt over te gaan naar risico gestuurd BCO. Daarnaast werd ondersteuning ingehuurd van het landelijke BCO team, in drukke periodes liep dat op tot 600 uur per dag.

- Het monitoren van de verspreiding van infectieziekten en het duiden van de cijfers

De GGD verzamelt en analyseert gegevens over het coronavirus. Hierdoor ontstaat inzicht in verspreiding van het coronavirus in de regio. Ook wordt gekeken naar verspreiding onder verschillende leeftijdsgroepen en in wijken. In 2020 zijn ruim 15.000 besmettingen in de regio Zaanstreek-Waterland vastgesteld. Onze epidemiologen duiden deze cijfers. Deze gegevens werden gedeeld in het RBT.

- Ontwikkeling dashboard

In augustus 2020 verzoekt het Veiligheidsberaad om per Veiligheidsregio een regionaal corona dashboard te ontwikkelen. Na overleg met de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is besloten om dit dashboard door de GGD en de GHOR te laten ontwikkelen, omdat de GGD al over de meeste data bezit of via het RIVM hier toegang tot heeft. In het voorjaar 2021 is het dashboard operationeel.

- Informereren en adviseren van gemeentebesturen en relevante partners over de ontwikkelingen en gewenste maatregelen

Wekelijks wordt, samen met de veiligheidsregio een bestuurlijke nieuwsbrief opgesteld voor de burgemeesters en wethouders zorg met daarin relevante informatie over het verloop en de aanpak van de coronacrisis. In totaal zijn 44 nieuwsbrieven verstuurd.

Voor bestuurders en gemeentesecretarissen is op 6 maart 2020 een eerste informatiebijeenkomst gehouden. Een tweede informatiebijeenkomst voor bestuurders, raadsleden en ambtenaren heeft 17 juni 2020 plaatsgevonden.

Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van de GGD is op diverse momenten in het afgelopen jaar geïnformeerd over ontwikkelingen van COVID-19 en de impact op de dienstverlening van de GGD en de financiële gevolgen.

Met de directeurs van de zorginstellingen, bestuurders van het onderwijs en kinderdagverblijven is periodiek een zoomsessie georganiseerd om hen te informeren over de ontwikkelingen omtrent de aanpak van de coronapandemie en beschikbaar te zijn voor vragen.

Advisering Tijdelijke wet maatregelen COVID-19

Vanaf december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 van kracht. De Tijdelijke wet geeft de burgemeester bevoegdheden met betrekking tot het verlenen van ontheffingen van de landelijke coronamaatregelen in bijzondere gevallen. Voordat de burgemeester hierover een besluit neemt moet de gemeente advies aanvragen bij de GGD. De GGD heeft een procedure 'advies aanvragen ontheffingen' ontwikkeld. Medio december heeft de gemeente Landsmeer advies gevraagd in verband met een ontheffing voor een muziekoptreden op kerstavond. Gezien de landelijke aangescherpte maatregelen in december heeft de GGD geen positief advies afgegeven.

- Informereren en adviseren van de inwoners

Inwoners hebben veel vragen omtrent het coronavirus. Vanaf het moment dat de eerste Coronabesmetting in de regio was geconstateerd heeft de GGD haar openingstijden uitgebreid en was ook voor vragen in het weekend bereikbaar. De GGD heeft per juni 2020 een formeel call centrum, gekoppeld aan het bron-en contactonderzoek, ingericht om al deze vragen te kunnen beantwoorden. Ook zijn de website en sociale media kanalen voortdurend aangepast met de laatste informatie. In 2020 zijn ruim 15.000 adviezen gegeven.

- Het ontwikkelen en coördineren van een regionale aanpak Zorg voor kwetsbare patiënten in verband met het coronavirus

De minister van VWS heeft de DPG op 30 maart 2020 (brief Kenmerk 1169066-203772-LZ) de opdracht gegeven om een regionale aanpak zorg kwetsbare patiënten in verband met Covid-19 te organiseren.

Om vorm te geven aan deze opdracht startte de GGD Zaanstreek-Waterland direct het project "Aanpak Zorg voor kwetsbare patiënten RONAZ Zaanstreek-Waterland".

Deze aanpak heeft tot doel de druk op de (thuis)zorg te verlichten, de veiligheid van (thuis)zorgmedewerkers, medebewoners en mantelzorgers te waarborgen en efficiënt met de schaarste aan (thuiszorg)personeel, artsen en persoonlijke beschermingsmiddelen om te gaan. Dit heeft geresulteerd in het inrichten van corona units in verzorgingshuizen en het opstellen van een plan van aanpak voor de inrichting van een zorghotel voor 40 tot zo nodig 100 patiënten. Van het zorghotel is (nog) geen gebruik gemaakt. In de regio Zaanstreek-Waterland was geen behoefte aan een apart coördinatiepunt omdat wordt aangesloten bij de bestaande structuren van het ROAZ. Deze taak is gezamenlijk met de GHOR uitgevoerd. Daarnaast is voor dak- en thuislozen opvang georganiseerd in een hotel in Zaanstad.

- Afspraken met zorgverzekeraars en het ministerie van VWS over financiering van de extra zorgverlening

Er zijn afspraken gemaakt voor de financiering van de corona units en een eventueel zorghotel met de zorgverzekeraars, en met het ministerie van VWS over de financiering van de testen, het bron- en contactonderzoek en de gevolgen van de coronacrisis voor de werkzaamheden van de GGD.

- Onderzoek naar de beleving van de coronacrisis onder de inwoners van de regio

In de eerste helft 2020 is, in samenwerking met de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, een panelonderzoek onder de inwoners van de regio uitgevoerd over de beleving van de coronacrisis. Het corona-panelonderzoek is in 2020 nog 2 maal herhaald. Op basis van deze 3 onderzoeken is door de GGD een factsheet 'corona-monitor' gepubliceerd.

- Psychosociale hulpverlening

In het voorjaar is in kaart gebracht welke psychosociale ondersteuningsmogelijkheden er landelijk en regionaal zijn. De zorgaanbieders zijn hierover geïnformeerd. De inwoners van de regio worden via de website van de GGD geïnformeerd over de mentale gevolgen van Corona en hoe zij hier mee om te gaan.

- Vaccineren

Op 16 december 2020 is de DPG door de minister van VWS gevraagd om de uitvoering van de eerste fase van de vaccinatiecampagne zo vroeg mogelijk in januari 2021 op te pakken. Op grond daarvan is Topsportthol De Beuk in Purmerend als regionale vaccinatielocatie ingericht. De vaccinaties zijn in 2021 gestart.

De sector Bedrijfsvoering heeft de sector Corona ondersteund bij alle interne processen.

Personeel

Het personeel werkzaam in de sector Corona bestaat voor een deel uit medisch opgeleid personeel. Deze medewerkers komen in tijdelijke dienst van de GGD. Daarnaast zet de GGD niet-medisch personeel in dat geworven wordt via uitzendbureaus. Bij de bouw en inrichting van de testlocaties hebben we gebruik gemaakt van een evenementenorganisatie die beschikte over een grote hoeveelheid materiaal en een grote poule aan personeel. Daarnaast was er veel expertise om in korte tijd een groot evenement op te tuigen. Voor de GGD heeft deze expertise bijgedragen aan het succesvol opbouwen en bemensen van de locaties.

In totaal zijn er 240 medewerkers geworven, geselecteerd en administratief verwerkt ten behoeve van de sector Corona.

Inkoop

De GGD is als overheidsorganisatie bij het inkopen van leveringen en diensten gehouden aan de Aanbestedingswet 2012. Bij de uitbraak van het coronavirus in maart 2020 maakte de druk om snel te handelen het noodzakelijk dat de GGD diensten ten behoeve van de bestrijding van deze pandemie inkoop, zonder inachtneming van de wettelijke aanbestedingstermijnen. De Europese Commissie heeft op 1 april 2020 een mededeling gedaan dat de uitbraak van COVID-19 een grootschalige gezondheids crisis tot gevolg had waardoor terecht de noodzaak bestond om over te gaan tot zeer snelle inkoop van goederen, diensten en aanvullende infrastructuur.

Voor de GGD betekent dit dat de overeenkomsten die in 2020 in het kader van de bestrijding van COVID-19 zijn afgesloten, kunnen worden aangemerkt als zijnde aangegaan in een overmacht situatie.

De Aanbestedingswet 2012 biedt de mogelijkheid om bij dwingende spoed gebruik te maken van de verkorte termijnenprocedure (artikel 2.74 Aw). Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in een brief van 27 oktober 2020 aangegeven dat voor de inkoop van leveringen en diensten in het kader van de bestrijding van de COVID-19 pandemie gebruik gemaakt kan worden van deze procedure dwingende spoed. Ook de Europese Commissie geeft voor 2021 aan uit te gaan van een aanbesteding met verkorte termijnen.

De GGD past deze procedure vanaf 2021 toe.

ICT

ICT heeft zorg gedragen voor:

- De ICT inrichting van de teststraten op 3 fysieke locaties.
- De ICT inrichting van Bron- en Contactonderzoek Ronde Tocht (netwerkvoorzieningen, werkplekken, printers, presentatieschermen).
- De voorzieningen die in groot aantal nodig waren voor de nieuwe medewerkers binnen de sector Corona (laptops, telefoons).

- De begeleiding van de introductie van de applicaties CoronIT, ClickDoc, Zoom.

Facilitaire zaken

Er zijn nieuwe GGD locaties voor de sector Corona ingericht, de bestaande GGD locaties zijn corona-proof gemaakt en de inkoop van beschermingsmaterialen is uitgevoerd. Daarnaast is voor alle locaties, inclusief die van de sector Corona, een RI&E gemaakt. De aanbevelingen daaruit worden uitgevoerd.

Juridische zaken en AVG

Er is geadviseerd over contracten en privacy aspecten. Door een storing aan een testapparaat van een laboratorium hebben meerdere mensen in juni 2020 ten onrechte een bericht gekregen dat zij positief getest waren. Alle betrokkenen zijn door de GGD benaderd. Twee betrokken gezinnen hebben een schadevergoeding ontvangen.

In september zijn 132 testbuisjes van mensen die zich in Purmerend hebben laten testen vermist geraakt. Direct nadat bekend werd dat de testbuisjes zoek waren, is de GGD een onderzoek gestart en zijn de procedures aangescherpt. Ondanks alle inspanningen zijn de testbuisjes niet teruggevonden. Er is melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens van een datalek gedaan. Er is een Prisma onderzoek naar de verdwenen testbuisjes uitgevoerd. Het rapport hierover is naar de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd gestuurd en daar positief ontvangen. De bevindingen zijn gedeeld met het Algemeen Bestuur en het RBT. Het RBT heeft besloten geen verder onderzoek uit te voeren.

Kwaliteit

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft de GGD op 21 juli 2020 bezocht als onderdeel van een landelijk onderzoek naar de kwaliteit van de teststraten en het bron- en contactonderzoek. De GGD scoorde goed op bijna alle elementen van het toetsingskader. Alleen het desinfecteren van de handschoenen was niet conform de juiste werkwijze. Dit is direct aangepast.

Kwaliteit heeft de protocollen voor de teststraten opgesteld en ondersteunt bij het inrichten van de werkprocessen conform de richtlijnen.

Klachten

In 2020 zijn 94 klachten ontvangen die verband houden met de aanpak van Corona. Met alle klagers is telefonisch of per mail contact gezocht. Veel klachten hadden betrekking op de lange wachttijd voordat de testuitslag bekend werd. In overleg met het Bron- en contact centrum werd de uitslag nagezocht en werden de betrokkenen direct telefonisch geïnformeerd over de testuitslag en de werkwijze. Afhankelijk van de testuitslag wordt de betrokkene gebeld. Bij een positieve testuitslag belt de GGD. Bij een negatieve testuitslag belt het landelijk callcenter. Veelal werd de overschrijding van de tijd veroorzaakt door drukte bij het landelijk callcenter. Daar is dit signaal neergelegd. Ook was bij veel mensen niet bekend dat wanneer zij de uitslag via de website met hun DiGiD bekeken ze niet worden gebeld bij een negatieve testuitslag. Andere klachten betroffen de foutieve testuitslag door een storing bij het laboratorium. Niet alleen de mensen die hierover een klacht hebben ingediend, maar alle betrokkenen zijn schriftelijk geïnformeerd en hebben een cadeaubon ontvangen. Twee families hebben een schadevergoeding ontvangen. Twee betrokkenen hebben een klacht ingediend, omdat ze schade hebben opgelopen aan hun auto bij een bezoek aan de teststraat. Beiden hebben een schadevergoeding ontvangen en is de informatie en/of rijroute bij de teststraat aangepast. Daarnaast kwamen er klachten over het ontbreken van een teststraat in Zaandam, het onvoldoende informeren van de omgeving van een besmette inwoner en de verdwenen testbuisjes. De gemiddelde duur van de klachtafhandeling was 3 dagen. Alle klachten zijn binnen de vastgestelde termijn van zes weken afgehandeld.

Financiën

Iedere maand worden de kosten en begrote maar niet ontvangen inkomsten aan het ministerie van VWS gedeclareerd. Hiervoor is een aparte administratie ingericht. Daarnaast handelt Financiën de bekostiging van het testen van zorgmedewerkers door met de zorgaanbieder afgesloten partijen af.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 5.983.392		
Baten bijdragen gemeenten	€ -	€ -	€ -
Incidentele baten	€ 397		
Lasten primaire taak	€ 5.957.399		
Overhead primaire taak	€ 26.390		
Tussenresultaat	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Wat is de invloed van de corona crisis op de reguliere taken van de GGD?

In de crisis fase heeft de GGD aan de hand van het continuïteitsplan de reguliere processen ingedeeld naar vitale, kritische processen die altijd doorgang moeten vinden. Deze processen zijn

Jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen en zorgkinderen, Veilig Thuis, Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg (meldpunt suicide en wet verplichte GGZ) en algemene infectieziektebestrijding, TBC bestrijding en SOA bestrijding bij acute situaties.

Daarnaast zijn medewerkers ingezet bij de aanpak van de coronacrisis in de teststraten of bij het bron- en contactonderzoek, anderen hebben hun reguliere taken (gedeeltelijk) kunnen voortzetten. De impact op de teams van de GGD komt in de specifieke onderdelen van de rapportage terug.

1.1.2 Programma 1 Monitoren, signaleren en adviseren

Inhoud van dit programma:

De GGD adviseert de gemeenten over hun beleid op het gebied van gezondheidspreventie, -bevordering en -bescherming. Monitort, signaleert en adviseert op basis van de breed beschikbare gegevens. De GGD is kenniscentrum voor onderzoek en brengt gezondheidsproblematiek op wijk/buurniveau in kaart, adviseert over effectieve aanpak, participeert in beleidsnetwerken en legt verbinding tussen partijen.

Taken

Onder dit programma vallen de volgende taken:

Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren		
10117001	Advisering lokaal gezondheidsbeleid	Basistaak
10117002	Epidemiologie	Basistaak
10117003	Gezondheidsbevordering	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

	Uit te voeren activiteiten	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
	Vormgeven van de preventiecyclus door:		
A	Gezondheidsmonitor	Monitor onderzoek onder 1 van de doelgroepen: kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen of kwetsbare groepen	4
B	gemeenten en ketenpartners	2 epi nieuwsbrieven, 2 panelonderzoeken, themagericht	34
C	gezondheidsbeleid	Aantal vragen ter verduidelijking gezondheidssituatie	93
		Aantal adviezen t.a.v. interventies en gemeentelijk beleid	57
		Participatie in lokale werkgroepen	2
D	Ondersteunen van het onderwijs bij het behalen van vignet Gezonde School	Ondersteunen van 100% scholen Zaanstreek (86); 100 % scholen Waterland (84)	100%
E	preventieprogramma's voor volwassenen en ouderen	Aanbieden 3 thema's in overleg met lokale teams, ketenpartners en GGD intern	3
F	Academisering en innovaties	Ontwikkeling van 2 maatwerkprojecten op verzoek van gemeenten	2

Monitoring gezondheidssituatie: afgesproken aantal analyses zijn behaald

De GGD monitort de gezondheid van de inwoners van de regio. In de eerste helft van 2020 zijn – op basis van de Gezondheidsmonitor (GM) Jeugd uit 2019 - de schoolrapportages voor 19 scholen van het voortgezet onderwijs verschenen. Vrijwel alle scholen in de regio namen deel aan de monitor (respons 95%). De schoolrapportages zijn besproken met de scholen in het voortgezet onderwijs. Voor de gemeenten is een regionaal tabellenboek gepubliceerd en per gemeente een gemeente-tabellenboek. Voor Zaanstad, Purmerend en Edam-Volendam zijn ook de wijkcijfers in een tabellenboek gepubliceerd.

Alle cijfers zijn bovendien terug te vinden op de cijferwebsite van Epidemiologie:

<https://gezondheidincijfers.ggdzw.nl/#/>

Na publicatie van de resultaten van de gezondheidsmonitor Jeugd is gemeenten aangeboden deze per gemeente te presenteren, te bespreken en te adviseren over gemeentelijk beleid en interventies. Een gemeenten hebben hier in het najaar gebruik van gemaakt.

In het najaar van 2020 zijn de GM senioren, de GM volwassenen en de GM kinderen gehouden. Er zijn 3 uitvragen gedaan. In een wijk van Zaanstad is vanwege een achterblijvende respons nog een 4^e uitvraag gedaan. Het verzamelen van data eindigde eind 2020. De GM senioren en de GM volwassenen worden uitgevoerd in een landelijke samenwerking van GGD 'en, het RIVM en CBS. De GM kinderen is een standalone onderzoek.

In de zomer is gestart met de voorbereidingen voor de realisatie van een website waarop alle resultaten van de GGD Gezondheidsmonitors worden gepubliceerd. In november is tevens begonnen met de voorbereiding van een regionale conferentie voor zomer/najaar 2021 om de resultaten te presenteren voor gemeenten en andere stakeholders.

Aan de hand van de resultaten van de gezondheidsmonitor 2016 is in samenwerking met het Amsterdam Public Health Research Institute van de VU Amsterdam een wetenschappelijk artikel over belasting van mantelzorggevers geschreven en gepubliceerd in Health and Social Care. Zie <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/hsc.12982>

Panelonderzoek

In de eerste helft 2020 is, in samenwerking met de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, een panelonderzoek onder de inwoners van de regio uitgevoerd over de beleving van de coronacrisis. Het corona-panelonderzoek is in 2020 nog 2 maal herhaald. Op basis van deze 3 onderzoeken is een factsheet 'corona-monitor' gepubliceerd.

Daarnaast is er in april 2020 een publicatie verschenen over het panelonderzoek over antibioticagebruik en antibioticaresistentie.

Alle publicaties zijn te vinden op <https://www.ggdzw.nl/professionals/cijfers-en-feiten/gezondheidsonderzoek-publicaties-en-cijfers/>

Het onderzoekspanel wordt door de GGD standaard ingezet om op een snelle en eenvoudige wijze de meningen, ervaringen en behoeften van inwoners te peilen met betrekking tot diverse gezondheidsonderwerpen (3 tot 4 keer per jaar). Hiermee levert het panel informatie op die de GGD en gemeenten kunnen gebruiken om gerichte activiteiten te organiseren om de gezondheidssituatie van de inwoners te verbeteren.

Advisering lokaal volksgezondheidsbeleid

Het afgelopen jaar zijn 114 vragen om advies gesteld, overwegend door gemeenten (2/3). Overige vragen kwamen vanuit het onderwijs en van burgers. De meeste vragen van de gemeenten hadden betrekking op de aanpak van het coronavirus, maar ook waren er vragen over de aanpak genotmiddelen en roken en de aanpak overgewicht. De vragen van onderwijs en burgers betroffen met name vragen omtrent preventieprogramma's, zoals de Gezonde School, lessen relationele en seksuele vorming, sociale en fysieke veiligheid op school en stoppen met roken.

De Omgevingswet en openbare gezondheid

De invoering van de Omgevingswet is weliswaar uitgesteld van januari 2021 naar januari 2022, de GGD heeft evenwel intensief met partners voor de Omgevingswet samengewerkt. Er wordt regionaal samengewerkt met de beide Omgevingsdiensten (NZKG, IJmond), Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap en de veiligheidsregio. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet heeft de GGD per gemeente een flyer ontwikkeld over hoe de GGD adviseert over de gezondheid en veiligheid van burgers. De flyer biedt inzicht in de gezondheidssituatie van burgers in de gemeente en geeft aanknopingspunten voor een lokale omgevingsvisie en omgevingsplannen.

Daarnaast is er specifiek geadviseerd over de Achtersluispolder, De Zaanse Helden, Maak Noord en de techniek campus in Zaanstad,

Aanbod van preventie programma's

De GGD besteedt structureel aandacht aan gezondheidsbevordering bij jeugdigen door middel van de Gezonde School methodiek.

In de regio hebben 61 scholen het vignet Gezonde School. Gezamenlijk hebben de scholen 82 certificaten behaald. Momenteel worden 53 scholen door de GGD begeleid bij het behalen van een eerste of tweede certificaat. Ook zijn scholen geworven voor de subsidie Gezonde School begeleiding in het schooljaar 2020-2021. 26 scholen hebben de landelijke subsidie toegekend gekregen. Door corona is de begeleiding aan scholen in 2020 vertraagd, maar dit zal in afstemming met de scholen snel opgepakt worden als de coronacrisis voorbij is.

GGD GHOR Nederland en het ministerie van VWS hebben een stimuleringsregeling afgekondigd om scholen te ondersteunen bij het thema Gezonde Relaties en Seksualiteit (R&S). De GGD heeft scholen ondersteund bij deze aanvraag en inmiddels hebben daardoor 17 scholen de subsidie ontvangen. De GGD begeleidt daarmee de scholen. Een voorwaarde van de stimuleringsregeling is het volgen van een themascholing R&S. Eind 2020 hebben zes scholen deze scholing gevolgd en is voor acht scholen de scholing gepland. Met drie scholen moet de scholing nog gepland worden.

In het verlengde van de stimuleringsregeling voor scholen kon de GGD ook een aanvraag doen voor het vergroten van de capaciteit bij GGD 'en voor het bieden van advies en ondersteuning aan scholen en het stimuleren van gemeenten. In december 2020 is daarvoor een adviseur gezondheidsbevordering/coördinator gezonde Relaties & Seksualiteit voor een jaar aangesteld (8 uur per week).

In het kader van het landelijk preventie akkoord is met de behulp van de stimuleringsregeling Rookvrije omgeving per augustus 2020:

- een projectcoördinator Rookvrije omgeving Zaanstreek-Waterland aangesteld;
- een regionale campagne Stoptober gelanceerd;
- een sociale kaart Stoppen met roken ontwikkeld en verspreid;
- gestart met de Rookvrije Sportvereniging.

Voor de inwoners van de regio zijn de landelijke campagnes 'Ik Pas' (januari) en '30 dagengezonder' (maart) ondersteund. In totaal hebben 3500 mensen deelgenomen aan deze campagnes.

Innovaties: subsidie aanvragen

De stroom derdengelden (onderzoek- en projectsubsidies bij externe instanties) neemt toe. In het kader van de aanpak personen met verward gedrag is een borgingssubsidie toegekend door ZonMW (tot eind 2021) en projectsubsidie voor de Mobiele Triage en VervoersUnit (tot maart 2021). Als onderdeel van de werkzaamheden van het Meld- en Adviespunt Bijzondere Zorg (MABZ) voert het MABZ de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) tot juli 2020 uit voor acht gemeenten. Na 1 juli besluiten de gemeenten Purmerend en Beemster dit zelfstandig uit te voeren en blijft het MABZ voor de overige 6 gemeenten de Wvvggz uitvoeren. De GGD participeert in een ZonMW aanvraag Bewegen om te groeien. De hoofdaanvrager is Amsterdam UMC.

Innovatie: Internationale denktank

GGD Zaanstreek-Waterland is in november 2020 een samenwerking aangegaan met de Finse denktank en mensenrechtenorganisatie Kukurori, met als doel het onderling uitwisselen van knelpunten, nieuwe ideeën en innovatieve oplossingen met betrekking tot verschillende gezondheidsproblemen. Er zijn voorbereidende overleggen geweest om in 2021 een internationale denktank te organiseren met als thema de "Rookvrije Generatie". Voor de denktank sessies zal een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van burgers en experts worden uitgenodigd uit zowel Zaanstreek-Waterland als Finland. Samen zal worden nagedacht over nieuwe manieren van werken naar een rookvrije generatie.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 120.461	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 967.381	€ 967.381	€ 958.430
Incidentele baten	€ 572		
Lasten primaire taak	€ 959.440	€ 610.203	€ 603.772
Overhead primaire taak	€ 68.911	€ 101.920	€ 190.142
Overhead bedrijfsvoering	€ 211.155	€ 192.258	€ 101.516
Tussenresultaat	€ -151.092	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 177.635	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -36.457	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.3 Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Inhoud van dit programma:

In de wet Publieke Gezondheid zijn een aantal gezondheid beschermende taken opgenomen waarvoor specialistische deskundigheid van belang is. In de wet is vastgelegd dat een aantal gezondheid beschermende taken door de GGD moeten worden uitgevoerd. Daarnaast voert de GGD, voor de acht gemeenten, een aantal aanvullende contracttaken uit.

Taken

Onder dit programma vallen de volgende taken:

Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbevordering		
Algemene Gezondheidszorg		
20205001	Infectieziektenbestrijding	Basistaak
20205002	SOA-bestrijding	Basistaak
20205003	TBC-bestrijding	Basistaak
10218001	Medische milieukunde	Basistaak
20205004	Reizigersadvisering en -vaccinatie	Basis+taak
Jeugdgezondheidszorg		
20201001	Jeugd 0-4	Basistaak
20201002	Jeugd Basisonderwijs	Basistaak
20201003	Jeugd Voortgezet Onderwijs	Basistaak
20201004	Rijksvaccinatieprogramma	Basistaak
20201005	Zorgcoördinatie kindgericht	Basistaak
20201007	Speciaal Onderwijs	Basistaak
20201008	Opvoedingsondersteuning en groepsvoorlichting	Basistaak
20201009	Inloopsprekuren en telefonische bereikbaarheid	Basistaak
20204002	Calamiteiten op school	Basistaak
20204004	Prenatale en postnatale zorg	Basistaak
20204006	Opvoedspreekuur en ondersteuning	Basistaak
20204014	Coördinatie netwerk Integrale Vroeghulp	Basistaak
Maatschappelijke gezondheidszorg		
10206001	Meldpunt overlast en bemoeizorg	Basistaak
10206002	Vroegsignalering	Basis+taak

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Algemene gezondheidszorg

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

	Uit te voeren activiteiten	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie	Realisatie COVID-19	Realisatie ex COVID-19
A	Aantal adviezen meldingsplichtige infectieziekten	250	15.947	15.840	107
B	Aantal adviesaanvragen afhandeling	450	2.279	1.979	300
C	Informeren burgemeesters, burgers en organisaties	6 nieuwsbrieven per jaar	wekelijks	wekelijks	6
D	Contactonderzoek	40	95.140	95.040	100
E	Aantal SOA spreekuren	145	135		
F	Verzorgen van voorlichting seksuele gezondheid	3	4		
G	Uitvoeren Mantouxtesten	400	408		
H	BCG vaccinaties	250	333		
I	Maken röntgenfoto's	350	882		
J	Bron- en contactonderzoek	180	177		
K	Vaccinaties en advisering van reizigers	5000 consulten	2446		
		6600 vaccinaties	2701		
L	Advisering m.b.t. milieufactoren	90 adviezen per jaar	115		

Infectieziekten

2020 heeft grotendeels in het teken gestaan van de aanpak van het coronavirus. Korthedshalve wordt hierbij verwezen naar hoofdstuk 1.1.1.

Om de TBC-zorg in de regio te waarborgen is er regionaal overleg tussen de Noord-Hollandse GGD 'en. Het aantal röntgenfoto's is fors hoger. Dit wordt veroorzaakt doordat in deze telling ook de röntgenfoto's gemaakt in de penitentiaire instelling Zaanstad zijn meegenomen.

In 2020 zijn in onze regio 41 latente TBC besmettingen geconstateerd. Wanneer er een latente TBC besmetting wordt geconstateerd, vindt preventieve behandeling en controle plaats.

In het voorjaar heeft de Sense/Soa advisering zich beperkt tot mensen met klachten omdat de medewerkers van Sense/Soa hebben ondersteund bij de corona-aanpak. In het najaar is het reguliere aanbod weer aangeboden. In de 135 spreekuren Sense/Soa zijn 1.480 consulten uitgevoerd, waarvan 378 thuishosten. In circa 16% is een soa ontdekt. De meest voorkomende soa's waren Chlamydia, Gonorrhoe en genitale wratten.

Doordat de GGD niet voldoet aan de Visi-norm zijn een aantal taken niet of in verminderde mate tot uitvoering kunnen komen. Zo is er ten behoeve van Sense/Soa buiten de poli spreekuren geen arts beschikbaar voor spoed cliënten, is de zorg op dit gebied verminderd wat mogelijk resulteert in grotere verspreiding van chlamydia, gonorrhoe, syfilis en hiv in de regio dan nodig en is de PrEP zorg waarbij mannen die seks met mannen hebben ter preventie van HIV PrEP slikken gedwongen overgedragen aan de GGD Amsterdam. Ook is de deelname aan de werkgroep antibioticaresistente (ABR) stopgezet. Dit betekent dat het risico bestaat dat in de regio er meer mensen zullen sterven dan nodig aan infecties die resistent zijn tegen antibiotica.

Vanaf medio maart is de reizigersadviesing stil te komen liggen. De medewerkers van reizigersadviesing hebben vanaf maart ondersteund bij de corona-aanpak.

Medische milieukunde

Medische milieukunde (MMK) adviseert de gemeenten en inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland over potentiële gezondheidsrisico's van de leefomgeving, zowel binnen als buiten de woning. Het aantal adviezen van medische milieukunde stijgt. Het gaat met name over thema's als binnenmilieu, asbest, fijnstof, luchtkwaliteit en geluidsoverlast.

In 2020 zijn 90 vragen/meldingen van burgers binnen gekomen en 25 vragen van gemeenten en instanties (totaal 115). De vragen van burgers hadden met name betrekking op het binnenmilieu (schimmel en vocht), gevaarlijke stoffen en materialen (kwik, asbest, lood in het drinkwater), geuroverlast door houtrook, laagfrequent geluid, bodem en elektromagnetische straling. De vragen van gemeenten en instanties betroffen lucht, geluid en bodem. Daarnaast is er sprake van doorlopende betrokkenheid van de GGD die ook tot advisering aan de gemeenten leidt op het terrein van:

- landelijke thema's en de lokale implementatie daarvan, bijvoorbeeld corona en ventilatie;
- de ondersteuning van de gemeenten bij de risico inschatting, risicocommunicatie en advisering rond lokale onderwerpen;
- advisering in het kader van de Omgevingswet;
- advisering rond gezonde leefomgeving in ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings-wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 768.941	€ 673.052	€ 673.052
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.095.420	€ 1.095.420	€ 1.077.550
Incidentele baten	€ 697	€ -	€ -
Lasten primaire taak	€ 1.346.363	€ 1.263.276	€ 1.249.155
Overhead primaire taak	€ 161.412	€ 206.322	€ 206.122
Overhead bedrijfsvoering	€ 324.310	€ 298.874	€ 295.325
Tussenresultaat	€ 32.973	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 32.973	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Jeugdgezondheidszorg**Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?**

Indicator	Realisatie 2020	Absoluut	Verklaring afwijking
A Aantal dossier 0-18 jaar	61.459		
B Aantal geboortes	3.330		
C Aantal vluchtelingen en nieuwkomers en land van herkomst	689		
E Aantal contactmomenten 0-4 jaar			
Contactmoment 0-jarigen	98%	26.283	
Contactmoment 1-jarigen	100%	6.831	
Contact moment 2 jarigen	35%	1.231	2 jarigen hadden een achterstand, wordt in 2021 ingelopen
Contactmoment 3 jarigen	50%	1.818	3 jarigen idem, Soms is van beide contactmomenten 1 gemaakt als dit voor ouders en kinderen kon
Contactmoment 4 jarigen	117%	4.300	Relatief hoog, dit zijn kinderen waarbij het 3 jarig CM is overgeslagen en bij 3,9 is uitgevoerd
F Contactmomenten 5-12 jaar			
Contactmoment groep 2 (5 jarigen)	65%	4.528	nog een achterstand ivm Corona. Inloop in 2021
Contactmoment groep 7 (10 jarigen)	38%	1.413	achterstand groep 7 ivm corona. Eind 2020 zijn ouders uitgenodigd als ze dat wilden. Daar is weinig gebruik van gemaakt. Hele jaarcohort heeft aanbod gehad.
G Contactmomenten 12-18 jarigen Opkomst	99%	6.365	
H Logopedisch consult 5 jarigen		1.965	achterstand door sluiting scholen
I vaccinatiegraad	92%		rapportage wordt apart verzonden
Indicatieve contactmomenten 0-18 alle indicaties		11.703	

Zorg tijdens de coronacrisis

Tijdens de eerste maanden van de coronacrisis zijn veel jeugdgezondheidsartsen, verpleegkundigen, doktersassistenten en administratief medewerkers ingezet bij de teststraten en het bron- en contactonderzoek. Na medio juni is dit niet meer nodig geweest.

De gewijzigde werkwijzen in de Jeugdgezondheidszorg hebben de professionals zich snel eigen moeten maken, zoals bijvoorbeeld het beeldbellen en het chatten met ouders. Ook de gewijzigde werkwijze tijdens de groepsvaccinaties is in een snel tempo ontwikkeld en heeft als voorbeeld gediend voor diverse huisartsenpraktijken in de regio tijdens de jaarlijkse griep vaccinatie.

Tijdens de crisis zijn de werkzaamheden van de Jeugdgezondheidszorg aangepast aan de richtlijnen van het RIVM in verband met de veiligheid van ouders en kinderen, maar ook van de medewerkers. Hierop werden voortdurend aanpassingen gedaan als de actualiteit daar om vroeg.

Alle kritische processen binnen de Jeugdgezondheidszorg, zoals zorg voor jonge zuigelingen, vaccinaties voor kinderen onder de 4 jaar en afspraken op indicatie voor oudere kinderen en jongeren, zijn tijdens de coronacrisis doorgegaan. Evenals de ondersteuning aan zorggezinne. Tijdens de eerste en tweede lock down zijn medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg als dat nodig was op huisbezoek gegaan. Voor de spreekuren is in verband met het risico op infectie meer tijd ingeruimd, zodat minder ouders gelijktijdig in de spreekruimte zijn. Ten gevolge van de maatregelen zijn er minder kinderen tijdens een spreekuur: 7 kinderen in plaats van 9. Dit heeft geleid tot een hoge werkdruk onder artsen en verpleegkundigen omdat meer spreekuren moesten worden ingepland en uitgevoerd. Waar dat kon zijn consulten via beeldbellen gedaan.

Met alle vluchtelingen en nieuwkomers is contact geweest. Alle nieuwkomers hebben, ook tijdens de coronacrisis, consulten op het CJ of CJG ontvangen en een periodiek gezondheidsonderzoek ondergaan waar het schoolkinderen betreft. Van alle "inverhuizende" kinderen komt 75% uit een andere regio in Nederland, 25% betreft vluchtelingen/nieuwkomers uit met name Oost-Europa, Azië en Afrika.

Tot 16 maart 2020 is de Jeugdgezondheidszorg uitgevoerd volgens de afspraken binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Daarna zijn aanpassingen gedaan. Voor kinderen van 4-18 jaar geldt dat zij tijdens de eerste golf van de coronacrisis in principe niet meer opgeroepen zijn, behalve op indicatie. Na de zomervakantie 2020 is een inhaalslag van start gegaan om de achterstanden bij schoolkinderen in te halen. Dat is gelukt met de groepen 7 en het voortgezet onderwijs. Er zijn nog achterstanden in groep 2 die op 31 december nog niet waren ingelopen. Dat zal in de eerste helft van 2021 gebeuren. Half december 2020 was de start van de tweede lock down. De Jeugdgezondheidszorg is vanaf deze datum doorgegaan met spreekuren voor schoolkinderen, juist om te proberen zoveel mogelijk kinderen in beeld te houden.

Doordat niet alle kinderen van 5 jaar al zijn gezien en niet alle ouders van kinderen van groep 7 gehoor hebben gegeven aan een inhaal oproep, is het percentage overgewicht op de verschillende leeftijden niet betrouwbaar.

Alle medewerkers betrokken bij de Jeugdgezondheidszorg zijn de eerste weken dagelijks, en later iets minder frequent, via een mail of videoboodschap geïnformeerd over alle wijzigingen.

Bij alle wijzigingen in werkwijzen is uitgegaan van het landelijk professioneel kader en de landelijke afspraken Jeugdgezondheidszorg.

Consultatiebureau en prenatale zorg

- De hielprik en de gehoorscreening zijn uitgevoerd tijdens een huisbezoek. Gehoorscreening is weer opgestart nadat deze 6 weken had stilgelegen. Eind mei was de opgelopen achterstand ingehaald. Het ging hierbij om 450 kinderen. De tweede helft van het jaar zijn deze uitgevoerd volgens procedure.
- De prenatale en intake huisbezoeken zijn door gegaan. Dit vond plaats bij mensen thuis en als dat niet kon vanwege de veiligheid gebeurde dit door middel van beeldbellen.
- Contactmomenten met een vaccinatie of screening (bijvoorbeeld heupen en hart) voerden de jeugdverpleegkundige en de jeugdarts uit op het consultatiebureau.
- Andere contactmomenten voerden de jeugdverpleegkundige en jeugdarts zoveel mogelijk telefonisch uit (beeldbellen). Op indicatie werden kinderen en jeugdigen wel gezien.
- De telefonische en digitale bereikbaarheid van de Jeugdgezondheidszorg en informatie op de website zijn uitgebreid om ouders en professionals te kunnen adviseren bij vragen. Zo waren er dubbele telefonische advieslijnen van verpleegkundigen en pedagogen, en is er gestart met het chatten met ouders.
- De inloospreekuren zijn als inloopmogelijkheid vervallen. Ouders dienden hiervoor vooraf een afspraak te maken.
- Volle wachtkamers zijn voorkomen en huisbezoeken zijn veilig uitgevoerd. De hygiëne is in acht genomen en er is zo veel als mogelijk 1,5 meter afstand gehouden. Er werd vooraf een check op de gezondheid van ouder en kind gedaan. Door de corona-maatregelen kunnen spreekuren maar voor 2/3 gevuld worden. Er zijn daarom veel meer spreekuren dan gebruikelijk en er worden

minder kinderen gezien. De kinderen van 2 en 3 jaar oud kregen een telefonisch consult. Er is een achterstand ontstaan bij de 2 jarigen van ongeveer 500 kinderen. Helaas blijft die achterstand bestaan omdat op dit moment de spreekuren nog steeds maar voor 2/3 gevuld kunnen worden.

Onderwijs (basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs)

- Contactmomenten gingen tijdens de eerste lock down door op indicatie. Na de zomervakantie zijn ook de standaard contactmomenten weer opgepakt, fysiek of telefonisch door middel van beeldbellen. Beeldbellen gaf de betreffende verpleegkundige of arts weer een heel andere kijk op het gezin en de thuisomgeving! Opvallend was dat de jongeren wel graag telefonisch met de arts of jeugdverpleegkundige wilden praten, maar liever niet in beeld kwamen.
- Bij de logopedische consulten groep 2 (5 jaar) is een achterstand ontstaan als gevolg van het sluiten van de scholen. Logopedisten konden daar niet terecht. Deze achterstand wordt ingehaald gedurende de komende 2 jaar.
- Reeds geplande schoolverzuimconsulten gingen door (fysiek of telefonisch) en schoolverzuim kon aangemeld worden. Hier hebben scholen ook gebruik van gemaakt. Tevens zijn veel zorg overleggen, met name van het speciaal onderwijs, door gegaan.
- De artsen en verpleegkundigen verbonden aan de scholen waren telefonisch bereikbaar voor vragen of overleg. Hier is verschillend gebruik van gemaakt door de scholen. Adviezen gingen veelal over hygiëne maatregelen.

Groepsvaccinaties en individuele vaccinaties

- De maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangeren ("22-weeken prik") ging door als maandelijks spreekuur op diverse locaties in de regio.
- De groepsvaccinaties (HPV-DTP/BMR) zijn met ingang van 16 maart opgeschort en verplaatst naar het najaar. Deze zijn ingehaald in de eerste twee weken van september.
- De meningokokkenvaccinaties voor 14 jarigen moesten in het kader van de uitbraak maatregel doorgaan en zijn voor 1 juli 2020 afgerond. Deze zijn allemaal individueel aangeboden op alle locaties in de regio.

Verder onderhielden de medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg telefonisch contact met de bij hun bekende kwetsbare gezinnen. Waar nodig is contact gezocht met de collega's uit de gemeentelijke teams in het sociale domein (zoals het CJG, Samen Doen, Jeugdteams).

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.334.068	€ 363.715	€ 363.715
Baten bijdragen gemeenten	€ 9.082.066	€ 9.082.066	€ 8.966.422
Incidentele baten	€ 39.383		
Lasten primaire taak	€ 6.733.982	€ 6.776.326	€ 6.685.256
Incidentele lasten	€ 5.708		
Overhead primaire taak	€ 1.345.173	€ 663.716	€ 662.403
Overhead bedrijfsvoering	€ 2.242.122	€ 2.005.738	€ 1.982.477
Tussenresultaat	€ 128.532	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 128.532	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Maatschappelijke gezondheidszorg

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

	Uit te voeren activiteiten	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Probleeminventarisatie n.a.v. meldingen	604 meldingen	774
B	Toeleiden naar hulpverlening	Afhankelijk van de vraag	
C	Samenwerking tussen ketenpartners realiseren	-	
D	Verzorgen van voorlichting en advies	Afhankelijk van de vraag	
E	Kennis en expertisecentrum	Consultatie aan ketenpartners (reguliere zorg en lokale teams)	100%
F	Deelname aan overleg 1e of 2 lijns zorgorganisatie	Bemoeizorg met ketenpartners in de regio (8x per jaar)	100%
		Deelname aan Hometeams	100
G	Meldingen onverzekerden in de zorg	125 meldingen	17
H	Vroegsignalering in samenwerking met politie	1100 meldingen	925

Het aantal meldingen bij het Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg is met circa 30% toegenomen. Het aantal politiemeldingen verwarde personen (VSO) is minder dan begroot.

Meldingen bij het Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg (MABZ): 774 meldingen

De trend dat het aantal meldingen hoger is dan begroot zet door en is ook iets toegenomen ten opzicht van vorig jaar. Er zijn circa 30% meer meldingen ontvangen dan begroot. Ook ten opzichte van de afgelopen jaren is het aantal meldingen toegenomen. De verdeling van het aantal meldingen per gemeenten is als volgt:

Gemeente	meldingen MABZ				
	2016	2017	2018	2019	2020
Beemster	15	16	12	10	15
Edam-Volendam	31	39	51	47	54
Landsmeer	17	9	20	10	14
Oostzaan	32	11	6	< 5	6
Purmerend	227	179	181	184	203
Waterland	26	16	25	26	20
Wormerland	34	35	26	18	28
Zaanstad	452	358	376	397	400
buiten regio	29	25	34	27	30
zwervend in regio	22	17	4	5	3
missing	0	0	1	0	1
Totaal	885	705	736	724	774

Vroegsignalering verwarde personen (VSO): 925 meldingen

In 2020 zijn 925 meldingen van de politie ontvangen. Dit is meer dan in voorgaande jaren. De meldingen betreffen 638 personen. Veel cliënten worden meerdere malen gemeld. De verdeling van het aantal meldingen per gemeenten is als volgt:

Gemeente	meldingen VSO				
	2016	2017	2018	2019	2020
Beemster	14	15	22	17	23
Edam-Volendam	48	59	72	62	71
Landsmeer	16	29	32	16	27
Oostzaan	13	8	0	5	2
Purmerend	291	345	347	318	349
Waterland	31	27	24	22	26
Wormerland	25	25	16	20	39
Zaanstad	399	317	278	340	320
buiten regio	59	46	51	50	68
zwervend in regio	7	2	0	0	0
Totaal	903	873	842	850	925

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 10.256	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.103.470	€ 1.103.470	€ 1.091.905
Incidentele baten	€ 716		
Lasten primaire taak	€ 629.628	€ 717.618	€ 709.282
Overhead primaire taak	€ 194.483	€ 156.396	€ 155.879
Overhead bedrijfsvoering	€ 249.420	€ 229.456	€ 226.744
Tussenresultaat	€ 40.911	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 40.911	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.4 Programma 3 Publieke gezondheid bij rampen en crises

Inhoud van dit programma:

Wettelijk is vastgelegd dat de directeur Publieke Gezondheid bij rampen en crises verantwoordelijk is voor het gezondheidskundig advies aan de burgemeesters. De GGD voert in het kader van rampen taken uit op het terrein van infectieziekten bestrijding, medisch milieukunde, psychosociale hulpverlening en gezondheidsonderzoek na rampen.

Taken

Onder dit programma valt het volgende taken:

Programma 3 Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises		
30321001	Rampenbestrijding GHOR	Basistaak
30321002	GROP OTO/PSH	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

A	GGD incidenten	Kwalitatieve afhandeling	11
B	Opleiden, trainen en oefenen Crisispl	Crisisteam: 4x; PSH:4x; alarmering: 1x, Themabijeenkomsten: 5x	4
C	Evaluatie Crisisplan	Zelfevaluatie: 1x, Jaarverantwoording OTO 1x	1

De GGD beschikt over een crisisplan Publieke Gezondheid. Al vele jaren bereiden GGD 'en zich planmatig voor op hun rol bij rampen en crises. De crisisorganisatie van de GGD is flexibel: per crisis wordt beoordeeld welke aandachtsgebieden/taakvelden nodig zijn in het crisioverleg en alleen die worden opgeschaald.

Onderdeel van het crisisplan is het continuïteitsplan. In geval van een calamiteit of crisis onderscheidt de GGD niveaus van dienstverlening. Kritische functies, die niet onderbroken mogen worden, essentiële functies, die kort, maximaal 2 dagen, onderbroken kunnen worden en noodzakelijke functies, die zonder ernstige gevolgen een week uitgesteld kunnen worden. Kritische functies zijn Jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen en zorgkinderen, Veilig Thuis, Meld- en Adviespunt Bijzondere Zorg (meldpunt suicide en wet verplichte GGZ) en algemene infectieziektebestrijding, TBC bestrijding en SOA bestrijding bij acute situaties. December 2020 is het geactualiseerde crisisplan vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Met de uitbraak van het coronavirus is deze taak door de GGD opgepakt. Korte tijdshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 1.1.1.

Opleiden, trainen, oefenen

Het opleiden, trainen en oefenen van de functionarissen die een rol vervullen in het crisisplan (sleutelfunctionarissen) vindt plaats op basis van het jaarplan vakbekwaamheid dat gezamenlijk met de buur GGD 'en is opgesteld. Vanuit het Netwerk Acute Zorg Noord West ontvangt de GGD een financiële bijdrage voor de organisatie van de oefeningen en trainingen. In januari en februari zijn drie oefeningen uitgevoerd. Het betrof een oefening uitbraak pandemie, een scholing PSH en een training voor ondersteuners. In het najaar hebben de communicatieadviseurs, de arts M&G IZB en de teammanager Corona een training crisiscommunicatie gevolgd.

In verband met de inzet van het crisisteam en de aanpak van het coronavirus is in overleg met het Netwerk Acute Zorg in het voorjaar besloten om de overige gezamenlijke geplande oefeningen en trainingen niet meer uit te voeren in 2020, maar te verschuiven naar 2021.

GGD incidenten

In 2020 is het team maatschappelijk onrust/psychosociale hulpverlening bij 11 incidenten ingezet voor opvang en begeleiding van betrokkenen.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 147.180	€ 274.006	€ 274.006
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.475	€ 1.475	€ -
Lasten primaire taak	€ 135.240	€ 239.102	€ 238.027
Overhead bedrijfsvoering	€ 39.061	€ 36.379	€ 35.979
Tussenresultaat	€ -25.646	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -25.646	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.5 Programma 4 Toezicht houden

Inhoud van dit programma:

De GGD verricht toezichthoudende taken. Het toezicht kan signalerend en beïnvloedend van aard zijn of meer controlerend (nadruk ligt op het naleven van regels)

Taken

Onder dit programma valt het volgende taken:

Programma 4 Toezicht houden		
10407002	Inspectie huidpenetrerende handelingen	Basistaak
10407004	Inspectie kinderopvang	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

	Uit te voeren activiteiten	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Inspecties kinderopvanglocaties	100% bestaande opvanglocaties;	60%
		100% nieuwe opvanglocaties;	100%
		100% nieuwe gastouders;	100%
		steekproef bestaande gastouders conform afspraak gemeenten	100%
B	Inspecties jeugdverblijven	100% bestaande verblijven; 100% nieuwe verblijven	100%
C	Inspecties tatoeëren en piercen	100% nieuwe aanvragen vergunning; 100% hercontroles lopende vergunningen	100%

Tot 16 maart 2020 zijn de voorgenomen activiteiten volgens planning uitgevoerd. Op maandag 16 maart 2020 moeten als gevolg van de lock-down alle scholen en kindercentra sluiten. Omdat inspecties geen cruciale functie hebben in een tijd waarin alle werkzaamheden moeten bijdragen aan het verkleinen van het besmettingsrisico en het bestrijden van het coronavirus, zijn er geen reguliere inspecties uitgevoerd, met uitzondering van signaal gestuurd onderzoek op verzoek van een gemeente. Door middel van het inventariseren van de activiteiten in de kinderopvang (noodopvang) gedurende deze periode, is een 'vinger aan de pols' contact met de branche gehouden.

Bij de noodopvang werd gevolgd of er gewerkt werd conform de regels uit de Wet kinderopvang, maar ook volgens de maatregelen van het RIVM en de brandveiligheid. Daarbij is samengewerkt met de veiligheidsregio.

Vanaf 1 juni 2020 is weer gestart met het reguliere toezicht. De inspecteurs werden goed ontvangen en hebben de inspecties volgens plan kunnen uitvoeren. Net op het moment dat bijna de afgesproken 60% van de jaarlijkse inspecties bij de kinderopvang was behaald, werden de deuren onverwacht toch weer gesloten. Tijdens de tweede lock-down moesten ook de kinderopvangorganisaties hun deuren vanaf 15 december weer sluiten. Voor sommige gemeenten in de regio is daardoor de 60% niet behaald. De gemeenten zijn hierover geïnformeerd. Alle steekproeven bij de gastouders zijn volgens afspraak afgerond. Voor de kinderopvang is de inspectie overgegaan op het 'vinger aan de pols' toezicht.

Hygiëne adviezen

Vanuit de preventietaak van de GGD is intern en extern een groot beroep gedaan op de deskundigheid van de sector Toezicht (onder andere advisering Technische Hygiëne Zorg). De inspecteurs hebben deskundigheid op het terrein van hygiëne. Vanuit deze kennis is veel samengewerkt met de GHOR en is geadviseerd over het opzetten van de (quarantaine) opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen in de regio, over de inrichting van de ouderenzorg als het ging om hygiëne en veiligheid in het kader van besmettingsgevaar en is het onderwijs geadviseerd over de praktische uitvoering van de maatregelen van het RIVM.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 558.419	€ 571.256	€ 571.256
Baten bijdragen gemeenten	€ 8.018	€ 8.018	
Incidentele baten	€ 256		
Lasten primaire taak	€ 376.264	€ 396.135	€ 389.832
Overhead primaire taak	€ 65.053	€ 66.417	€ 66.142
Overhead bedrijfsvoering	€ 125.376	€ 116.722	€ 115.282
Tussenresultaat	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.6 Programma 5 Contracttaken

Inhoud van dit programma:

De GGD voert aanvullende taken uit op basis van een overeenkomst, in opdracht van gemeenten of derden. Het gaat om taken die passen in de algemene doelstellingen van de GGD en samenhang en synergie kennen met de taken die de GGD uitvoert.

De contracttaken worden uitgevoerd binnen de gemeenschappelijke regeling. Onderstaand wordt inzicht gegeven in de contracttaken die de GGD uitvoert en voor welke gemeente. Verder wordt inzicht gegeven in het budget waar binnen de betreffende contracttaken worden uitgevoerd.

Project	Opdrachtgever	Subsidiebedrag
MSA		
Gezonde school	Achmea	€ 3.985
Gezonde school	Oostzaan	€ 2.425
Gezonde school	Wormerland	€ 1.000
Suïcidepreventieproject	alle gemeenten	€ 71.965
Suïcidepreventieproject	113online	€ 11.929
Open de voordeur	Zaanstad	€ 60.056
Wvggz (jan-juni)	alle gemeenten	€ 108.313
Wvggz (jul-dec)	alle gemeenten behalve P&B	€ 76.960
Genotmiddelenpreventie	Zaanstad	€ 47.728
Regiocoördinator Wvggz	ZonMw	€ 46.816
Niet-acuut vervoer	ZonMw	€ 250.512
Relaties & seksualiteit	GGD GHOR	€ 9.491
Voucher Wvggz	ZonMw	€ 9.983
Vouchers Vliegende Brigade+	ZonMw	€ 11.933
Rookvrije schoolterreinen	Oostzaan	€ 172
Rookvrije schoolterreinen	Wormerland	€ 170
Rookvrije Omgeving	GGD GHOR	€ 14.610
Borgen, inbedden en verbinden	ZonMw	€ 22.276
MGZ		
Meldpunt Bijzondere Zorg	Zaanstad	€ 144.001
Meldpunt Bijzondere Zorg	Purmerend	€ 102.934
Straathoekwerk	Zaanstad	€ 1.022.550
Get a Grip	Zaanstad	€ 30.038
GGZ in de wijk	Oostzaan	€ 7.593
Dak- en thuislozentelling jan. 2020	Purmerend	€ 3.015
Dak- en thuislozentelling jan. 2020	Zaanstad	€ 4.550
Uit Huis Geplaatsten Opvang	Zaanstad	€ 3.188
Veilig Thuis	alle gemeenten	€ 2.809.130
Naar volgende tabel		€ 4.877.323

Project	Opdrachtgever	Subsidiebedrag
Van vorige tabel		€ 4.877.323
JGZ		
Video HomeTraining	Zaanstad	€ 13.450
Centrum Jong	Zaanstad	€ 453.667
Opvoedingsondersteuning	Zaanstad	€ 521.303
Opvoedingsondersteuning en opvoedspreekuur	Purmerend	€ 3.360
Opvoedingsondersteuning	Edam-Volendam	€ 77.292
Schoolcombinatiefunctieregeling	Zaanstad	€ 32.736
Extra inzet professionals	Purmerend	€ 130.159
Extra inzet in de wijk	Purmerend	€ 30.917
Ondersteuning PO, VO en MBO	Zaanstad	€ 263.268
Spreekuur en voorlichting logopedie	Zaanstad	€ 49.876
Spreekuur en voorlichting logopedie	Purmerend	€ 36.069
Spreekuur en voorlichting logopedie	Edam-Volendam	€ 5.984
Spreekuur en voorlichting logopedie	Waterland	€ 3.504
Spreekuur en voorlichting logopedie	Landsmeer	€ 5.952
Extra logopedie	Zaanstad	€ 30.000
Zorgteam	Waterland	€ 20.639
Kernteam	Landsmeer	€ 7.729
Logopedische screening Kernschool	Zaanstad	€ 7.420
VVE Intermediair en Toeleiding VVE	Zaanstad	€ 32.224
VoorZorg	Zaanstad	€ 187.820
VoorZorg	Purmerend	€ 91.169
VoorZorg	Edam-Volendam	€ 1.973
Inzet arts in Zorgteam	Edam-Volendam	€ 24.984
Inzet CJG	Purmerend	€ 84.042
Inzet CJG (incl.opv.onderst, log.spreekuur en VZ)	Wormerland	€ 70.076
Inzet CJG (incl.opv.onderst, log.spreekuur en VZ)	Oostzaan	€ 46.169
Inzet CJG	Beemster	€ 29.976
JOGG	Zaanstad	€ 205.625
Centrale Zorgverleners	Zaanstad	€ 108.208
Taalvaardigheids-check	Zaanstad	€ 22.940
Zaanse Taalacademie	Zaanstad	€ 91.111
Peuter-IB	Zaanstad	€ 183.034
Coördinatie netwerk Integrale Vroeghulp	Zaanstad	€ 16.232
PGO groep 7	Purmerend	€ 8.572
PGO groep 7	Zaanstad	€ 9.776
Stedelijk Cursusbureau	Zaanstad	€ 138.711
Huisvesting A.S. Straat	Zaanstad	€ 90.861
Huisvesting Geuzenpad	Zaanstad	€ 49.083
Huisvesting Bristolrood	Zaanstad	€ 47.570
Huisvesting Guishuis	Zaanstad	€ 65.381
Huisvesting CJ Vurehout	Zaanstad	€ 77.000
Jeugdteam Noorderhoofdstraat	Zaanstad	€ 2.675.771
Jeugdteam Weerpad	Zaanstad	€ 1.523.446
Veilig sportklimaat	Zaanstad	€ 14.236
Bruggen naar gezond gewicht	ZonMw	€ 230.776
SPARK	GGD Zeeland	€ 26.864
Centering Parenting	Zaanstad	€ 34.167
AGZ		
Nu Niet Zwanger	GGD GHOR	€ 20.800
Nu Niet Zwanger	Zaanstad	€ 53.259
Totaal		€ 12.832.504

1.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen van de GGD bestaan uit de gemeentelijke bijdragen van de acht gemeenten uit de regio Zaanstreek Waterland.

Voor de verdeling van de lasten over de gemeenten wordt per programma de volgende verdeelsleutel gehanteerd:

- Voor de programma's Monitoren, signaleren en adviseren (MSA), Algemene gezondheidszorg (AGZ), Vroegsignalering (VSO) en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) vindt de toerekening plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente ten opzichte van het totaal aantal inwoners in de regio met als peildatum 1 januari van het jaar t-2.
- Voor het programma Jeugdgezondheidszorg vindt de toerekening plaats naar rato het aantal inwoners per gemeente in de leeftijdscategorie 0-18 jaar met als peildatum 1 januari van het jaar t-2.
- Voor het programma Maatschappelijke gezondheidszorg (MGZ) wordt de bijdrage, berekend rato van het aantal meldingen over de jaren 2016 tot en met 2018.

De gemeentelijke bijdrage voor 2020 na de eerste begrotingswijziging is als volgt:

	Prog 1 MSA	Prog 2 AGZ	Prog 2 MGZ	Prog 2 JGZ	Prog 3 GHOR	Prog 4 Toezicht houden	Totaal GGD
Beemster	€ 27.587	€ 31.239	€ 22.244	€ 267.957	€ 42	€ 229	€ 349.298
Edam Volendam	€ 103.873	€ 117.621	€ 62.225	€ 1.011.207	€ 158	€ 861	€ 1.295.946
Landsmeer	€ 33.025	€ 37.396	€ 24.218	€ 323.265	€ 50	€ 274	€ 418.227
Oostzaan	€ 28.124	€ 31.847	€ 25.044	€ 263.462	€ 43	€ 233	€ 348.752
Purmerend	€ 231.169	€ 261.766	€ 294.207	€ 2.049.660	€ 353	€ 1.916	€ 2.839.071
Waterland	€ 49.879	€ 56.481	€ 35.680	€ 459.763	€ 76	€ 413	€ 602.292
Wormerland	€ 46.217	€ 52.334	€ 48.974	€ 408.134	€ 70	€ 383	€ 556.112
Zaanstad	€ 447.507	€ 506.738	€ 590.878	€ 4.298.618	€ 683	€ 3.709	€ 5.848.132
Totaal	€ 967.381	€ 1.095.420	€ 1.103.470	€ 9.082.066	€ 1.475	€ 8.018	€ 12.257.830

1.1.7.1 Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt gedefinieerd als het saldo van de betaalde (rente)last over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en de ontvangen rente(baat) over uitzettingen.

Omschrijving	Saldo per 01-01-2020	Rentelast 2020	Rente baten 2020	Saldo
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 2.566.667	€ 97.820	€ -	€ 97.820
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 16.464	€ -	€ -	€ -
Saldo van de financieringsfunctie				€ 97.820

1.2 Paragrafen

1.2.1 Inleiding

In de programmabegroting en de jaarrekening is een aantal paragrafen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de GGD. De paragrafen zijn ook verplicht op grond van de financiële voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit zijn de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen
- Verbonden partijen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Bedrijfsvoering
- Financiering

De paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" is slechts zeer beperkt van toepassing. Daarnaast zijn de paragrafen 'grondbeleid' en "overzicht lokale lasten" volgens de financiële voorschriften (BBV) voorgescreven paragrafen. Deze zijn echter niet van toepassing op de GGD.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de realisatie van de in de programmabegroting opgenomen beleidskaders.

1.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op de vraag of en hoe de GGD in staat is haar financiële risico's op te vangen zonder dat dit direct dwingt tot bezuinigingen of wijziging van beleid.

Hiervoor is inzicht nodig in:

- de omvang van de aanwezige risico's;
- de weerstandscapaciteit: de mogelijkheden om de risico's af te dekken.

De omvang van de aanwezige risico's

In de risico-inventarisatie zijn risico's opgenomen die niet kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen voorzieningen of bestemmingsreserves zijn gevormd. Onder deze risico's wordt het type risico's verstaan dat voortvloeit uit eigen beleid, het doen of nalaten van derden of beleid van andere overheden. De inventarisatie vindt twee maal per jaar plaats, namelijk bij de begroting en bij de jaarrekening. De GGD kent risico's die te maken hebben met de personele lasten.

- Eigen risicodragers WW-verplichting

De GGD is eigen risicodragers voor uitkeringen uit de werkloosheidswet (WW). Dat betekent dat bij ontslag of einde dienstverband (bij tijdelijke aanstellingen) de eventueel uit te betalen WW-uitkering betaald moet worden door de GGD. In 2020 zijn er in dit kader kosten gemaakt ter grootte van € 104.720 in de Gemeenschappelijke Regeling.

- Doorbetalingsverplichting bij arbeidsongeschiktheid in verband met ziekte

De GGD is eigen risicodragers voor de WGA, in het kader van de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Dit betekent dat de GGD het loon betaalt dat de zieke (ex-)werknemer eventueel nog verdient én zijn uitkering.

- Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD

Als zich in de regio calamiteiten voordoen die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte), of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden.

Vanuit de strategische risico inventarisatie worden drie risico's benoemd:

- beleidsveranderingen van de gemeenten;
- veranderde werkwijze politie;
- veranderende werkwijze GGZ.

De GGD anticipeert op deze ontwikkelingen door in overleg te treden met deze partners, zodat de eventuele gevolgen beperkt zijn.

In dit kader kan de coronacrisis worden aangehaald. Deze crisis heeft echter niet geleid tot financiële risico's. Vanaf het allereerste begin van de crisis was duidelijk dat de GGD de uit deze crisis voortkomende extra kosten, niet zelf zou kunnen dragen. Hiervoor is financiële ondersteuning van het Rijk ontvangen.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit alle middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om financiële tegenvallers te kunnen dekken. Er is daarom een relatie tussen het beleid over reserves en voorzieningen in het algemeen en over het weerstandsvermogen in het bijzonder.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve Wettelijke taken en de Algemene Reserve Markttaken.

De Algemene Reserve Wettelijke taken heeft eind 2020 een omvang van € 593.718. Aan de Algemene Reserve heeft in 2020 een toevoeging plaatsgevonden van € 77.074 uit het resultaat van 2019. Om goed weerstand te kunnen bieden aan de financiële risico's van de GGD is de gewenste omvang van de Algemene Reserve 5% over de gemeentelijke bijdragen. De gemeentelijke bijdragen bedragen voor 2020 € 12.257.830. 5% hierover bedraagt € 612.892. De omvang van de Algemene Reserve is € 19.173 lager dan de gewenste omvang. De Algemene Reserve Markttaken heeft eind 2020 een omvang van € 124.397 en is daarmee gelijk aan de omvang van eind 2019. Door corona heeft de reizigersadvisering nagenoeg stil gelegen. De gedeferde omzet van reizigersadvisering is gecompenseerd door het ministerie van VWS. Door deze compensatie is het resultaat van reizigersadvisering nihil. Er heeft derhalve noch een onttrekking noch een toevoeging plaatsgevonden.

Kengetallen

Op 9 juli 2015 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de wijze vastgesteld waarop kengetallen dienen te worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag. Voor de GGD kunnen alleen de kengetallen netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte worden bepaald. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, is gelijk aan de nette schuld quote. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op GGD Zaanstreek-Waterland.

Netto schuld quote		31-12-2020
1	Vaste schulden	€ 2.450.000
2	Netto vlottende schulden	€ 4.149.502
3	Overlopende passiva	€ 4.132.170
4	Financiële vaste activa	€ 50.250
5	Uitzettingen < 1 jaar	€ 3.560.422
6	Liquide middelen	€ 228.488
7	Overlopende activa	€ 3.178.012
8	Totaal baten	€ 34.055.072
(1+2+3-4-5-6-7)/8*100%		10,91%

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto

schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren.

Solvabiliteitsratio		31-12-2020
1	Eigen vermogen	€ 959.319
2	Totaal passiva	€ 11.744.390
1/2*100%		8,17%

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de Gemeenschappelijke Regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene - en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld activa). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de Gemeenschappelijke Regeling. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.

Structurele exploitatieruimte		31-12-2020
1	Structurele lasten	€ 33.755.447
2	Structurele baten	€ 33.817.514
3	Structurele toevoegingen aan de reserves	€ 63.000
4	Structurele onttrekkingen aan de reserves	€ -
5	Totaal saldo van de baten	€ 34.055.072
(2-1)+(4-3)/5*100%		0,00%

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdragen en de subsidiebeschikkingen. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Nagenoeg alle baten en lasten van de GGD zijn structureel. Doordat het resultaat van de GGD, voor toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves nagenoeg nihil is, is ook de structurele exploitatieruimte nagenoeg nul.

De GGD begroot de onttrekkingen uit de bestemmingsreserves niet. Deze komen niet in de berekening terug, waardoor het kan voorkomen dat bij een grote lastenpost die "incidenteel" gedekt wordt uit de bestemmingsreserve, een negatieve waarde ontstaat. Daarnaast betreft het alleen structurele baten en lasten uit de Gemeenschappelijke Regeling. Op dit moment komt iets minder dan de helft van de baten van de GGD uit projecten voort. Deze worden in dit overzicht niet meegenomen en zijn naar hun aard "incidenteel", omdat ze in theorie op kortere termijn stopgezet kunnen worden. Mocht dat gebeuren, dan is het negatieve percentage een punt van zorg. Omdat dit echter ruim op tijd bekend wordt, zijn er op tijd maatregelen te nemen. Volgens het Bestuursconvenant draagt de opdrachtgevende gemeente de eventuele frictiekosten.

1.2.3 Verbonden partijen

Onder verbonden partijen worden verstaan die partijen waarmee de GGD een bestuurlijke relatie heeft en waarin de GGD een financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang betekent dat de GGD een zetel in het bestuur van de verbonden partij of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen van de partij kunnen worden verhaald op de GGD.

De GGD kent geen verbonden partijen. Wel is er een relatie met de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland omdat de Directeur Publieke Gezondheid verantwoordelijk is voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en deel uitmaakt van de directie van de veiligheidsregio.

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen. In oktober 2011 heeft de GGD het gebouw en de terreinen aan de Vurehout 2 te Zaandam aangekocht. Met de aankoop van het pand zullen alle onderhoudskosten voor rekening van de GGD komen. Het is noodzakelijk om jaarlijks te reserveren voor het verrichten van groot onderhoud. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2011 is besloten om met ingang van 2012 een jaarlijkse toevoeging aan de ingestelde bestemmingsreserve "onderhoud gebouw" te doen van € 50.000.

Verder bedraagt de totale omvang van de materiële vaste activa van de GGD ultimo 2020 € 4.711.780. In 2020 heeft er voor een bedrag van € 620.717 investeringen plaatsgevonden met betrekking tot automatisering, de implementatie Afas en nieuw meubilair. Deze investeringen zijn voor een deel uit eigen middelen gefinancierd. Een ander deel is gefinancierd met kort vreemd kapitaal in de vorm van een kasgeldlening bij de BNG bank. Er wordt nader onderzocht in hoeverre deze krappe liquide positie structureel is en daarom met lang vreemd kapitaal kan worden gefinancierd. Hierbij speelt de wet Financiering decentrale overheden (Fido) een doorslaggevende rol. Het onderhoud van de hardware wordt (grotendeels) uitgevoerd door de medewerkers automatisering/informatisering van de sector Bedrijfsvoering. Het onderhoud van de software is, voor zover dit niet in eigen huis ontwikkelde toepassingen betreft, contractueel geregeld met de softwareleveranciers. Voor aangeschafte software wordt standaard een onderhoudsovereenkomst afgesloten. De lasten daarvan zijn begroot op de post automatiseringskosten, die door middel van interne doorberekeningen aan de programma's worden doorbelast.

1.2.5 Financiering

De basis voor de financieringsfunctie is neergelegd en verankerd in een aantal besluiten. Enerzijds vormt de wet Fido de basis voor alle handelingen die te maken hebben met het uitzetten, dan wel aantrekken van gelden. Anderzijds wordt de wet Fido vertaald in een aantal besluiten zoals de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheid (Ufdo) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Treasurybeleid

Bovenstaande wet- en regelgeving vormt de basis van het treasurystatuut dat op 2 juli 2020 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Het treasurybeleid is prudent en risicomijdend. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten;
- optimaliseren van het te realiseren rendement op eventueel beschikbare liquiditeiten.

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een aanpassing van de wet Fido. De wetwijziging stelt het zogenaamde schatkistbankieren verplicht voor decentrale overheden. Met ingang van maandag 16 december 2013, na publicatie in de Staatscourant, is de wetwijziging van kracht geworden. De wetwijziging houdt in dat de decentrale overheden, zoals de GGD, verplicht worden gesteld om alle overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Concreet betekent dit dat de GGD een rekeningcourantverhouding heeft met de Staat. Alle liquide middelen die de GGD niet direct nodig heeft voor het uitvoeren van haar taak, moeten worden gestort op de rekeningcourant bij de Staat. Hierbij geldt voor de GGD een ondergrens van € 250.000. De GGD houdt te allen tijde de beschikking over de bij de Staat uitgezette gelden.

De ondergrens van € 250.000 houdt in dat de GGD € 250.000 aan liquide middelen op haar bankrekeningen mag aanhouden. Dit betekent echter niet dat het bedrag van € 250.000 niet mag

worden overschreden. De wetwijziging geeft de decentrale overheid daarin wat ruimte. Zo lang het gemiddelde saldo van de bankrekeningen over een kwartaal de ondergrens niet overschrijdt, voldoet de decentrale overheid aan de wet Fido. De gemiddelde bankstanden per kwartaal zijn als volgt:

Gemiddelde bankstand 2020

1 ^e kwartaal	€ 209.304
2 ^e kwartaal	€ 162.871
3 ^e kwartaal	€ 218.020
4 ^e kwartaal	€ 224.523

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag dat een overheidsorganisatie kortdurend (tot 1 jaar) mag aantrekken op de geldmarkt. Dit om het risico dat overheidsorganisaties lopen bij het aantrekken van kortgeld (tot 1 jaar) te beperken. De grootte van de kasgeldlimiet wordt bepaald aan de hand van een door het Rijk vastgesteld percentage over het begrotingstotaal van de gemeente aan het begin van het dienstjaar. Op dit moment is dit percentage 8,2% van het totaal van de jaarbegroting.

Kasgeldlimiet		31-12-2020
1	Toegestane kasgeldlimiet:	
	- in procenten van de begroting	8,2%
	- in bedrag	€ 2.871.275
2	Omvang vlottende schuld	
	- Opgenomen gelden < 1 jaar	€ 2.000.000
	- Schulden rekening courant	€ -
	- Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -
	- Overige leningen niet zijnde vaste schuld	€ -
3	Vlottende middelen:	
	- Contante gelden in kas	€ 857
	- Tegoeden in rekening courant	€ 227.631
	- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 2.765.660
4	Totaal netto vlottende schuld	€ 994.148
	Toegestaan kasgeldlimiet	€ 2.871.275
	Ruimte (4-1)	€ -3.865.423

De kasgeldlimiet wordt niet overschreden.

Liquiditeitspositie

De voornaamste inkomsten van de GGD zijn de gemeentelijke bijdragen. Tweemaal per jaar worden aan gemeenten voorschotten in rekening gebracht. Deze gelden worden tijdelijk weggezet op de rekening van het ministerie van Financiën en komen geleidelijk beschikbaar voor de GGD. Beschikbare middelen worden volledig ingezet als intern financieringsmiddel.

Rentebeleid

Voor de toerekening van rentelasten aan investeringen wordt een percentage gehanteerd dat gebaseerd is op de (eind 2011) aangetrokken geldlening in verband met de aankoop van het pand. Het percentage voor 2020 is 4%. De rente op investeringen is een middel ten behoeve van de interne kosten doorbelasting en heeft daardoor geen invloed op het resultaat. In voorgaande jaren heeft een onderzoek plaatsgevonden of, nu de rente zo laag staat, rentemiddeling mogelijk is. Hieruit blijkt dat dit vanwege de boete van het oversluiten van de lening niet lonend is.

Het doel van de renterisiconorm is dat overheidsorganisaties binnen hun leningenportefeuille geen overmatig renterisico lopen bij herfinanciering van aflopende geldleningen. Zo mag maximaal 20% van het totaal uitstaande leningen in één jaar worden geherfinancierd. Dit percentage is bij wet vastgesteld. Voor de GGD is dit een bedrag van € 513.333 (uitgegaan van € 2.566.667 uitstaande leningen). Het volgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. De renterisiconorm is in 2020 niet overschreden. Er is geen sprake geweest van herfinanciering.

Renterisico		31-12-2020
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	-
2	Netto renteherziening op vaste schuld	-
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	-
3b	Nieuw verstrekte lange leningen	-
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-
5	Betaalde aflossing	-
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-
7	Renterisico op vaste schuld (2+6)	-
Renterisiconorm		
8	Stand van de vaste schuld per 1-1	2.566.667
9	Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
10	Renterisiconorm (8*9)	513.333
Toets renterisiconorm		
10	Renterisiconorm	513.333
7	Renterisico op vaste schuld	-
11	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10/7)	513.333

De renterisiconorm wordt niet overschreden.

1.2.6 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering zorgt voor een effectieve en efficiënte ondersteuning van processen en medewerkers van de GGD zodanig de werkzaamheden conform afspraak kunnen worden uitgevoerd.

De ondersteuning wordt uitgevoerd binnen de sector Bedrijfsvoering en zijn neergelegd bij het team Bedrijfsvoering, het team Publieksdienstverlening en het team Organisatieondersteuning. In deze paragraaf worden de kosten voor de interne organisatie verantwoord. Het is een administratieve paragraaf. Deze kosten worden door middel van een opslag op de personele lasten (naar rato van loonkosten), volledig doorbelast aan de programma's 1 t/m 4.

Team Bedrijfsvoering

AVG

Er zijn in 2020 bij de functionaris gegevensbescherming 32 meldingen van een mogelijk datalek binnen gekomen. Daarvan zijn er 5 meldingen bij de Autoriteit Persoonsgegevens gedaan. Het betrof het lekken van persoonsgegevens door het sturen van een mail aan een verkeerde ontvanger, het lekken van bijzondere persoonsgegevens en het kwijtraken van lichaamsmateriaal (coronatesten). Alle direct betrokkenen zijn door de directeur in een persoonlijke brief geïnformeerd.

In 2020 is de bewustwordingscampagne verder voortgezet met een privacy game. Er is een flinke groei van kennis bij medewerkers te zien tijdens de looptijd van de privacy game.

Daarnaast is er in augustus een 1-meting gehouden als vervolg op 0-meting uit 2019. Over alle medewerkers is de score met enkele procenten verbeterd. Dit betekent dat de basiskennis over privacy- en gegevensbescherming op orde is.

Juridische zaken

Op grond van diverse regelgeving (WGBO, AVG, Wmo 2015) hebben betrokkenen diverse rechten ten aanzien van dossiers. Hiervoor zijn twee procedures vastgesteld. Hierin is bepaald dat verzoeken worden gemonitord op aantal, aard en honorering, zodat trends kunnen worden gesignaleerd en processen waar nodig kunnen worden bijgestuurd. De verzoeken worden behandeld door de bedrijfsjurist, in samenwerking met de verantwoordelijk teammanager en arts of medewerker. In dit overzicht zijn de in 2020 ontvangen verzoeken per team verwerkt.

Veilig Thuis

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	50	1	5*	55
Openstaand	2	0	0	2
Totaal	52	1	5	Totaal: 57

*) Eén verzoek betrof een gecombineerd verzoek om een afschrift van het dossier en vernietiging daarvan, reden waarom het totaal aantal verzoeken uitkomt op 57.

Bij Veilig Thuis is het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers toegenomen (57 verzoeken in 2020 ten opzichte van 42 verzoeken in 2019). De verzoeken om een afschrift van het dossier zijn gehonoreerd. In een beperkt aantal dossiers is besloten om niet alle informatie te verstrekken aan de verzoeker, dit in verband met de hoedanigheid van verzoeker of belangen van derden. Er zijn 5 verzoeken om vernietiging van dossiers afgehandeld, waarvan 2 verzoeken zijn gehonoreerd. Het verzoek om een correctie van het dossier is deels gehonoreerd.

MABZ

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	8	1	1	10
Openstaand	1	0	0	1
Totaal	9	1	1	Totaal: 11

Bij MABZ is het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers toegenomen (11 verzoeken in 2020 ten opzichte van 5 verzoeken in 2019). De verzoeken om een afschrift van het dossier zijn gehonoreerd. In een beperkt aantal dossiers is besloten om niet alle informatie te verstrekken aan de verzoeker, dit in verband met de hoedanigheid van verzoeker of belangen van derden. Er is 1 verzoek om vernietiging van het dossier afgehandeld. Dit verzoek is gehonoreerd.

Jeugd Zaanstreek Noord

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	6	1	0	7
Openstaand	0	0	0	0
Totaal	6	1	0	Totaal: 7

Bij het team Jeugd Zaanstreek Noord is het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers toegenomen (7 verzoeken in 2020 ten opzichte van 4 verzoeken in 2019). De verzoeken om een afschrift van het dossier zijn gehonoreerd. Het verzoek om een correctie van het dossier is niet gehonoreerd.

Jeugd Zaanstreek Zuid

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	7	0	0	7
Openstaand	0	0	0	0
Totaal	7	0	0	Totaal: 7

Bij het team Jeugd Zaanstreek Zuid is het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers afgenomen (7 verzoeken in 2020 ten opzichte van 15 verzoeken in 2019). De afgehandelde verzoeken om een afschrift van het dossier zijn gehonoreerd.

Jeugd Waterland

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	18	0	2	20
Openstaand	1	0	0	1
Totaal	19	0	2	Totaal: 21

Bij het team Jeugd Waterland is het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers toegenomen (21 verzoeken in 2020 ten opzichte van 15 verzoeken in 2019). De afgehandelde verzoeken om een afschrift van het dossier zijn gehonoreerd. Eén verzoek om vernietiging van het dossier is gehonoreerd, het andere verzoek is afgewezen.

IZB / Corona

	Afschrift dossier	Correcties	Vernietiging	
Afgehandeld	1	0	0	1
Openstaand	0	0	0	0
Totaal	1	0	0	Totaal: 1

Dit jaar is 1 verzoek om een afschrift van dossier ontvangen binnen IZB / Corona. Dit betrof een verzoek om een afschrift van bron- en contactonderzoek naar aanleiding van een geconstateerde besmetting met het coronavirus. Dit verzoek is gehonoreerd.

Termijnen

Verzoeken dienen binnen 1 maand te worden afgehandeld. In uitzonderingsgevallen kan deze termijn worden verlengd met 2 maanden, mits tijdig gecommuniceerd naar verzoeker. Hieronder zijn twee tabellen opgenomen, waarin is aangegeven hoeveel dossiers binnen de wettelijke termijn zijn afgehandeld. Om een goede vergelijking te maken, zijn hierbij ook de verzoeken uit 2019 opgenomen.

Verzoeken 2020

	Totaal aantal afgehandelde verzoeken	Waarvan termijn gehaald	Percentage gehaald binnen termijn
Veilig Thuis	57	48	84 %
MABZ	11	11	100 %
Jeugd Zaanstreek Noord	7	5	71 %
Jeugd Zaanstreek Zuid	7	5	71 %
Jeugd Waterland	21	13	61%
IZB – Corona	1	1	100 %
Totaal	104	83	79 %

Verzoeken 2019

	Totaal aantal afgehandelde verzoeken	Waarvan termijn gehaald	Percentage gehaald binnen termijn
Veilig Thuis	42	28	66 %
MABZ	5	5	100 %
Jeugd Zaanstreek Noord	4	3	75 %
Jeugd Zaanstreek Zuid	14	9	64 %
Jeugd Waterland	15	8	53%
IZB	-	-	-
Totaal	80	53	66 %

Niet alle verzoeken zijn afgehandeld binnen de daarvoor geldende (wettelijke) termijn. Redenen hiervoor zijn werkdruk bij de teams en complexe casuïstiek. Ten opzichte van 2019 is de afhandeling van de verzoeken sterk verbeterd. Er is meer aandacht voor handhaving van de termijnen. Door een pragmatische aanpak binnen het bestaande beleid worden de verzoeken nu sneller afgehandeld. Er is ook meer overleg tussen de inhoudelijk verantwoordelijke op het dossier en de bedrijfsjurist.

Een aantal van de verzoeken was afkomstig van externe partijen, zoals Jeugdbescherming, politie en justitie. Deze verzoeken zijn meegenomen in bovengenoemde verzoeken. Voor de afhandeling van deze verzoeken is geen specifiek beleid ontwikkeld. Deze verzoeken zijn afgehandeld binnen het bestaande beleid, uiteraard met inachtneming van specifieke wet- en regelgeving en in nauw overleg met de inhoudelijk verantwoordelijke op het dossier.

Mede vanwege de coronamaatregelen worden de dossiers steeds vaker per beveiligde email gezonden naar verzoekers. Uiteraard blijft het voor de verzoekers ook mogelijk om de dossier per (aangetekende) post te ontvangen of op te halen op de locatie Vurehout (binnen de bestaande coronamaatregelen).

Sinds 1 juli 2020 dienen de dossiers waarop de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) van toepassing is, op elektronische wijze te worden verstrekt indien daarom wordt verzocht. Dit geldt in ieder geval voor de dossiers van de Jeugdgezondheidszorg, MABZ en IZB. Dit geldt niet voor de dossiers van Veilig Thuis. De wet stelt geen eisen aan de vorm waarin aan het recht van de cliënt op elektronische afschrift moet worden voldaan. Het elektronische afschrift mag ook via een pdf worden verstuurd per beveiligde e-mail. Het behoeft derhalve geen 'online & real time' inzage te zijn.

Binnen de Jeugdgezondheidszorg was de verwachting dat deze wetswijziging zou leiden tot een toename van het aantal verzoeken om dossiers. Over het geheel is er bij de GGD een toename van het aantal verzoeken dat betrekking heeft op dossiers (104 verzoeken in 2020 ten opzichte van 80 verzoeken in 2019, een stijging van 30 %), maar deze stijging heeft niet plaats gevonden bij de Jeugdgezondheidszorg. De toename zit vooral bij Veilig Thuis en MABZ.

Kwaliteit

In 2020 is het kwaliteitsmanagement verder geïntegreerd binnen de organisatie. De kritische leveranciers zijn beoordeeld en waar nodig zijn verbeteracties vastgesteld. De monitoring van de verbeteracties vindt plaats aan de hand van een verbeterregister waardoor voortgang geborgd is. Door de komst van corona zijn de interne audits die in 2020 gepland stonden, uitgesteld naar 2021. De meerjarenplanning is hierop aangepast, zodat eventuele aanwezige knelpunten toch tijdigesignaleerd worden.

Voor de sector Corona zijn er beleid, procedures en werkinstructies opgesteld en integraal geïmplementeerd. Er is nauw contact hiervoor geweest met de betrokken teammanager en de coördinatoren.

In september 2020 heeft er een incident plaatsgevonden in de sector Corona waarbij afgenomen testmonsters werden vermist. Er is een intern onderzoek opgezet onder leiding van de kwaliteitsadviseur als calamiteitenonderzoeker. Het onderzoek is samen met een beleidsadviseur uitgevoerd. De analyse en de conclusies zijn verzonden naar de Inspectie voor Gezondheid en Jeugd (IGJ).

Op 22 april 2020 is er een systeembeoordeling uitgevoerd, middels Zoom, op het kwaliteitsmanagementsysteem. Tijdens deze beoordeling worden de kwaliteitsinstrumenten die de organisatie inzet om continue aantoonbaar te verbeteren en om te voldoen aan de eisen gesteld in de HKZ norm Publieke Gezondheidszorg, beoordeeld. Er zijn geen tekortkomingen vastgesteld op de kwaliteitsinstrumenten. Er zijn wel sterke punten naar voren gekomen zoals de interne systeembeoordeling en de context- en stakeholders analyse met de bijbehorende kansen- en risicomanagement.

Op 14 en 15 augustus is de GGD, met positief resultaat, opnieuw getoetst voor het HKZ certificaat. Uit deze audit zijn door de extern auditoren veel positieve resultaten benoemd. Naast de positieve resultaten zijn er 4 minors geconstateerd. Er zijn verbeteracties vastgesteld om de tekortkomingen op te heffen. De vastgestelde acties zijn voorgelegd aan de extern auditor en als voldoende beoordeeld. In de opvolgingsaudit in 2021 zullen deze minors opnieuw getoetst worden. Door de uitvoering van deze audits voldoet de GGD aan de verplichtingen van het HKZ certificaat.

In 2020 heeft de kwaliteitsadviseur een analyse uitgevoerd en een rapport opgesteld over de implementatie van het systeem Afas. Daarnaast heeft de kwaliteitsadviseur, op verzoek van de teammanager, ondersteund bij het proces van het toekomstbestendig maken van het team Sense/Soa.

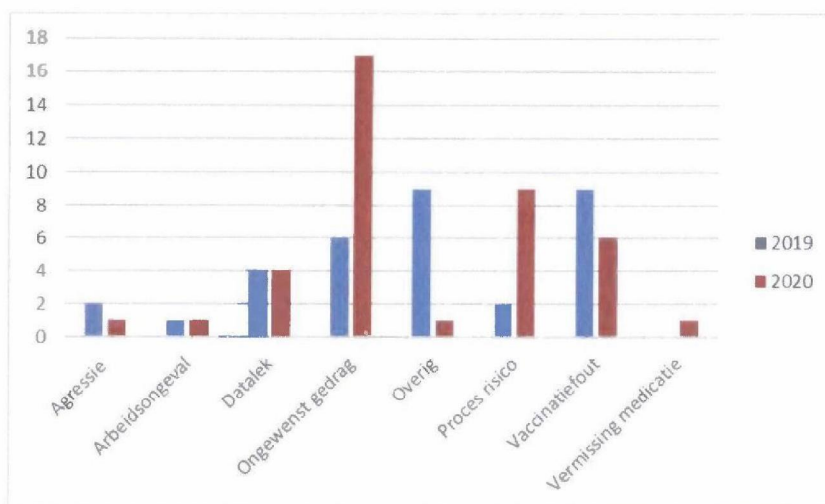
De uitvoering van de klanttevredenheidsonderzoek is gestagneerd door de corona pandemie. De geplande klanttevredenheidsonderzoeken zijn grotendeels verzet naar 2021. Het externe klanttevredenheidsonderzoek bij de receptie is gestaakt omdat er de locatie van de GGD op dit moment op kleine schaal bezocht wordt door klanten en de uitkomsten daardoor niet representatief waren. Dit klanttevredenheidsonderzoek zal hervat worden in 2021.

Het kwaliteitshandboek is opnieuw ingericht en opgeschoond. De processen en procedures van de organisatie staan in het kwaliteitshandboek. De werkinstructies zijn per team gepubliceerd op het intranet en worden beheerd door de teams zelf. Het doel is dat het kwaliteitshandboek een weergave geeft van de processen en procedures.

Meldingen Incidenten Cliëntenzorg en Dienstverlening (MICD)

In 2020 is het proces "het melden van incidenten" opnieuw ingericht. In het vernieuwde proces kunnen medewerkers via één formulier alle soorten meldingen doorgeven. Alle meldingen worden vervolgens door een trafficmanager geregistreerd en doorgestuurd naar de verantwoordelijke behandelaar. Het doel van de nieuwe inrichting is om de opvolging van alle meldingen effectiever te borgen en trends in de meldingen te signaleren waardoor de kwaliteit van dienstverlening geborgd blijft. Het vernieuwde proces zal per 1 januari 2021 in werking treden.

Er zijn 40 MICD-meldingen gemaakt in 2020. Dit zijn 7 meldingen meer dan in 2019.

Opvallend is de toename van het aantal MICD meldingen met het kenmerk "ongewenst gedrag". De oorzaak van de toename is te vinden in het ontstaan van de sector Corona. Deze sector bestond nog niet in 2019, waardoor er in dat jaar geen meldingen met het kenmerk "ongewenst gedrag" vanuit deze sector zijn.

Klachten

In 2020 zijn 190 klachten ontvangen. Elf van de 190 klachten zijn niet ontvankelijk verklaard. Deze klachten hadden geen betrekking op de dienstverlening van de GGD. Hiermee komt het aantal klachten op 179. Ruim de helft van de klachten heeft betrekking op de uitvoering van de aanpak coronacrisis.

Overzicht van het aantal klachten 2020:

Sector/team	Aantal klachten	Aard van de klacht
Bedrijfsvoering	3	kosten telefonie, wachttijd telefonie
Team Infectieziekten	7	wachttijd voor reizigersspreekuur in relatie tot duur spreekuur, de soa site, uitvoering en bejegening bij vaccinatie (3), verzending thuistest, ontbreken Prep zorg
JGZ	6	taalgebruik in uitnodigingsbrief, verwijzing door jeugdarts niet aangesloten bij AJN, gebruik mondkapjes, verzetten afspraken
Team Jeugd Noord	7	verkeerde verwijzing, verzetten afspraak (6x)
Team Jeugd Zuid	5	Werkwijze, wachttijd
Team Jeugd Waterland	9	bejegening en werkwijze (2), vaccinatie, verzetten afspraak
Team Gezondheidsonders teuning	9	gezondheidsvragenlijst, vaccinatie HPV, uitnodiging meningokokken, afname hielprik, oefenmateriaal logopedie
Team MABZ	10	MABZ doet te weinig (2) , geen bemoeienis van MABZ gewenst (3) werkwijze (2)
Team Toezicht	0	
Team Veilig Thuis	22	Wachttijd, oneens met rapportage, afwachtende houding VT, werkwijze
Team Strategie & Ontwikkeling	5	gezondheidsvragenlijst

Corona	94	wachttijd uitslag , geen teststraat Zaandam, onhygiënische buitenruimte, geen waarschuwing burens/omgeving, foutieve uitslag, verdwenen testbuisjes, beschadiging auto
Zorg en Veiligheidshuis	2	werkwijze
n.v.t.	11	overlast burens, ambulance, onveilige woonsituatie, lichamelijke klachten, lokaal team, hitte school, klacht huisarts, drukte in feestzaal
Totaal	190	

Een klacht wordt zo snel mogelijk na ontvangst in behandeling genomen. De gemiddelde duur van de klachtafhandeling is 10 dagen. Het merendeel van de klachten is binnen de vastgestelde termijn van zes weken afgehandeld.

Elf klachten hebben meer tijd gekost. Dit zijn met name klachten over Veilig Thuis. Met deze klagers is een persoonlijk gesprek gevoerd. Bij drie klagers is dit niet naar tevredenheid verlopen. Zij zijn verwezen naar de externe klachtencommissie Veilig Thuis. Het betrof klachten over de werkwijze en rapportage van Veilig Thuis. Twee klagers hebben ook daadwerkelijk een klacht bij de externe klachtencommissie Veilig Thuis ingediend. Bij de externe klachtencommissie is ook een klacht ingediend, die in 2019 intern is behandeld. Geen van de klagers hebben hun klacht ingediend bij de Geschillencommissie Publieke Gezondheid.

Negen klachten zijn nog in behandeling.

Een aantal klachten heeft direct al geleid tot verbetermaatregelen. Voorbeelden hiervan zijn aanbieden van vast contactpersoon Jeugdgezondheidszorg, het aanpassen van informatie op website en het aanpassen van de bevestigingsbrief. De klachtenfunctionaris heeft 7 MICD meldingen gedaan naar aanleiding van de klachten als de procedures moeten worden aangepast. De MICD meldingen hebben betrekking op het verwijzen door de basisarts Jeugdgezondheidszorg, taalgebruik in uitnodigingen Jeugdgezondheidszorg en herhaaloproepen vaccinaties jeugd.

Verzoek tot schadevergoeding

In juli heeft een aantal cliënten een foutieve uitslag van een corona test gehad. Hierdoor hebben zij ten onrechte in quarantaine moeten verblijven. Twee gedupeerden hebben de GGD aansprakelijk gesteld voor de geleden schade en een schadevergoeding ontvangen. Twee bezoekers aan de corona teststraat hebben aan hun auto schade opgelopen. Eén schadeverzoek is afgehandeld. De tweede casus is nog in behandeling en voorgelegd aan de verzekering.

Team Publieksdienstverlening

Het relatief nieuwe team Publieksdienstverlening heeft in het voorjaar een ontwikkelplan opgesteld. De uitwerking van dit plan heeft enige vertraging opgelopen door de coronacrisis. De aandacht van Communicatie, Planning & Administratie en de receptie ging uit naar het goed communicatief en plan technisch ondersteunen van de sector Corona en de Jeugdgezondheidszorg bij alle corona-gerelateerde uitdagingen.

Zo levert Communicatie sinds maart 2020 een belangrijke bijdrage aan de wekelijkse bestuurlijke nieuwsbrief over corona die ter informatie aan alle burgemeesters en wethouders zorg gestuurd wordt. Er is ook een persnieuwsbrief in het leven geroepen. Mede hierdoor zijn er 2020 vele persvragen (proactief) beantwoord, met als resultaat duidelijke en correcte berichtgeving in de media in relatie tot corona-gerelateerde ontwikkelingen in Zaanstreek-Waterland. Er is specifiek geïnvesteerd in het goed informeren van inwoners in sociaal-economische zwakkere wijken zoals Poelenburg/Peldersveld.

Los van corona is er in samenwerking met diverse teams binnen de GGD gedurende 2020 op diverse vlakken gewerkt aan gezond en veilig leven binnen de regio Zaanstreek-Waterland. Zo is onder andere de Gezondheidsmonitor 2020 voor kinderen, volwassenen en senioren dusdanig onder de aandacht gebracht dat het voldoende respons heeft opgeleverd. De resultaten van de Gezondheidsmonitor jeugd zijn op eenduidige wijze gecommuniceerd naar scholen en gemeenten. Intern is een bewustwordingscampagne gevoerd rond privacy en informatieveiligheid. Samen met

Straathoekwerk wordt onderzocht en nagedacht over hoe middels marketing de resultaten meer inzichtelijk kunnen worden gemaakt voor stakeholders.

Bij de receptie van GGD-locatie Vurehout is in 2020 een bezoekersregistratiesysteem geïmplementeerd met als primair doel bezoekers beter te kunnen begeleiden bij ontvangst. Om klanten van Sense/SOA sneller te kunnen aanmelden wordt sinds november gewerkt in de systemen van het desbetreffende team. In het derde kwartaal heeft er een intern klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, dat diverse verbeterpunten heeft opgeleverd waarmee in 2021 aan de slag wordt gegaan.

De plan technische en administratieve ondersteuning van de Jeugdgezondheidszorg heeft in 2020 zoveel mogelijk regulier doorgang gevonden, waar nodig met aanpassingen. In samenwerking met de Jeugdgezondheid teams is de dienstverlening op een aantal punten verbeterd. Zo zijn voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2021 de ouderchat te positioneren als dé manier voor ouders om 24/7 (opvoedkundige) vragen te stellen aan een jeugdverpleegkundige en hier vervolgens snel antwoord op te krijgen. Ook is een bijdrage geleverd aan een pilot aangaande wijziging van het periodiek gezondheidsonderzoek onder 5-jarigen. De nieuwe werkwijze vraagt meer betrokkenheid van ouders, is positief door de pilotgroep ontvangen en wordt in 2021 breder uitgerold. In totaal zijn er via de lijnen van Centrum Jong en Centrum voor Jeugd en Gezin in 2020 ruim 50.000 telefoontjes binnengekomen. Er is een top 10 samengesteld van meest gestelde klantvragen via de telefonie en nagedacht over hoe deze klantvragen kunnen worden voorkomen (bijvoorbeeld via verhoging van selfservice functionaliteit en/of procesverbetering).

Team Organisatie Ondersteuning

In 2020 is een ontwikkelplan opgesteld met als doel het team Organisatie Ondersteuning verder te professionaliseren en de dienstverlening te verbeteren. Door middel van de scrummethode wordt hier in de verschillende teams vorm en inhoud aan gegeven.

Facilitaire Zaken en Arbo-preventie

Om het thuiswerken zo gezond mogelijk te laten verlopen zijn er webinars geweest voor beeldschermen en het inrichten van een thuiswerkplek.

Facilitaire Zaken heeft verder de volgende zaken opgepakt en afgerond:

- Aanbesteding energieleverancier;
- Alle locaties zijn voorzien van hoog-laagbureaus en nieuwe bureaustoelen;
- Module bezoekersregistratie toegevoegd aan Facilitator.

Personeel & Organisatie

Personeel & Organisatie heeft de volgende zaken afgerond:

- Ontwikkeling en invoering nieuwe systematiek jaargesprekken;
- Uitvoering Wet invoering extra geboorteverlof;
- Nieuwe beleid ten aanzien van woonwerkvergoeding en compensatie overwerk;
- De bewaartermijnen van de jaargesprekken zijn vastgesteld in overleg met de gemeentearchivaris;
- Opleidingsplan GGD is opgesteld.

Arbodienst

Met ingang van november is er een nieuwe Arbo arts voor een periode van een half jaar aangesteld. Daarnaast is een nieuwe aanbesteding in gang gezet met als doel een 4 jarig contract af te sluiten.

Verzuim

Het ziekteverzuim is in 2020 ten opzichte van 2019 toegenomen van 5,39 % naar 5,82%. Daarbij is het kort verzuim gedaald (van 0,56% in 2019 naar 0,03% in 2020), is het middellang verzuim gedaald (van 0,68% in 2019 naar 0,24 % in 2020) en is het langdurig verzuim gestegen (van 4,15 % in 2019

naar 5,55% in 2020). Het langdurig verzuim heeft voornamelijk betrekking op complex verzuim met diverse oorzaken (psychisch soms in relatie tot privé omstandigheden).

Jaargesprekkencyclus

In verband met de coronacrisis is besloten de jaargesprekken uit te stellen tot 1 april 2021. Dit om ruimte te geven aan de extra werkdruk die de crisis met zich mee brengt.

Financiën

Financiën heeft afgelopen jaar de doorbelasting- en begrotingsystematiek geactualiseerd. Uitwerking en implementatie vinden in 2021 plaats.

Daarnaast is er een aanzet gemaakt in de aanscherping en verbetering van de P&C cyclus.

Er is een aanvang gemaakt met het verder centraliseren en digitalisering van het contractbeheer.

Tevens zijn het Treasury statuut en het beleid op het terugdringen risico's financiële functies geactualiseerd.

ICT

ICT heeft ingezet op de vernieuwing en professionalisering van de ICT omgeving, zowel op de infrastructuur als de informatievoorziening, om de processen beter digitaal te kunnen ondersteunen.

Dit betreft:

- Vernieuwing serverpark;
- Installatie nieuwe Citrix omgeving;
- Straathoekwerk: Inrichting en in gebruik name van Clavis ter ondersteuning primair proces;
- Nazorg introductie AFAS;
- Digitale presentatieschermen en video conferencing apparatuur op Vurehout.

De sector Bedrijfsvoering heeft een grote inzet gepleegd op de ondersteuning bij de aanpak van de coronacrisis. Korthedshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 1.1.1.

Wat heeft het gekost

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten	€ 5.746.928	€ 4.727.155	€ 4.693.678
Incidentele baten	€ 1.975	€ -	
Lasten	€ 5.748.903	€ 4.677.155	€ 4.643.678
Incidentele lasten	€ -	€ -	
Tussenresultaat	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Toevoeging aan reserves	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

2 JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december 2020 GGD Zaanstreek-Waterland

Bedragen in €, de jaarrekening is opgesteld voor resultaatbestemming.

ACTIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Overige investeringen met economisch nut	4.711.780	4.488.255
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	50.250	16.464
Totaal vaste activa	4.762.030	4.504.719
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	15.438	12.662
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	576.925	606.214
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.765.660	1.918.001
Overige vorderingen	217.837	229.743
	3.560.422	2.753.958
Liquide middelen		
Kassaldi	857	5.219
Bank- en girosaldi	227.631	16.994
	228.488	22.213
Overlopende activa		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.519.991	476.236
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	658.021	447.839
	3.178.012	924.075
Totaal vlottende activa	6.982.360	3.712.908
Totaal algemeen	11.744.390	8.217.627

PASSIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserves	593.718	516.644
Bestemmingsreserves	225.287	440.315
Resultaat na bestemming	140.314	229.683
	959.319	1.186.642
Vorzieningen		
Vorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	53.398	39.879
Vaste schulden		
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.450.000	2.566.667
Totaal vaste passiva	3.462.717	3.793.188
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar		
Overige schulden	4.149.502	1.364.763
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.198.979	2.370.181
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	696.320	344.034
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van van volgende begrotingsjaren komen	236.871	345.460
	4.132.170	3.059.676
Totaal vlottende passiva	8.281.673	4.424.439
Totaal algemeen	11.744.390	8.217.627

2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA			
Regulier en projecten	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten:			
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren			
Reguliere baten	121.033	-	-
Bijdrage gemeenten	967.381	967.381	958.430
	1.088.414	967.381	958.430
Programma 2: Algemene gezondheidszorg			
Reguliere baten	769.638	673.052	673.052
Bijdrage gemeenten	1.095.420	1.095.420	1.077.550
	1.865.058	1.768.472	1.750.602
Programma 2: Coronabestrijding			
Reguliere baten	5.983.789	-	-
Bijdrage gemeenten	-	-	-
	5.983.789	-	-
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg			
Reguliere baten	10.972	-	-
Bijdrage gemeenten	1.103.470	1.103.470	1.091.905
	1.114.442	1.103.470	1.091.905
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg			
Reguliere baten	1.373.451	363.715	363.715
Bijdrage gemeenten	9.082.066	9.082.066	8.966.422
	10.455.517	9.445.781	9.330.137
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen			
Reguliere baten	147.180	274.006	274.006
Bijdrage gemeenten	1.475	1.475	-
	148.655	275.481	274.006
Programma 4: Toezicht houden			
Reguliere baten	558.675	571.256	571.256
Bijdrage gemeenten	8.018	8.018	-
	566.693	579.274	571.256
Programma 5: Contracttaken			
Baten contracttaken	12.832.504	13.333.630	12.064.352
	12.832.504	13.333.630	12.064.352
Totaal van de baten	34.055.072	27.473.489	26.040.688

Regulier en projecten		Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Lasten:				
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren				
Reguliere lasten		959.440	610.203	603.772
Programma 2: Algemene gezondheidszorg				
Reguliere lasten		1.346.363	1.263.276	1.249.155
Programma 2: Coronabestrijding				
Reguliere lasten		5.957.399	-	-
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg				
Reguliere lasten		629.628	717.618	709.282
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg				
Reguliere lasten		6.739.690	6.776.326	6.685.256
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen				
Reguliere lasten		135.240	239.102	238.027
Programma 4: Toezicht houden				
Reguliere lasten		376.264	396.135	389.832
Programma 5: Contracttaken				
Lasten contracttaken		10.237.890	11.722.887	10.453.609
Overhead	Overhead primaire taak	2.649.818	1.194.771	1.192.062
	Overhead bedrijfsvoering	4.997.661	4.490.171	4.456.693
		7.647.479	5.684.942	5.648.755
Totaal van de lasten		34.029.393	27.410.489	25.977.688
Resultaat bedrijfsvoering		-	50.000	50.000
Resultaat voor mutaties in reserves		25.679	113.000	113.000
Toevoegingen aan reserves		63.000	113.000	113.000
Onttrekkingen aan reserves		177.635	-	-
Resultaat voor bestemming en na mutaties in reserves		140.314	-	-

2.3 Toelichting

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van betaalrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de inkoopprijs en de bijkomende kosten verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen. Afschreven wordt over de verwachte economische levensduur vanaf het jaar van investering waarbij gesteld wordt dat het aangeschafte halverwege het investeringsjaar in gebruik wordt genomen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Pand Vurehout 30 jaar
- Inventarissen 10 jaar
- Vervoermiddelen 5 jaar
- Automatisering 5 jaar
- Automatisering laptops en tablets 4 jaar
- Mobiele telefoons 3 jaar

Financiële vaste activa

De overige uitzettingen met een rente typische looptijd van meer dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva wordt verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat voor bestemming en na mutaties in reserves volgend uit de jaarrekening. De reserves zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves. In de toelichting op de balans wordt elke reserve afzonderlijk vermeld en afzonderlijk toegelicht. Er wordt geen jaarlijkse rente toegevoegd aan de reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de desbetreffende verplichting dan wel het voorzienbare verlies. Van een voorziening is sprake als het gaat om te kwantificeren financiële verplichtingen of risico's. Mutaties in de voorziening vloeien uitsluitend voort uit het aanpassen van de omvang van een voorziening aan een nieuw noodzakelijk niveau. Overige mutaties bestaan alleen uit verminderingen wegens aanwending voor het doel waarvan de voorziening is ingesteld. In de toelichting op de balans wordt elke voorziening afzonderlijk vermeld en toegelicht.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeenschappelijke regeling is aangegaan, maar die niet uit de balans blijken. Voorbeelden hiervan zijn: langlopende leasecontracten en huurovereenkomsten.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van bestuursbesluiten. Het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door het bestuur genomen besluit.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020**ACTIVA****VASTE ACTIVA****Materiële vaste activa**

In 2020 heeft er voor een bedrag van € 620.717 investeringen plaatsgevonden met betrekking tot nieuw kantoormeubilair, automatisering en implementatie Afas.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overige investeringen met een economisch nut	4.711.780	4.488.255
	4.711.780	4.488.255

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer.

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Buitengebruik gesteld	Boekwaarde 31-12-2020
Overige investeringen met economisch nut					
Gronden en terreinen	1.000.000	-	-	-	1.000.000
Bedrijfsgebouwen	2.559.471		179.883		2.379.588
Vervoermiddelen	1.062		1.062		-
Overige materiële vaste activa	927.722	620.717	216.247		1.332.192
	4.488.255	620.717	397.192	-	4.711.780

Afschrijvingen vinden plaats conform hetgeen is opgenomen in de financiële verordening GGD. Voor transportmiddelen wordt een afschrijvingstermijn van 5 jaar gehanteerd. Voor het pand Vurehout wordt een afschrijvingstermijn van 30 jaar gehanteerd. Voor de aanschaf van nieuwe hardware, niet zijnde laptops en tablets, wordt een afschrijvingstermijn gehanteerd van 5 jaar. Laptops en andere mobiele computerapparatuur worden binnen 4 jaar afgeschreven en mobiele telefoons binnen 3 jaar.

Financiële vaste activa

Dit betreft de waarborgsom die is betaald aan de verhuurder van het pand Straathoekwerk aan de Vinkestraat te Zaandam met bijbehorende de garagebox, het pand aan de Bristelroodstraat en voor de teststraat in Zaandam.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Uitzettingen met een rentetypische looptijd van meer dan één jaar	50.250	16.464
	50.250	16.464

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De voorraad gereed product en handelsgoederen bestaat uit de waarde van de voorraad vaccins ten behoeve van de reizigersadviesing.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Gereedproduct en handelsgoederen	15.438	12.662
	15.438	12.662

Uitzettingen met een rente typische looptijd van korter dan één jaar

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of minder weer.

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een aanpassing van de wet Fido. De wetwijziging stelt het zogenaamde schatkistbankieren verplicht voor decentrale overheden. Met ingang van maandag 16 december 2013, na publicatie in de Staatscourant, is de wetwijziging van kracht geworden. De wetwijziging houdt in dat de decentrale overheden, zoals de GGD, verplicht worden gesteld om alle overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Concreet betekent dit dat de GGD een rekeningcourantverhouding heeft met de Staat. Alle liquide middelen die de GGD niet direct nodig heeft voor het uitvoeren van haar taak, moeten worden gestort op de rekeningcourant bij

de Staat. Hierbij geldt voor de GGD een ondergrens van € 250.000. De GGD houdt te allen tijde de beschikking over de bij de Staat uitgezette gelden.

De ondergrens van € 250.000 houdt in dat de GGD € 250.000 aan liquide middelen op haar bankrekeningen mag aanhouden. Dit betekent echter niet dat het bedrag van € 250.000 niet mag worden overschreden. De wetswijziging geeft de decentrale overheid daarin wat ruimte. Zo lang het gemiddelde saldo van de bankrekeningen over een kwartaal de ondergrens niet overschrijdt, voldoet de decentrale overheid aan de wet Fido. De gemiddelde bankstanden per kwartaal zijn als volgt:

Gemiddelde bankstand 2020

1 ^e kwartaal	€ 209.304
2 ^e kwartaal	€ 162.871
3 ^e kwartaal	€ 218.020
4 ^e kwartaal	€ 224.523

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	576.925	606.214
Overige vorderingen	234.933	255.648
Voorziening (dubieuze debiteuren)	17.096-	25.905-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.765.660	1.918.001
	3.560.422	2.753.958

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kassaldi	857	5.219
Banksaldi	226.091	6.192
Girosaldi	1.540	10.802
	228.488	22.213

De GGD heeft de beschikking over een kredietfaciliteit op de rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten van € 300.000. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Overlopende activa

De overlopende activa wordt als volgt onderscheiden.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	658.021	447.839
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.519.991	476.236
	3.178.012	924.075

De nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Stand 01-01-2020	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2020
Ministerie van VWS Coronadeclaratie dec.	-	2.519.991		2.519.991
Veiligheidshuis	266.934		266.934	-
Bijdrage GR (begrotingswijziging 2019)	209.302		209.302	-
	476.236	2.519.991	476.236	2.519.991

PASSIVA**VASTE PASSIVA****Eigen vermogen**

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	593.718	516.644
Bestemmingsreserves	225.287	440.315
	819.005	956.959
Resultaat na onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, voor bestemming	140.314	229.683
	959.319	1.186.642

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van het eigen vermogen weer.

	Stand 31-12-2019	Uitbetaling aan gemeenten	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2020
1.0 Resultaat 2019	229.683	152.609	-	77.074	-
1.1 Algemene reserve wettelijke taken	516.644	-	77.074	-	593.718
		-	-	-	
2.1 Reserve gezondheidsonderzoek	153.642	-	63.000	177.635	39.007
2.2 Reserve groot onderhoud	2.980	-	-	-	2.980
2.3 Reserve markttaken	124.397	-	-	-	124.397
2.4 Reserve afwikkeling integratie JGZ 0-4	18.278	-	-	-	18.278
2.5 Reserve GHOR OTO	39.004	-	-	-	39.004
2.9 Reserve ouderenportaal	233	-	-	-	233
2.10 Reserve organisatieontwikkeling	1.387	-	-	-	1.387
2.12 Reserve Veiligheidshuis	100.393	-	-	100.393	-
	1.186.642	152.609	140.074	355.102	819.005

1. Algemene reserves**1.1 Algemene reserve wettelijke taken**

De algemene reserve is te beschouwen als het algemene weerstandvermogen van de GGD. Er rust geen specifieke bestemming op deze reserve. Het bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2009 besloten om de algemene reserve op maximaal 5% van de gemeentelijke bijdrage vast te stellen. De algemene reserve wettelijke taken heeft eind 2020 een omvang van € 593.718. De gemeentelijke bijdragen bedragen voor 2020 € 12.257.830. 5% hierover bedraagt € 612.892. De omvang van de Algemene Reserve is € 19.173 lager dan de gewenste omvang. De Algemene Reserve Markttaken heeft eind 2020 een omvang van € 124.397 en is daarmee gelijk aan de omvang van eind 2019. Door corona heeft de reizigersadviesering nagenoeg stil gelegen. De gedeerde omzet van reizigersadviesering is gecompenseerd door het ministerie van VWS. Door deze compensatie is het resultaat van reizigersadviesering nihil. Er heeft derhalve noch een onttrekking noch een toevoeging aan deze reserve plaatsgevonden.

2. Bestemmingsreserves

2.1 Reserve gezondheidsenquête

De reserve gezondheidsenquête wordt gevormd om de kosten voor de gezondheidsenquêtes uit te dekken. Er vindt jaarlijks een toevoeging aan de reserve plaats van ruim € 63.000. Ten behoeve van bevolkingsonderzoeken is een bedrag van € 181.144 aan de reserve onttrokken.

2.2 Reserve groot onderhoud

Deze reserve is gevormd conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 14 april 2011. De reserve is bedoeld om toekomstige onderhoudskosten aan het pand aan het Vurehout te dekken. In 2020 heeft er geen toevoeging plaatsgevonden. In plaats daarvan is het vrijgekomen budget ingezet ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten die voortkomen uit de renovatie van 2019.

2.3 Reserve reizigersvaccinatie

Deze reserve is gevormd om schommelingen in de resultaten van de markttaken op te vangen. Jaarlijks wordt het exploitatieresultaat op het product reizigersadviesing toegevoegd dan wel onttrokken. De omvang van de reserve markttaken heeft eind 2020 een omvang van € 124.397. Er heeft in 2020 noch een onttrekking noch een toevoeging plaatsgevonden.

2.4 Reserve afwikkeling integratie Jeugdgezondheidszorg 0-4

Deze reserve is, conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 18 november 2010, gevormd ten behoeve van de financiële afwikkeling inzake de overname van Jeugdgezondheidszorg 0-4 van Eveen door de GGD.

2.5 Reserve GHOR OTO

Deze reserve is gevormd conform de voorstellen met betrekking tot de resultaatbestemming 2012. Deze reserve is gevormd om de kosten voor het opleiden trainen en oefenen van medewerkers in het kader van het GGD rampen opvangplan te dekken.

2.11 Reserve organisatieontwikkeling

Deze reserve is gevormd uit het vrijvallen van de voorziening Individueel Loopbaan Budget en is bedoeld als budget voor de organisatieontwikkeling in brede zin.

Voorzieningen

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de voorzieningen weer.

	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Aanwending	Vrijval	Stand 31-12-2020
1.1 Voorziening huiselijk geweld	15.367	-	-	-	15.367
1.2 Voorziening reparatie-uitkering	24.512	13.519	-	-	38.031
	39.879	13.519	-	-	53.398

1.1 Voorziening huiselijk geweld

Deze voorziening is gevormd met middelen uit het voormalige project Huiselijk Geweld. Het doel van deze voorziening is om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het project Ontwikkeling Online Hulpverlening ASHG's Noord-Holland in samenwerking met de Blijfgroep.

1.2 Voorziening reparatie-uitkering

De duur van de wettelijke WW uitkering is geleidelijk teruggebracht naar maximaal 24 maanden. Door de reparatie-uitkering wordt de duur van de WW uitkering maximaal 38 maanden. De voorziening van wordt gevoed door een inhouding op het loon van de medewerkers. De werkgever draagt hier niet in bij.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer weer.

	looptijd	rente %	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	30 jaar	3,91	2.566.667	2.450.000
			2.566.667	2.450.000

Ten behoeve van de aankoop van de hoofdlocatie van de GGD in Zaandam is een lening aangegaan van € 3.500.000. Op deze lening is in 2020 voor een bedrag van € 116.666,68 afgelost. De rentelasten voor deze lening in 2020 bedragen € 97.704.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overige schulden	4.149.502	1.364.763
	4.149.502	1.364.763

De overige schulden laten een sterke afwijking zien ten opzichte van 2019. Dit wordt geheel veroorzaakt door het feit dat de GGD de kosten voor de coronabestrijding eerst voorschiet alvorens deze te declareren. Daardoor is het saldo van de crediteuren per balansdatum met een stand van € 1.962.586 veel hoger in vergelijking met 2019. Tevens heeft de GGD een kasgeldlening moeten afsluiten, ter hoogte van € 2.000.000, om de kosten te kunnen voorfinancieren. Deze invloeden leiden tot een hogere netto vlottende schuld.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva worden als volgt gespecificeerd.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	3.198.979	2.370.181
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	696.320	344.034
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	236.871	345.460
	4.132.170	3.059.675

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Vrijgevallen bedragen	Stand 31-12-2020
Gezonde school Oostzaan	4.850	-	4.850	-
Gezonde school Wormerland	2.000	-	2.000	-
Dak- en thuislozentelling jan. 2020 Purmerend	3.015	-	3.015	-
Dak- en thuislozentelling jan. 2020 Zaanstad	4.550	-	4.550	-
Veilig Thuis	42.800	-	42.800	-
Suïcidepreventieproject (proeftuin) alle gemeenten	41.219	41.190	41.219	41.190
Rookvrije schoolterreinen Oostzaan	534	-	534	-
Rookvrije schoolterreinen Wormerland	318	-	318	-
Jeugdteam Noorderhoofdstraat Zaanstad	61.108	278.443	61.108	278.443
Jeugdteam Weerpad Zaanstad	49.887	118.603	49.887	118.603
ZaansFit! Zaanstad	133.753	-	-	133.753
Relaties & seksualiteit GGD GHOR	-	20.509	-	20.509
Wvggz gemeenten	-	12.847	-	12.847
SPARK GGD Zeeland	-	38.744	-	38.744
Veilig Thuis	-	15.561	-	15.561
Veiligheidshuis	-	36.670	-	36.670
	344.034	562.567	210.281	696.320

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

De GGD is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende huur- en leasecontracten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen. Het betreft huurcontracten die namens de gemeenten zijn afgesloten voor de huisvesting van het CJ(G). Het genoemde jaarbedrag zijn huur- en servicekosten.

Contracten	Jaarbedrag
Meerjarige contracten tussentijds opzegbaar:	
Huurcontract Geuzenpad 5 Zaandam	€ 27.845
Huurcontract A. Schweitzerstraat 2-4 Krommenie	€ 66.168
Huurcontract Bristolroodstraat Zaandam	€ 35.560
Huurcontract Guishuis Zaandijk	€ 52.433
Onderhuurcontract Zaanstad Vurehout	€ 77.000
Huurcontract Triton	€ 43.365
Huurcontract Vinkenstraat Zaandam	€ 37.945
Huurcontract Zeemansstraat Zaandam	€ 2.670
Huurcontract Landauerstraat	€ 41.430
Huurcontract Heel Europa Purmerend	€ 36.229
Huurcontract Kerkbuurt Oostzaan	€ 33.360
Huurcontract Beschuitoren Wormer	€ 43.138
Huurcontract De Bolder Monnickendam	€ 40.914
Leasecontract Bus Faza	€ 6.895

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020

In dit hoofdstuk worden de baten en lasten per programma gepresenteerd. Per programma wordt een tabel gepresenteerd. Deze tabel is een weergave van de van de baten en lasten die verband houden met de uitvoering van de activiteiten binnen de Gemeenschappelijke Regeling.

Over- en onderschrijdingen binnen de Gemeenschappelijke Regeling worden nader toegelicht. Toegelicht wordt (in principe) het verschil tussen realisatie en begroting, indien er sprake is van een afwijking van meer dan € 10.000. Afwijkingen op de projectmatige werkzaamheden worden nader verantwoord bij de afrekening met de opdracht gevende gemeenten.

Overhead

Op grond van artikel 8, eerste lid, onderdeel c van het Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten is een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead.

In de tabel op pagina 49 wordt per programma een splitsing gemaakt tussen de directe lasten van het primair proces, de lasten voor overhead uit het programma zelf en de overhead bedrijfsvoering. Het totaalbedrag aan overhead in de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 5.841.262. Dit is zowel overhead uit bedrijfsvoering als overheadkosten van het programma zelf. Vanuit de gemeentelijke bijdragen aan de GR gaat 27,5% naar de overhead. Dit betreft zowel de overhead binnen het primaire proces, als binnen bedrijfsvoering. Van deze 27,5% gaat 15% naar bedrijfsvoering. Daar zijn de lasten ondergebracht die niet specifiek aan één product zijn toe te wijzen en in brede zin ten bate komen van de hele organisatie. Hieronder valt huisvesting, directie en bestuurskosten, P&O, facilitair, financiën, ICT en bedrijfsvoering algemeen.

Begin 2020 is door Berenschot een benchmarkonderzoek naar de overhead bedrijfsvoering bij de GGD uitgevoerd. De omvang van de overhead bedrijfsvoering is daarbij vergeleken met een groep van 41 organisaties. Dit betreffen onder meer andere GGD 'en, veiligheidsregio's, agentschappen en waterschappen.

Uit deze benchmark blijkt dat de overhead bedrijfsvoering van de GGD op dat moment 13,3% bedroeg. Dit ligt 43% onder het gemiddelde van de referentiegroep waar het gemiddelde percentage overhead bedrijfsvoering ongeveer 23,3% bedraagt. Omgerekend naar fte's is het verschil ongeveer - 28,5 fte. Inmiddels is de overhead bedrijfsvoering de Gemeenschappelijke Regeling iets gestegen naar 15%. Door de lage overhead bedrijfsvoering zijn diverse knelpunten ontstaan in het uitvoeren van een minimale dienstverlening en het voldoen aan wet- en regelgeving. Een overheadpercentage van 21,5% is een reëel doorbelastingspercentage en voldoende om alle knelpunten op te lossen.

Overzicht overhead 2020

	Programma	directe lasten primaire proces	overhead uit programma	overhead bedrijfsvoeri ng	lasten per programma
P1	Monitor, Signaleren en Adviseren	959.440	68.911	211.155	1.239.506
P2	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming				
	Algemene gezondheidszorg	1.346.363	161.412	324.310	1.832.085
	Coronabestrijding	5.957.399	26.390		5.983.789
	Jeugdgezondheidszorg	6.739.690	1.345.173	2.242.122	10.326.985
	Maatschappelijke gezondheidszorg	629.628	194.483	249.420	1.073.531
P3	Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises	135.240		39.061	174.301
P4	Toezichthouden	376.264	65.053	125.376	566.693
P5	Contracttaken	10.237.890	788.396	1.806.217	12.832.503
	Totaal	26.381.914	2.649.818	4.997.661	

Het resultaat van de Gemeenschappelijke Regeling

	Resultaat 2020
Per programma	
Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren	36.457-
Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	202.417
Programma 3 Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises	25.646-
Programma 4 Toezicht houden	-
Bedrijfsvoering	-
	140.314
Markttaak Reizigers	-

Het totale resultaat van de gemeenschappelijke regeling in 2020 bedraagt € 140.314 positief.

Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een totaaloverzicht van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten gemeenschappelijke regeling	€ 1.088.414	€ 967.381	€ 958.430
Baten projecten	€ 750.324	€ 743.138	€ 202.656
Lasten gemeenschappelijke regeling	€ 1.239.506	€ 904.381	€ 895.430
Lasten projecten	€ 750.324	€ 743.138	€ 202.656
Tussenresultaat	€ -151.092	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 177.635	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -36.457	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 120.461	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 967.381	€ 967.381	€ 958.430
Incidentele baten	€ 572		
Lasten primaire taak	€ 959.440	€ 610.203	€ 603.772
Overhead primaire taak	€ 68.911	€ 101.920	€ 190.142
Overhead bedrijfsvoering	€ 211.155	€ 192.258	€ 101.516
Tussenresultaat	€ -151.092	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 177.635	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -36.457	€ -	€ -

Analyse realisatie versus begroting binnen de gemeenschappelijke regeling

Dit programma kent een negatief resultaat van € 32.949. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

De medewerkers van Epidemiologie, Beleid en Gezondheidsbevordering dragen bij aan projecten als Bruggen naar gezond gewicht, onderzoeksprojecten en projecten binnen het sociaal domein. In 2020 is extra personele inzet getroffen voor de aanpak van de coronacrisis of de aanpak van aanpalende gevolgen ervan. Bovendien is een van de epidemiologen geheel 2020 deels gedetacheerd bij het RIVM. Deze extra baten verklaren de overschrijding bij de lasten.

De lasten

In 2020 was gepland 3 grote monitor-bevolkingsonderzoeken uit te voeren, waarbij rekening is gehouden met extra uitgaven uit de reservering voor onderzoeksbureaus en extra personele inzet. De reguliere periodieke kosten waren daardoor geconcentreerd in 2020.

In het voorjaar is besloten de doorbelasting vanuit bedrijfsvoering te verhogen. Dit is in het lopende jaar verwerkt. In verband met de coronacrisis zijn medewerkers uit de sector S&O ingezet en vervangen door nieuwe medewerkers. Het inwerken van nieuwe medewerkers heeft extra inzet van vaste medewerkers gevraagd. Dit heeft tot hogere personele lasten geleid.

Tot slot hebben frictiekosten door boventallige medewerkers als gevolg van het stoppen van projecten door gemeenten, tot extra lasten geleid.

Programma 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Programma 2 bestaat uit een drietal onderdelen, te weten:

- Algemene gezondheidszorg
- Jeugdgezondheidszorg
- Maatschappelijke gezondheidszorg

Analyse realisatie versus begroting

Dit programma kent een positief resultaat van € 202.418. Per onderdeel wordt het resultaat geanalyseerd. Per programmaonderdeel worden de baten en lasten gepresenteerd.

Programma 2: Algemene gezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling, reizigersadvies en projecten.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.864.361	€ 1.768.472	€ 1.750.602
Baten projecten	€ 74.059	€ 71.834	€ -
Incidentele baten	€ 697	€ -	€ -
Lasten gemeenschappelijke regeling	€ 1.832.085	€ 1.263.276	€ 1.249.155
Lasten projecten	€ 74.059	€ 71.834	
Tussenresultaat	€ 32.973	€ 505.196	€ 501.447
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 32.973	€ 505.196	€ 501.447

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 768.941	€ 673.052	€ 673.052
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.095.420	€ 1.095.420	€ 1.077.550
Incidentele baten	€ 697	€ -	€ -
Lasten primaire taak	€ 1.346.363	€ 1.263.276	€ 1.249.155
Overhead primaire taak	€ 161.412	€ 206.322	€ 206.122
Overhead bedrijfsvoering	€ 324.310	€ 298.874	€ 295.325
Tussenresultaat	€ 32.973	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 32.973	€ -	€ -

Dit sub-programma kent een positief resultaat van € 32.973. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

Infectieziektebestrijding heeft een centrale rol gespeeld tijdens de coronacrisis. Er is veel extra inzet gepleegd. Deze extra kosten zijn gecompenseerd door het Rijk. Tijdens de coronacrisis zijn vanwege de beperkingen in reizen en verre vakanties de reisvaccinaties enorm afgenomen. De gedeerde inkomsten worden gecompenseerd door het Rijk. De materiële kosten voor de aanschaf van vaccins zijn daardoor verminderd, deze lagere kosten zijn in mindering gebracht op de gedeerde omzet van reizigersvaccinatie. Er worden baten ontvangen voor de detachering van een administratief secretariaal medewerker in een regionaal platform.

De lasten

Bij medische milieukunde is sprake van onderbesteding als gevolg van de inzet van een junior medisch milieukundige en door het niet direct vullen van vrijgekomen formatie. Er zijn hogere personele lasten bij team Infectieziektebestrijding die deels te verklaren zijn door extra inzet ten behoeve van de coronabestrijding en extra inzet van algemene infectieziektebestrijding. Daarnaast lukte het vanwege een lagere loonschaal dan landelijk gehanteerd wordt niet om de openstaande vacature 5.1.2e op te vullen, met als gevolg externe, dure inhuur voor achterwacht. De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering was iets hoger dan begroot.

Infectieziektebestrijding is een onderdeel van algemene gezondheidszorg, dientengevolge valt hier ook de coronabestrijding onder. Hieronder volgt een overzicht van de in het kader van de coronabestrijding. Alle kosten in het kader van de coronabestrijding worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 5.983.392		
Baten bijdragen gemeenten	€ -	€ -	€ -
Incidentele baten	€ 397		
Lasten primaire taak	€ 5.957.399		
Overhead primaire taak	€ 26.390		
Tussenresultaat	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Hieronder wordt de totaaldeclaratie coronakosten weergegeven.

Kostensoort	Totaal
Bron- en contactonderzoek	€ 2.557.995
Bemonstering	€ 2.955.575
Vaccinatie campagne	€ 50.969
Overige Meerkosten	
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ 48.604
Tuberculosebestrijding (TBC)	€ 38
Medische Milieukunde (MMK)	€ 434
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	€ 11.735
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	€ 20.338
Reizigerszorg	€ 17.595
Gezondheidsbevordering (GB)	€ -
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	€ -
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 268.415
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	€ 8.322
Veilig Thuis	€ 1.533
Forensische Zorg (For)	€ -
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	€ -
Overig	€ 44.937
Ondersteuning	€ 685.299
Subtotaal	€ 1.107.250
Minder inkomsten (verrekend met minder uitgaven)	
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ -
Tuberculosebestrijding (TBC)	€ -
Medische Milieukunde (MMK)	€ -
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	€ 225.205
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	€ -
Reizigerszorg	€ 313.407
Gezondheidsbevordering (GB)	€ -
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	€ -
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ -
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	€ -
Veilig Thuis	€ -
Forensische Zorg (For)	€ -
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	€ -
Overig	€ -
Ondersteuning	€ -
Subtotaal	€ 538.612
Laboratoriumkosten	€ 131.536
Totale uitgaven december 2020	€ 7.341.937

De opgave van de GGD bestaat uit een opgave van de gerealiseerde kosten en de gedeerde inkomsten conform de definities als in het rapport van onderzoeksbureau AEF.

Programma 2: Jeugdgezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 10.455.517	€ 9.445.781	€ 9.330.137
Baten projecten	€ 7.881.122	€ 7.994.070	€ 7.848.755
Lasten gemeenschappelijke regeling	€ 10.326.985	€ 9.445.781	€ 9.330.137
Lasten projecten	€ 7.881.122	€ 7.994.070	€ 7.848.755
Tussenresultaat	€ 128.532	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 128.532	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.334.068	€ 363.715	€ 363.715
Baten bijdragen gemeenten	€ 9.082.066	€ 9.082.066	€ 8.966.422
Incidentele baten	€ 39.383		
Lasten primaire taak	€ 6.733.982	€ 6.776.326	€ 6.685.256
Incidentele lasten	€ 5.708		
Overhead primaire taak	€ 1.345.173	€ 663.716	€ 662.403
Overhead bedrijfsvoering	€ 2.242.122	€ 2.005.738	€ 1.982.477
Tussenresultaat	€ 128.532	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 128.532	€ -	€ -

Dit sub-programma kent een positief resultaat van € 128.532. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten:

Vanuit de Jeugdgezondheidszorg hebben medewerkers gewerkt in de teststraten en bij het bron- en contactonderzoek. De extra kosten zijn gedeclareerd bij het ministerie van VWS; dit zijn niet begrote baten. Aan het einde van het jaar heeft een aantal medewerkers een zorgbonus gekregen voor hun grote inspanningen, flexibiliteit en hoge kwaliteit van werken in de corona-bestrijding. Tegenover deze lasten staan de baten vanuit het ministerie van VWS ter compensatie hiervan.

Dit jaar zijn, ondanks de corona-crisis, in het voor- en najaar groepsvaccinaties uitgevoerd en ook de kinkhoestvaccinatie bij zwangere vrouwen is gestart.

Voor verschillende gemeenten zijn extra werkzaamheden uitgevoerd, waarvoor baten ontvangen zijn.

Er zijn daarnaast baten ontvangen uit:

- Uitkeringen voor zwangerschap en ziekte van medewerkers;
- Detachering van medewerkers in jeugdteams.

De lasten

De personeelslasten zijn hoog door externe inhuur bij vervanging bij ziekte en door openstaande vacatures. Vooral bij de jeugdartsen is het door een lagere salarisschaal dan in de rest van het land het niet mogelijk om deze vacatures structureel in te vullen. Daardoor is er de noodzaak van duurdere inhuur.

De uitkering van de zorgbonus drukt op de personeelslasten, daar staan baten vanuit het ministerie van VWS tegenover.

De extra inzet voor corona en groepsvaccinaties leiden tot hogere personeelslasten. Hier staan baten tegenover.

Bij de JGZ wordt KD+ als digitaal dossier gebruikt. De kosten van onderhoud en doorontwikkeling zijn hoger dan begroot.

Verscheidende medewerkers hebben ziekteverzuim begeleiding en/of coaching ontvangen om re-integratie te bevorderen en vitaliteit te verhogen.

De doorbelasting bedrijfsvoering is hoger dan begroot.

Gedurende het jaar is kritisch omgegaan met het vullen van vacatures, op artsen en verpleegkundigen na, om overschrijding van de loonkosten te beperken. Dit heeft bijgedragen aan het positieve resultaat.

Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.114.442	€ 1.103.470	€ 1.091.905
Baten projecten	€ 4.126.999	€ 4.524.588	€ 4.012.941
Lasten gemeenschappelijke regeling	€ 1.073.531	€ 1.103.470	€ 1.091.905
Lasten projecten	€ 4.126.999	€ 4.524.588	€ 4.012.941
Tussenresultaat	€ 40.911	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 40.911	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 10.256	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.103.470	€ 1.103.470	€ 1.091.905
Incidentele baten	€ 716		
Lasten primaire taak	€ 629.628	€ 717.618	€ 709.282
Overhead primaire taak	€ 194.483	€ 156.396	€ 155.879
Overhead bedrijfsvoering	€ 249.420	€ 229.456	€ 226.744
Tussenresultaat	€ 40.911	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 40.911	€ -	€ -

Dit sub-programma kent een positief resultaat van € 40.911. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

Vanaf de uitbraak van de corona-pandemie zijn medewerkers de rest van het 2020 bij de bestrijding van de coronacrisis ingezet.

De lasten

Wegens het niet volledig kunnen vullen van de geneeskundige formatieruimte zijn er minder personele lasten gerealiseerd dan begroot. De vervanging van medewerkers ingezet in de bestrijding van de coronacrisis heeft tot extra begeleidingsuren van nieuwe medewerkers geleid. Daarbij is in het voorjaar van 2020 besloten de doorbelasting vanuit bedrijfsvoering te verhogen. Dit is in het lopende jaar verwerkt.

Bij het MABZ wordt met verschillende subsidie projecten gewerkt, waarbij een percentage cofinanciering is vereist. Dat wordt geleverd in de vorm van formatie. Dat stelt het MABZ in staat efficiënte werkwijzen te ontwikkelen met gebruikmaking van deels eigen formatie. De inzet in projecten wordt daarom deels uit eigen middelen gefinancierd. De formatie die als cofinanciering is geoormd moet echter niet als een min post gezien worden.

Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 147.180	€ 274.006	€ 274.006
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.475	€ 1.475	€ -
Lasten primaire taak	€ 135.240	€ 239.102	€ 238.027
Overhead bedrijfsvoering	€ 39.061	€ 36.379	€ 35.979
Tussenresultaat	€ -25.646	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -25.646	€ -	€ -

Dit programma kent een negatief resultaat van € 25.646. Dit wordt als volgt toegelicht.

De uitvoering van verplichte activiteiten wordt niet geheel gedekt door doorbelasting naar de Veiligheidsregio, zoals bij:

- De piketvergoeding van de PSH voor maar 50% wordt vergoed
- Op de begroting staat 0,3 fte DPG 0,2 fte wordt doorbelast.

Programma 4: Toezicht houden

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Onderstaand worden de baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 558.419	€ 571.256	€ 571.256
Baten bijdragen gemeenten	€ 8.018	€ 8.018	
Incidentele baten	€ 256		
Lasten primaire taak	€ 376.264	€ 396.135	€ 389.832
Overhead primaire taak	€ 65.053	€ 66.417	€ 66.142
Overhead bedrijfsvoering	€ 125.376	€ 116.722	€ 115.282
Tussenresultaat	€ -	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Dit programma kent geen resultaat. Dit wordt als volgt toegelicht.

Door de coronapandemie is landelijk afgesproken in bepaalde periode beperkt inspectiebezoek op locatie uit te voeren, dan wel risico gestuurd toezicht uit te voeren. Dit landelijk besluit heeft ertoe geleid dat niet 100% van de afgesproken inspecties in overleg met gemeenten kon worden uitgevoerd, maar slechts 60%. De gedeelde inkomsten van toezicht zijn gedeclareerd bij VWS. Hierdoor is het resultaat nihil

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering worden de kosten voor de interne organisatie verantwoord. Het is een administratieve paragraaf. Deze kosten worden naar rato van de begrote bijdrage bedrijfsvoering, volledig doorbelast aan de programma's 1 tot en met 4. De paragraaf heeft daardoor geen resultaat.

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen de paragraaf.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten	€ 5.746.928	€ 4.727.155	€ 4.693.678
Incidentele baten	€ 1.975	€ -	
Lasten	€ 5.748.903	€ 4.677.155	€ 4.643.678
Incidentele lasten	€ -	€ -	
Tussenresultaat	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Toevoeging aan reserves	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Alle baten en lasten van deze paragraaf worden gedekt uit bijdragen uit projecten en de gemeenschappelijke regeling en heeft in principe geen resultaat.

De baten zijn hoger dan begroot. Dit komt voort uit hogere baten uit projecten dan begroot, niet begrote baten vanwege de coronabestrijding en het niet volledig uitgeven van het budget voor GDD brede opleidingen. Bovendien was er sprake van een hogere dekking uit primaire taak Gemeenschappelijke Regeling ter dekking van extra gemaakte kosten, vooral op het gebied van de ICT.

De lasten zijn hoger dan begroot door extra inhuur in het kader van de bestrijding van het coronavirus. Er was sprake van frictiekosten. Tevens zijn er hogere lasten vanwege uitgekeerde bonussen aan medewerkers die wel een extra inzet op de bestrijding van de coronapandemie hebben

geleverd, maar net buiten de criteria van de landelijke zorgbonus vielen. Daarnaast waren er hogere kapitaallasten vanwege ICT investeringen (onder andere voor thuiswerken), hogere huisvestingskosten vanwege het coronaproof maken van alle locaties en hogere lasten dan begroot voor de inzet van de accountant.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van de financiële voorschriften (besluit begroten en verantwoorden) wordt dit hoofdstuk afgesloten met een overzicht van de incidentele baten en lasten die in de verschillende programma's en de paragraaf Bedrijfsvoering in 2020 zijn verantwoord. Het betreft hier nagekomen lasten en baten over het voorgaande boekjaar dan wel baten of lasten die niet konden worden voorzien. Dit betreft de volgende bedragen:

Programma	incidentele baten	incidentele lasten
Monitor, signaleren en adviseren	€ 572	€ -
Algemene gezondheidszorg	€ 1.094	€ -
Maatschappelijke gezondheidszorg	€ 716	€ -
Jeugdgezondheidszorg	€ 39.383	€ 5.708
Toezicht houden	€ 256	€ -
Bedrijfsvoering	€ 1.975	€ -
	€ 43.996	€ 5.708

2.3.4 Resultaatbestemming

Het resultaat over 2020 bedraagt **€ 140.314 positief**.

De algemene reserve kent een tekort van € 19.173. Voorgesteld wordt om dit tekort te dekken uit het positieve resultaat over 2020. Daarnaast is het voorstel om het na deze onttrekking overgebleven positieve resultaat van € 121.141 in te zetten voor de dekking van het in 2020 starten met de vervanging van de verouderde, door de leverancier niet langer ondersteunde kantoorautomatisering.

De voorgestelde resultaatbestemming is niet verwerkt in deze jaarrekening.

2.3.5 Wet Normering Topinkomens

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (hierna: WNT) van kracht. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT kent een openbaarmakingregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling.

Als topfunctionarissen binnen de GGD worden aangemerkt, de leden van het Algemeen Bestuur van de GGD en de directie. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door acht wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens is (verplicht op grond van de voorschriften) ter vergelijking het jaar 2019 vermeld. De functie van de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur is onbezoldigd.

Situatie 2020

Toezichthoudende functionarissen met een bezoldiging van minder dan € 1.700		
5.1.2e	lid algemeen bestuur	Beemster
	lid dagelijks en algemeen bestuur	Edam Volendam
	lid algemeen bestuur	Landsmeer
	lid algemeen bestuur	Oostzaan
	lid dagelijks en algemeen bestuur	Purmerend
	lid algemeen bestuur	Waterland
	lid algemeen bestuur	Wormerland
	lid dagelijks en algemeen bestuur	Zaanstad

In 2020 werd de directie van de GGD Zaanstreek-Waterland gevormd door een directeur (de heer mr. F.H.J. Strijthagen). De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semi publieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt voor 2020: € 201.000. In onderstaande tabel wordt de bezoldiging vermeld. Tevens is (verplicht op grond van de voorschriften) ter vergelijking het jaar 2019 vermeld.

Situatie 2019

Naam	FHJ Strijthagen	
Functie	Directeur	
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	17-aug-15	
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	
Deeltijdfactor	100%	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	133.082
Beloningen betaalbaar op termijn	€	23.889
Totaal bezoldiging	€	156.971
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€	194.000

Situatie 2020

Naam	FHJ Strijthagen	
Functie	Directeur	
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	17-aug-15	
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	
Deeltijdfactor	100%	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	138.068
Beloningen betaalbaar op termijn	€	20.979
Totaal bezoldiging	€	159.047
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€	201.000

Het bezoldigingsmaximum voor de directeur bedraagt € 201.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de directeur.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het Algemeen Bestuur bedraagt € 30.150 en voor de overige leden van het Algemeen Bestuur € 20.100. Deze maxima worden niet overschreden. De leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur werken onbezoldigd.

2.3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Naar aanleiding van de recente datadiefstal in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer de uitkomst van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens te verwachten is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt. Ten tijde van instemming met de jaarrekening 2020 door het Dagelijks Bestuur loopt het onderzoek van politie en justitie nog. De kans op een claim en de potentiële financiële impact voor de GGD zijn moeilijk in te schatten. Er zijn een viertal claims naar aanleiding van de datadiefstal bij GGD Zaanstreek-Waterland ingediend. De personen die deze claims hebben ingediend komen niet voor op de lijst van mensen waarvan de gegevens gestolen zijn. Vooralnog lijken deze claims daarom ongegrond te zijn.

2.3.7 Rechtmatigheid

Meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten

De meerkosten en minderinkosten als gevolg van de bestrijding van Covid-19 zijn bepaald en gedocumenteerd, uitgaande onder meer van de Verantwoordingsinstructie 2020 Meerkosten COVID-19 GGD – VWS van 11 december 2020 en het AEF (Andersson Elffers Felix) rapport 'Meerkosten voor GGD'en ten gevolge van Corona' d.d. 5 augustus 2020. De richtlijnen voor corona-compensatie zijn een-op-een in acht genomen en zo goed mogelijk geïnterpreteerd. Voor de minderopbrengsten en de minderkosten is op basis van diepgaande analyses van de baten en lasten over 2019, de begroting 2020 en de gewijzigde begroting 2020 in kaart gebracht in hoeverre er sprake is van aantoonbare minder opbrengsten en kosten als gevolg van Covid-19. De GGD heeft de minderopbrengsten en minderkosten gesaldeerd verantwoord bij de VWS-declaratie. Het ministerie heeft de ingediende voorschotdeclaraties betaald. Desondanks bestaat een risico dat het ministerie achteraf niet volledig vergoedt en mogelijk terugvordert. Het in de jaarstukken opgenomen overzicht van de kosten van de bestrijding van Covid-19 wordt als einddeclaratie ingediend. Bij deze einddeclaratie wordt de goedgekeurde jaarrekening inclusief de controleverklaring toegevoegd waarna de voorschotten door het ministerie worden afgerekend. Het ministerie stelt de definitieve compensatie vast in boekjaar 2021.

Aanbesteding volgens (zeer) dingende spoed

De GGD'en in Nederland hebben van het ministerie van VWS onder meer de opdracht gekregen om de hoogste prioriteit te geven aan het uitbreiden van de testafnamecapaciteit en het bron- en contactonderzoek. Hiervoor heeft ook GGD Zaanstreek-Waterland onder grote urgentie en binnen zeer korte termijnen leveranciers gecontracteerd om de gevraagde taken adequaat en snel uit te voeren. Daarnaast is tijdens de eerste fase van de crisis een landelijk tekort ontstaan voor persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen, waarvoor het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) is opgericht om de beschikbare beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen te verdelen. Na oprichting van het LCH hebben de inkopen van de GGD'en plaatsgevonden via dit LCH. Omdat een reguliere of verkorte (Europese) aanbesteding niet in acht kon worden genomen is, in lijn met de brief van de Europese Commissie van 1 april 2020 en de brief van het ministerie van VWS van 27 oktober 2020, een beroep gedaan op de regeling (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels. Voor de rechtmatige toepassing van (zeer) dwingende spoed hebben wij aanvullend juridisch advies ingewonnen, dat ons ingenomen standpunt onderschrijft. Op grond van het hiervoor gestelde is de accountant van mening dat de GGD terecht een beroep heeft gedaan op (zeer) dwingende spoed en dat wij de opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus in 2020 rechtmatig hebben aanbesteed.

Rechtmatigheid van inkopen

In 2020 is een aantal uitgaven onrechtmatig, omdat niet de geldende Europese aanbestedingsregels zijn gevolgd. De onrechtmatigheden betreffen voornamelijk kosten die voortvloeien uit een onrechtmatige aanbestedingen in het verleden, die meetellen als onrechtmatig in het jaar waarin de kosten worden gemaakt, in 2020 dus.

Voor een aantal uitgaven die wij hebben moeten doen voor onze rol in de coronacrisis geldt dat wij aanspraak kunnen maken op een Europese richtsnoer van dwingende spoed. Daarmee worden deze uitgaven niet als onrechtmatig aangemerkt. Zie hiervoor de vorige paragraaf "Aanbesteding volgens (zeer) dingende spoed".

Begrotingsonrechtmatigheid

Omdat de overschrijding op de lasten ten aanzien van de begroting evenredig oploopt met de hogere baten ten aanzien van de begroting is er geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

BIJLAGEN

Afkortingenlijst

AA	Amsterdam-Amstelland
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene gezondheidszorg
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BCO	Bron – en Contact Onderzoek
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BZK	Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centra jeugd en gezin
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
COPI	Commando Plaats Incident
CoronIT	Automatiseringssysteem voor het testen en BCO Corona
CPB	Centraal Planbureau
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DSI	Dienst Speciale Interventie
EBG	Epidemiologie, beleid en gezondheidsvoorlichting
GAGS	Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GM	Gezondheidsmonitor
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GROP	GGD rampen opvangplan
GZT	Groot Zorg Team
HPV	Humaan Papilloma Virus
IB-er	Intern begeleider
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKB	Individueel keuze budget
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KD+	Kind dossier
LGB	Lokaal gezondheidsbeleid
MABZ	Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg
M@ZL	Medische Advisering Ziek gemelde Leerling
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MGZ	Maatschappelijke gezondheidszorg
MOB	Meldpunt Overlast en Bemoeizorg
MSA	Monitoren, signaleren en adviseren
MSM	Mannen seks met mannen
MT	Management Team
NZKG	Noordzeekanaal gebied
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OMT	Outbreak Management team
OTO	Opleiden, Trainen, oefenen
P&O	Personeel & Organisatie
PG	Publieke Gezondheid
PGO	Periodiek Gezondheidskundig Onderzoek
PSH	Psychosociale hulpverlening na ongevallen en rampen
PR	Public Relations

R&S	Relaties & Seksualiteit
(R)BT	Regionaal beleidsteam
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
ROT	Regionaal Operationeel Team
rVTV	regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning
RZV	Reizigersvaccinatie
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SZV	School ziekteverzuim
TBC	Tuberculose
UMC	Universitair Medische Centrum
VHT	Video Home Training
VO	Voortgezet onderwijs
VrZW	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VVE	Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie
WIEG	Wet invoering extra geboorteverlof
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WW	Werkloosheidswet

Taakvelden

Om baten en lasten van taken en activiteiten te kunnen aggregeren en met die van andere GGD-en te kunnen vergelijken, moeten ze in vergelijkbare eenheden worden ingedeeld. De kwaliteit van de informatie kan het beste worden gewaarborgd, als hiervoor een indeling wordt gebruikt die gemeenten ook zelf gebruiken.

Voor de GGD zijn slechts een beperkt aantal taakvelden van toepassing. Hieronder wordt een tabel weergegeven waarin de gerealiseerde baten en lasten 2020 per taakveld worden weergegeven.

Taakveld	Taakveld-nummer	lasten	baten
0. Bestuur ondersteuning Overhead	0.4	5.052.866	
1. Veiligheid Crisisbeheersing en brandweer	1.1	135.240	147.180
7. Volksgezondheid en milieu Volksgezondheid	7.1	16.071.784	8.995.193
Totaal (lasten-baten)			12.117.517

De projectbaten en -lasten zoals opgenomen in de staat van baten en lasten in de jaarrekening zijn niet opgenomen in de tabel taakvelden. De projectbaten en -lasten behoren niet tot de reguliere kernactiviteiten van de GGD en zijn uit dien hoofde ook niet opgenomen in deze tabel taakvelden. Deze projectlasten worden volledig gedekt door de projectbaten.

De baten en lasten bedrijfsvoering betreffen de doorbelastingen van de afdeling bedrijfsvoering naar de programma's. Deze baten en lasten zijn wel apart zichtbaar gemaakt op de staat van baten en lasten, maar zijn gesaldeerd opgenomen in de bovenstaande taakvelden. Dit heeft geen effect voor baten, lasten en vermogen van de GGD.

Bovenstaand overzicht taakvelden sluit met een bedrag van € 12.117.517 negatief. Dit bestaat zoals hierboven beschreven uit de reguliere baten en lasten inclusief reservemutaties maar exclusief de bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten.

Verantwoording uitgekeerde zorgbonussen

Definitief Sidsa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverspreking ssa - d.d. 4 maart 2021								
VWS	H11	Corona Bonusregeling Zorg	Kenmerknummer aanvraag	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor bonus	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor belastingcomponent	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen	De totale besteding (in jaar T) aan medewerkers netto uitgekeerde bonus van € 1.000	De totale besteding (in jaar T) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 1.000
			Aard controle n.v.t. Indicator: H11/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/04	Aard controle R Indicator: H11/05	Aard controle R Indicator: H11/06
			COBONUS2020604 Relatienummer: 2079583	€ 50.000	€ 40.000	€ 90.000	€ 50.000	€ 0
			Zijn de zorgprofessionals die een bonus van aanvrager hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 maart tot 1 september 2020 bij de organisatie waartoe een aanvraag is gedaan (Ja/Nee)	Voldoen de betalingen (in jaar T) aan de inkomensgrens zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee)	Afgedragen of aangegeven verschuldigde inderhelling over de aan medewerkers netto uitgekeerde bonus (max. € 800 per medewerker)	Afgedragen verschuldigde belasting (in jaar T) over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 750 per persoon)	Overig saldo voor bonus in (jaar T)	Overig saldo voor belastingcomponent in (jaar T)
			Aard controle D1 Indicator: H11/07	Aard controle D1 Indicator: H11/08	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/09	Aard controle R Indicator: H11/10	Aard controle R Indicator: H11/11	Aard controle R Indicator: H11/12
			Ja	Ja	€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 0
			Eventuele toelichting: Verplicht als alle of een deel van de bonussen wordt uitgekeerd in het volgende jaar (05 of 06) of als bij 07 of 08 hier is ingevuld.	Eindeantwoord (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H11/13	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/14				
			Ja	Nee				

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

NOORDENDIJK 207
POSTBUS 574
3400 AN ENKELRECHT

Nr. 326 T 070 648 15 35
F 070 648 15 99

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland

INGOEVERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland te Zaandam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de GGD Zaanstreek-Waterland op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van de GGD Zaanstreek-Waterland welke d.d. 2 juli 2020 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2020;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2020; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

In de jaarrekening 2020 zijn lasten voor een totaalbedrag van € 949.891 opgenomen die volgens de geldende wet- en regelgeving Europees aanbesteed hadden moeten worden. Dit bedrag is in 2020 als rechtmatigheidsfout aangemerkt. De rechtmatigheidsfout bedraagt meer dan 1%, doch niet meer dan 3% van de voorgeschreven controletolerantie en zorgt daardoor voor een oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 2 juli 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

VERSTEGEN, GEEFSTAPLEN EN GUYENBERG W. N.V. is de hoofdaandeelhouder van VERSTEGEN ACCOUNTANTS N.V. Het bestuur van VERSTEGEN ACCOUNTANTS N.V. is niet aansprakelijk voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van de informatie op deze website. Het gebruik van de informatie op deze website aanvaardt de gebruiker aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van de informatie op deze website.

mgj

SRA

Wij zijn onafhankelijk van de GGD Zaanstreek-Waterland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub J Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige Instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 340.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder Interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van de GGD Zaanstreek-Waterland van 2 juli 2020.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

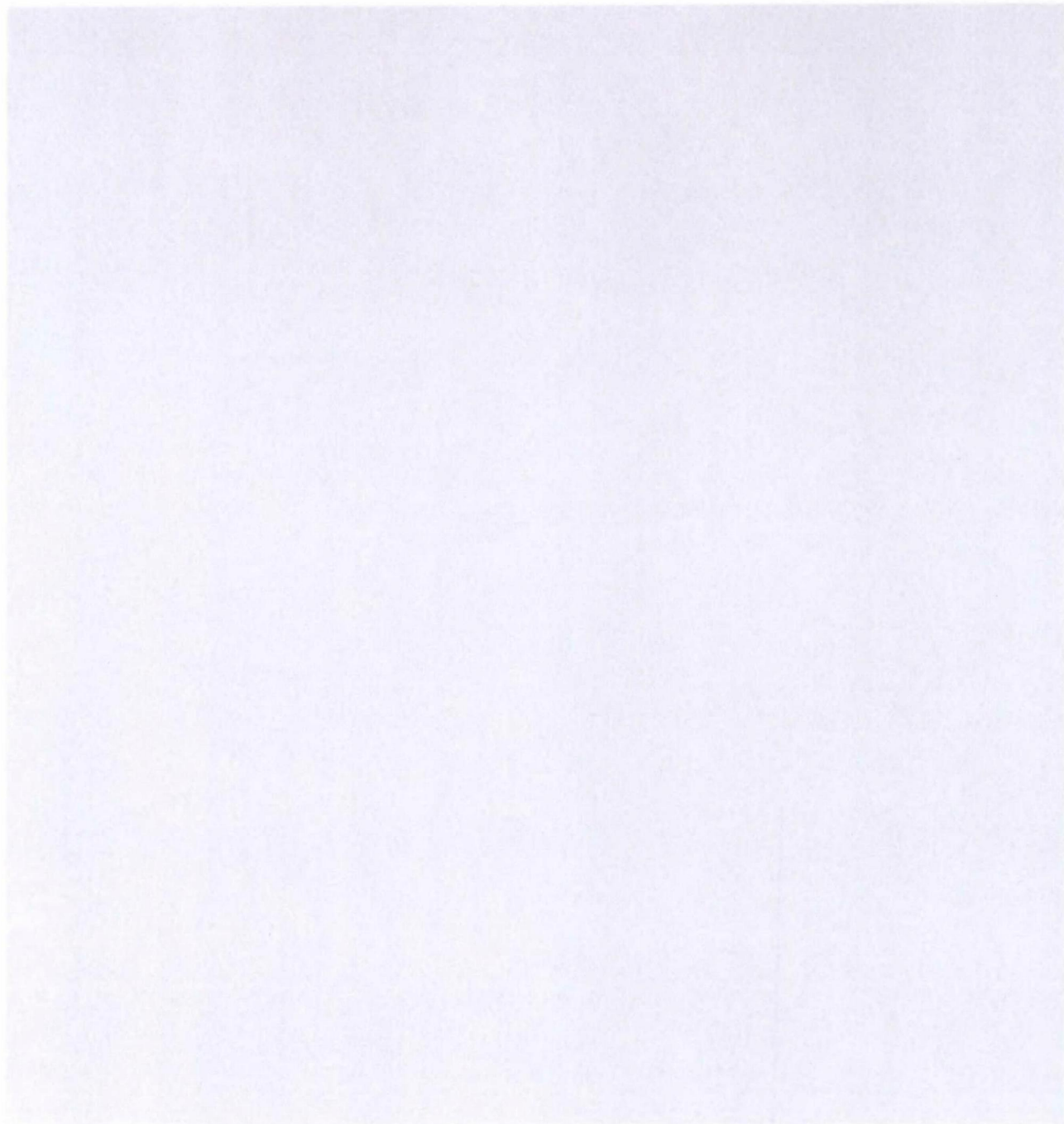
Wij bevestigen aan het algemeen bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het algemeen bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Dordrecht, 15 april 2021

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
W.P. de Vries RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Zaanstreek-Waterland

Postbus 2056 • 1500 GB Zaandam
Vurehout 2 • 1507 EC Zaandam
Telefoon (0900) 254 54 54 • Fax (075) 616 30 16
info@ggdzw.nl • www.ggdzw.nl

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland te Zaandam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de GGD Zaanstreek-Waterland op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van de GGD Zaanstreek-Waterland welke d.d. 2 juli 2020 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2020;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2020; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

In de jaarrekening 2020 zijn lasten voor een totaalbedrag van € 949.891 opgenomen die volgens de geldende wet- en regelgeving Europees aanbesteed hadden moeten worden. Dit bedrag is in 2020 als rechtmatigheidsfout aangemerkt. De rechtmatigheidsfout bedraagt meer dan 1%, doch niet meer dan 3% van de voorgeschreven controletolerantie en zorgt daardoor voor een oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 2 juli 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de GGD Zaanstreek-Waterland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 340.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van de GGD Zaanstreek-Waterland van 2 juli 2020.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het algemeen bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het algemeen bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Dordrecht, 15 april 2021

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

W.P. de Vries RA

Paraaf voor waarmerk

5.1.2e

Accountantsverslag 2020

Zaanstreek-Waterland

5.1.2e

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling
GGD Zaanstreek-Waterland
Postbus 2056
1500 GB ZAANDAM

5.1.5 @verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Dordrecht, 15 april 2021

Ref.: 581/WdV/AH

Geachte 5.1.2e

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2020 van Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland te Zaandam (verder genoemd: GGD Zaanstreek-Waterland) gecontroleerd.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken.

In overeenstemming met *artikel 393 lid 4 Burgerlijk Wetboek Boek 2* en *Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen*, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 340.000. Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2020 van € 959.319 en een voordelig resultaat over 2020 van € 140.314 na mutaties in de reserves.

Wij hebben bij de jaarrekening een controleverklaring met beperking afgegeven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid en een beperking ten aanzien van rechtmatigheid. De beperking ziet toe op rechtmatigheidsfouten voor Europese aanbesteding.

Het bestuur heeft kenbaar gemaakt deze jaarrekening (versie van d.d. 13 april 2021) vast te stellen en de jaarrekening ter goedkeuring voor te leggen aan het algemeen bestuur.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd en/of niet op de datum van onze controleverklaring wordt vastgesteld, verzoeken wij u om per omgaande contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend bedoeld is om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Externe toezichthoudende instanties en andere belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van GGD Zaanstreek-Waterland en van de risico's in de bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

5.1.2e

INHOUDSOPGAVE

1. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Zaanstreek-Waterland	5
2. Vermogen, resultaat en continuïteit	8
2.1. Analyse vermogen en resultaat en resultaatontwikkeling	8
2.2. Financiële positie en continuïteit.....	8
2.3. Interne beheersing.....	8
2.4. Weerstandsvermogen.....	9
3. Jaarverslag	9
4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2020	10
4.1. Corona-compensatie.....	10
4.2. WNT-verantwoording	10
4.3. Het verloop van onze controlewerkzaamheden.....	11
4.4. Normenkader en toetsingskader	12
4.5. EU-aanbesteding	12
4.6. Ontvangen subsidies	13
4.7. SiSa-verantwoording.....	14
4.8. IT-beheersing	15
4.9. Verwerking van geconstateerde afwijkingen.....	17
5. Overige onderwerpen.....	17
5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing.....	17
5.2. Onafhankelijkheid	18
6. Slot	18

1. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Zaanstreek-Waterland

Corona

2020 stond voor de GGD Zaanstreek-Waterland voor een belangrijk deel in het teken van de beheersing en bestrijding van het coronavirus. De impact van de uitbraak van het coronavirus op uw organisatie is dan ook groot. Van uw organisatie is veel gevraagd. Veel medewerkers en expertise werden ingezet voor de coronaprocessen, waar dat normaal gesproken wordt besteed aan uw reguliere taken. De druk op de GGD Zaanstreek-Waterland blijft in vele opzichten ook in 2021 onverminderd hoog. In de jaarrekening heeft u de gevolgen van de uitbraak van de pandemie toereikend toegelicht, evenals de financiële impact van corona voor GGD Zaanstreek-Waterland.

Wij merken op dat de controle van de jaarrekening door uw organisatie de hoogste prioriteit heeft gekregen en goed is voorbereid. Wij concluderen dat GGD Zaanstreek-Waterland de beheersing en bewaking op orde heeft van de extra taken en werkzaamheden die zijn uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van VWS, evenals de verantwoording daarover. Zeker gelet op de omvangrijke lasten en baten die hiermee gemoeid gaan, de omvangrijke financiële compensatiemogelijkheden waarvan de GGD gebruik maakt die gepaard gaan met complexe en soms pas later beschikbaar gekomen voorwaarden en eisen. Dit in een periode waarin de bestrijding van corona domineert.

De samenwerking tussen uw organisatie en Verstegen is wederom goed, prettig en constructief verlopen. Het is een prestatie van uw organisatie dat de controle binnen uw bestuurlijke planning kon worden afgerond.

Oprichtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 4 augustus 2020 hebben wij de tussen GGD Zaanstreek-Waterland en Verstegen accountants en adviseurs gemaakte afspraken ten aanzien van het controleren van de jaarrekening van GGD Zaanstreek-Waterland bevestigd. Wij verwijzen naar deze schriftelijke opdrachtbevestiging.

Goedkeurende verklaring getrouwheid en verklaring met beperking voor rechtmatigheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2020 van de GGD Zaanstreek-Waterland afgerond. Wij hebben bij deze jaarrekening een controleverklaring met beperking afgegeven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid en een beperking ten aanzien van rechtmatigheid. Deze beperking ziet zowel toe op onrechtmatigheden ten aanzien van de EU-aanbestedingswet die in het verleden zijn geconstateerd, als nieuwe onrechtmatigheden die over boekjaar 2020 de EU-grensbedragen overschrijden. De strekking van de verklaring is hiermee gelijk aan 2019.

Normenkader

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT.

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en op de door het bestuur vastgestelde controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening. Vanwege de uitbraak van het coronavirus is aanvullende externe wet- en regelgeving beschikbaar gekomen. In het kader van financiële rechtmatigheid zijn dat onder andere de Verantwoordingsinstructie 2020 Meerkosten COVID-19 GGD d.d. 11 december 2020 van het Ministerie van VWS en de brieven van de Europese Commissie van 1 april 2020 en van het Ministerie van VWS van 27 oktober 2020 over de (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels en diverse documentatie van het RIVM over het afnemen van testen door de GGD en de bekostiging daarvan.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is onrechtmatig, echter niet in alle gevallen heeft dit gevolgen voor de strekking van de controleverklaring. De accountant heeft de verantwoordelijkheid om kostenoverschrijdingen, waarvan de directie moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren, op te nemen in het verslag van bevindingen.

In totaal heeft GGD Zaanstreek-Waterland volgens de gewijzigde begroting 2020 € 27,4 miljoen aan lasten begroot (primitieve begroting € 26,0 miljoen) tegenover € 34,0 miljoen aan werkelijke lasten (2019: € 32,9 miljoen). Aan baten heeft GGD Zaanstreek-Waterland een bedrag geraamd van € 27,5 miljoen volgens de gewijzigde begroting (primitieve begroting € 26,0 miljoen), tegenover gerealiseerde baten van € 34,0 miljoen (2019: € 32,7 miljoen). Dit betekent een overrealisatie van zowel de lasten als de baten.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid beoordelen wij de lastenoverschrijdingen per programma. GGD Zaanstreek-Waterland kent vier programma's.

Wij verwijzen naar de inhoudelijke analyse van de overschrijdingen in de jaarstukken in paragraaf '2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020' op de pagina's 57 tot en met 66, waarin een analyse is opgenomen van de begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid per programma. Daarnaast verwijzen wij naar paragraaf '2.3.7 Rechtmatigheid' op pagina 70 van de jaarrekening voor een nadere toelichting over begrotingsonrechtmatigheid.

Er zijn geen geconstateerde kostenoverschrijdingen welke als onrechtmatig worden aangemerkt die volgens de Kadernota Rechtmatigheid meewegen in ons oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Materialiteit

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 340.000. De berekening hebben wij verricht conform het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO), gebaseerd op 1% van de totale werkelijke lasten over 2020 plus de toevoegingen aan de reserves.

Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Europese aanbesteding

Onderdeel van de controle is een toets op de juiste naleving van (externe) Europese aanbestedingsregels. Door uw organisatie is vastgesteld dat voor afgerond € 949.891 niet rechtmatig is aanbesteed. Dit bestaat ook uit onrechtmatigheden die voortvloeien uit onrechtmatige aanbestedingen in het verleden en meetellen als onrechtmatig in het jaar waarin de kosten worden gemaakt, in dit geval 2020.

Deze rechtmatigheidsfout hebben wij opgenomen in onze foutenevaluatie. De fout kan niet gecorrigeerd en hersteld worden, de kosten 2020 zijn wel "getrouw".

Aanbesteding volgens (zeer) dingende spoed

GGD Zaanstreek-Waterland kon vanzelfsprekend in meerdere gevallen geen reguliere of verkorte (Europese) aanbesteding in acht nemen. In lijn met de brief van de Europese Commissie van 1 april 2020 en de brief van het Ministerie van VWS van 27 oktober 2020, is een beroep gedaan op de regeling (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels. GGD Zaanstreek-Waterland is van mening dat terecht een beroep is gedaan op (zeer) dwingende spoed en dat de opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus in 2020 rechtmatig zijn aanbesteed.

Meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten

GGD Zaanstreek-Waterland heeft de meerkosten en minderinkomsten als gevolg van corona bepaald en gedocumenteerd, uitgaande onder meer van de Verantwoordingsinstructie 2020 Meerkosten COVID-19 GGD – VWS van 11 december 2020 en het AEF (Andersson Elffers Felix) rapport 'Meerkosten voor GGD'en ten gevolge van Corona' d.d. 5 augustus 2020. GGD Zaanstreek-Waterland heeft de richtlijnen voor corona-compensatie een-op-een in acht genomen en zo goed mogelijk geïnterpreteerd. Voor de minderopbrengsten en de minderkosten heeft u op basis van diepgaande analyses van de baten en lasten over 2019, de begroting 2020 en de gewijzigde begroting 2020 in kaart gebracht in hoeverre er sprake is van aantoonbare minder opbrengsten en kosten als gevolg van Covid-19. De GGD heeft de minderopbrengsten en minderkosten gesaldeerd verantwoord bij de VWS-declaratie.

Zorgbonus

GGD Zaanstreek-Waterland heeft aan haar professionals die hiervoor in aanmerking komen een zorgbonus verleend. De verantwoording over de besteding van deze gelden verloopt via de Single Information, Single Audit (SiSa) systematiek. Jaarlijks moet aan de Rijksoverheid gemeld worden of en hoe de gelden zijn besteed. Deze verantwoording hoort als bijlage bij de jaarstukken en moet nog worden toegevoegd.

2. Vermogen, resultaat en continuïteit

2.1. Analyse vermogen en resultaat en resultaatontwikkeling

Het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) is voor GGD Zaanstreek-Waterland het geldende verslaggevingsstelsel. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties vinden plaats op basis van besluitvorming door het bestuur.

De jaarrekening 2020 van GGD Zaanstreek-Waterland is opgesteld in overeenstemming met het van toepassing zijnde model. Bij de jaarrekening 2020 is een SiSa-bijlage gevoegd inzake de verantwoording van de (subsidie) zorgbonus. In paragraaf 4.7 in dit verslag gaan wij hier nader op in.

De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2020 van € 959.319 en een voordelig resultaat over 2020 van € 140.314 na mutaties in de reserves.

Voor GGD Zaanstreek-Waterland is de impact van de uitbraak van het coronavirus bijzonder groot. De meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten vanwege de uitbraak van het coronavirus worden via regelingen gecompenseerd. De analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting wordt adequaat toegelicht in programma 2: algemene gezondheidszorg van de jaarrekening en in het jaarverslag onder 1.1.1 Aanpak Coronacrisis. Bijzonderheden rond deze compensatie komen in dit verslag nader aan de orde.

2.2. Financiële positie en continuïteit

Uitgangspunt bij de begroting van GGD Zaanstreek-Waterland is dat de begroting ten minste sluitend is. In de (gewijzigde) begroting 2020 is een resultaat van nihil opgenomen. De jaarrekening is opgesteld volgens de continuïteitsveronderstelling. De omvang van het eigen vermogen is in 2020 afgenomen.

2.3. Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Wij hebben onze bevindingen ten aanzien van de interne beheersing opgenomen in onze tussentijdse rapportage van 6 oktober 2020. Onze bevindingen en conceptrapportage hebben wij op 28 september 2020 besproken met uw organisatie.

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de jaarrekening van GGD Zaanstreek-Waterland. Wij vinden dat er binnen GGD Zaanstreek-Waterland – rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie – geen sprake is van belangrijke tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen rond de financiële verslaglegging.

2.4. Weerstandsvermogen

Uw Algemene reserve wettelijke taken heeft eind 2020 een omvang van € 593.718, inclusief de toevoeging in 2020 van € 77.074 uit het resultaat 2019. U heeft bepaald dat de gewenste omvang van de Algemene reserve 5% over de gemeentelijke bijdragen bedraagt. De omvang van de Algemene reserve per ultimo 2020 is hiermee ca. € 20.000 lager dan de gewenste omvang.

Wij merken op dat de financiële positie van GGD Zaanstreek-Waterland is afgenomen, gezien vanuit het totale eigen vermogen van € 959.319. U benadrukt dat de risico's als gevolg van corona niet leidt tot aanvullende financiële risico's, vooral vanwege de financiële ondersteuning en compensatie van het Rijk.

In de jaarstukken 2020 heeft u dit in de paragraaf 1.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing nader toegelicht. Wij hebben vernomen dat uw risico-analyse ook op andere momenten dan de behandeling van de begroting en de jaarrekening wordt afgestemd met het bestuur om grip te houden op de (ontwikkeling van de) risico's. Wij adviseren de ontwikkeling van de risico's en de ontwikkeling van de reserves en de weerstandscapaciteit die aangewezen zijn als dekking van de risico's tussentijds en nauwlettend te blijven volgen.

3. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Jaarverslag (hoofdstuk 1)
- Bijlagen (achter de jaarrekening)

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat en dat dit verenigbaar is met de jaarrekening. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuursverslag mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het bestuursverslag 2020 van GGD Zaanstreek-Waterland de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2020

4.1. Corona-compensatie

Eerder in dit verslag schetsten wij de impact van de uitbraak van het coronavirus op GGD Zaanstreek-Waterland. Volgens interne analyses is de totale financiële coronaschade op de normale activiteiten in 2020 becijferd op een bedrag van € 7.341.937. Dit betreffen de minderopbrengsten op de onderdelen Technische Hygiënezorg (THZ) en Toezicht en reizigerszorg ter hoogte van € 538.612 gesaldeerd met de minder uitgaven.

De totale verantwoorde meerkosten die de GGD heeft gemaakt om aan de aan haar toegewezen taken in het kader van Covid-19 te kunnen voldoen betreft € 6.803.325. Deze verantwoorde meerkosten zijn administratief separaat verantwoord in de administratie van de GGD Zaanstreek-Waterland. De juistheid en rechtmatigheid van de verantwoorde meerkosten zijn gecontroleerd door middel van het gebruik van steekproeven.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft de meerkosten en minderinkomsten als gevolg van corona bepaald en gedocumenteerd, uitgaande onder meer van de Verantwoordingsinstructie 2020 Meerkosten COVID-19 GGD – VWS van 11 december 2020 en het AEF (Andersson Elffers Felix) rapport 'Meerkosten voor GGD'en ten gevolge van Corona' d.d. 5 augustus 2020. GGD Zaanstreek-Waterland heeft de richtlijnen voor corona-compensatie een-op-een in acht genomen en zo goed mogelijk geïnterpreteerd. Voor de minderopbrengsten en de minderkosten heeft u op basis van diepgaande analyses van de baten en lasten over 2019, de begroting 2020 en de gewijzigde begroting 2020 in kaart gebracht in hoeverre er sprake is van aantoonbare minder opbrengsten en kosten als gevolg van Covid-19. De GGD heeft de minderopbrengsten en minderkosten gesaldeerd verantwoord bij de VWS-declaratie. Het ministerie heeft de ingediende voorschotdeclaraties betaald. Desondanks bestaat een risico dat het ministerie achteraf niet volledig vergoedt en GGD Zaanstreek-Waterland mogelijk terugvordert. Het ministerie stelt de definitieve compensatie vast in boekjaar 2021. U heeft dit toereikend toegelicht in de jaarrekening onder paragraaf 2.3.7 Rechtmatigheid.

Doordat GGD Zaanstreek-Waterland tussentijds controleert en rapporteert en de declaraties maandelijks werden ingediend kon door u tussentijds de rechtmatigheid en juistheid van de declaraties worden gewaarborgd.

Het resultaat 2020 is ca. € 90.000 lager uitgekomen dan het resultaat 2019 en € 143.000 hoger dan het begrote resultaat 2020. Een toelichting op deze resultaatontwikkeling is opgenomen in het hoofdstuk Het resultaat van de Gemeenschappelijke Regeling en 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020. Wij kunnen ons vinden in deze toelichting, mede in samenhang met uw resultaatanalyse.

4.2. WNT-verantwoording

4.2.1. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de naleving van de WNT gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde [Regeling Controleprotocol WNT 2020](#).

De geldende bezoldigingsmaxima worden niet overschreden.

4.2.2. Bevestiging volledigheid

Wij hebben de toepassing van de WNT door GGD Zaanstreek-Waterland gecontroleerd overeenkomstig het *Controleprotocol WNT 2020*. Daarbij hebben wij ons gebaseerd op de in de jaarrekening verantwoorde gegevens en bedragen en de daaraan ten grondslag liggende administratieve bescheiden. Het kan echter zijn dat een bepaalde verwerkingswijze van (kosten)vergoedingen aan de raad van bestuur en/of raad van toezicht in de financiële administratie niet vooraf door ons is geïdentificeerd. Deze vergoedingen zouden dan al dan niet terecht buiten de WNT-verantwoording kunnen zijn gebleven en buiten de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden.

Als de WNT-verantwoording niet strookt met uw beeld van de werkelijkheid of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons per omgaande te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

4.3. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Eind februari zijn wij gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De kwaliteit van de jaarstukken was op moment van de start van de controle grotendeels toereikend en de dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van start van onze controle. Bij aanvang van de controle stelden wij vast dat de concept-jaarrekening met de bijbehorende controle-informatie voldoende waren voor een efficiënt verloop van onze controlewerkzaamheden.

Uw voorbereidingen op de controle van de meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten en de rechtmatigheid van dwingende spoed heeft, in goede samenwerking met uw organisatie, een belangrijk deel van uw capaciteit gevraagd en een belangrijk aandeel in de controle door Verstegen gehad.

Door de constructieve samenwerking tussen de medewerkers van GGD Zaanstreek-Waterland en het controleteam, kon de jaarrekening en de controle daarvan tijdig worden afgerond.

Tijdens onze controle hebben wij vanwege coronamaatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Deze manier van werken heeft het moeilijker voor ons gemaakt om bepaalde waarnemingen te doen wat er toe kan leiden dat bepaalde signalen worden gemist. Bij het plannen van onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de risico's hiervan en hebben waar nodig aanvullende werkzaamheden gepland en uitgevoerd. Wij zijn dan ook van mening dat de verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wij zijn, rekening houdend met het vorenstaande, van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

4.4. Normenkader en toetsingskader

Het bestuur heeft op 2 juli 2020 het Controleprotocol voor het jaar 2020 vastgesteld. Bij dit controleprotocol is als bijlage het Normenkader opgenomen.

Wij adviseren u een toetsingskader op te stellen waarmee GGD Zaanstreek-Waterland inzichtelijk kan maken aan welke voorwaarden voldaan moet worden. Het is vervolgens belangrijk dat de GGD Zaanstreek-Waterland zichtbaar intern toetst of wordt voldaan aan de bepalingen uit de relevante interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader, bijvoorbeeld via werkprogramma's voor de betreffende processen of in checklists. Op deze wijze kan GGD Zaanstreek-Waterland zelf en tijdig zichtbaar maken dat/of aan alle relevante (financiële) bepalingen van de externe wet- en regelgeving uit het normenkader wordt voldaan en welke voorwaarden bijvoorbeeld (nog) niet.

In onze tussentijdse rapportage 2020 hebben wij u uitgebreid geïnformeerd over de rechtmatigheidsverantwoording en de voortgang die GGD Zaanstreek-Waterland hierin boekt.

4.5. EU-aanbesteding

4.5.1. Reguliere (Europese) aanbesteding

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van GGD Zaanstreek-Waterland zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. GGD Zaanstreek-Waterland controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Als onderdeel van de (rechtmatigheids)controle is dit tevens een belangrijke controle door de accountant.

Een aantal inkoopopdrachten is in het verleden niet rechtmatig aanbesteed. Deze afwijking dient als onrechtmatig meegenomen te worden in het jaar waarin de kosten worden gemaakt, in dit geval in 2020. Daarnaast is sprake van nieuwe onrechtmatigheden die over boekjaar 2020 de EU-grensbedragen overschrijden. De totale rechtmatigheidsfout bedraagt € 949.891 over 2020. De afwijkingen kunnen niet gecorrigeerd en hersteld worden, de kosten 2020 zijn wel "getrouw". De afwijking is groter dan onze materialiteit en heeft daarom effect op de strekking van de controleverklaring. Wij geven derhalve een controleverklaring met beperking af.

Wij benadrukken het belang om voorafgaand aan aanbestedingen strak toe te zien dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding strikt worden nageleefd. Tijdens onze controle en de gesprekken met uw organisatie hierover hebben wij vastgesteld dat dit bewustzijn aanwezig is en dat wij deze aandacht terugzien in uw organisatie, mede door het aanstellen van een Interim 5.1.2e en

5.1.2e

4.5.2. Aanbesteding volgens (zeer) dwingende spoed

De GGD'en in Nederland hebben van het Ministerie van VWS onder meer de opdracht gekregen om de hoogste prioriteit te geven aan het uitbreiden van de testafnamecapaciteit en het bron- en contactonderzoek. Hiervoor heeft ook de GGD Zaanstreek-Waterland onder grote urgentie en binnen zeer korte termijnen leveranciers gecontracteerd om de gevraagde taken adequaat en snel uit te voeren. Daarnaast is tijdens de eerste fase van de crisis een landelijk tekort ontstaan voor persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen, waarvoor het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) is opgericht om de beschikbare beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen te verdelen. Na oprichting van het LCH hebben de inkoop van de GGD's plaatsgevonden via dit LCH.

Omdat GGD Zaanstreek-Waterland geen reguliere of verkorte (Europese) aanbesteding in acht kon nemen, is in lijn met de brief van de Europese Commissie van 1 april 2020 en de brief van het Ministerie van VWS van 27 oktober 2020 een beroep gedaan op de regeling (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels. Het standpunt van de GGD Zaanstreek-Waterland en uw inkoopadviseur is dat terecht een beroep is gedaan op (zeer) dwingende spoed en u concludeert hiermee dat de opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus in 2020 rechtmatig zijn aanbesteed. Wij delen het standpunt en de conclusie van de GGD Zaanstreek-Waterland. U heeft dit toereikend toegelicht in de jaarrekening onder paragraaf 2.3.7 Rechtmatigheid.

4.6. Ontvangen subsidies

GGD Zaanstreek-Waterland ontvangt jaarlijks een substantieel bedrag aan subsidies en bijdragen voor het uitvoeren van diverse projecten. Per project worden de subsidies en bijdragen en de lasten per project op een aparte kostenplaats geboekt. Tevens is een apart subsidieregister aanwezig waarin per subsidie inzichtelijk wordt gemaakt wat het beschikte bedrag is, welk bedrag aan voorschot is ontvangen, wat het gerealiseerde projectresultaat/financiële uitputting van het project is en wat er per jaareinde te vorderen of terug te betalen is.

Hoewel deze registratie een erg nuttig instrument is, merken wij op dat niet per subsidie wordt vastgesteld aan welke andere inhoudelijke verplichtingen en/of voorwaarden moet worden voldaan.

Vanwege de diversiteit aan subsidiegevers en de toenemende baten in omvang en in aantallen benadrukken wij het belang van een goede interne controle ten aanzien van juistheid, volledigheid, correcte toerekening en rechtmatigheid van subsidies, zodat de volledigheid en rechtmatigheid van de subsidiebatens gedurende de looptijd en achteraf kan worden bepaald en kan worden gemonitord.

4.7. SiSa-verantwoording

4.7.1. Zorgbonus

Medewerkers werkzaam in uw sector hebben vanwege de uitbraak van Covid-19 een uitzonderlijke prestatie moeten leveren. Het kabinet heeft hiervoor haar waardering uitgesproken en hieraan een bonus van € 1.000 netto gekoppeld. Hiervoor worden organisaties gecompenseerd met een subsidieregeling.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft aan haar professionals die hiervoor in aanmerking komen een zorgbonus verleend volgens de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19. Voor een bedrag van € 90.000 is aan zorgbonussen in de jaarrekening 2020 verwerkt.

GGD Zaanstreek-Waterland legt in lijn met de richtlijnen van het Ministerie van VWS over de zorgbonus verantwoording af via de SiSa-bijlage in de jaarrekening onder de regeling "H11 Corona Bonusregeling Zorg".

4.7.2. SiSa-bijlage

De zorgbonus heeft GGD Zaanstreek-Waterland in 2020 uitbetaald. GGD Zaanstreek-Waterland legt in lijn met de richtlijnen van het Ministerie van VWS over de zorgbonus verantwoording af via de SiSa-bijlage in de jaarrekening onder de regeling "H11 Corona Bonusregeling Zorg".

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat GGD Zaanstreek-Waterland aan de voorwaarden van de bonusregeling heeft voldaan en dat de SiSa-bijlage door GGD Zaanstreek-Waterland correct en volledig is ingevuld. Ten tijde van de afronding van de controle van de jaarrekening heeft het ministerie echter nog geen controleprotocol beschikbaar gesteld. Dit betekent dat het voor de GGD Zaanstreek-Waterland lange tijd onzeker was hoe kon worden vastgesteld dat volledig aan voorwaarden van de bonusregeling is voldaan en hoe GGD Zaanstreek-Waterland de SiSa-bijlage correct en volledig moest invullen. Zeer recent is bekend geworden dat het controleprotocol niet leidend is voor GGD'en en leidt ertoe dat de accountants deze controles nu kunnen uitvoeren en afronden.

GGD Zaanstreek-Waterland verwacht dat de afrekening niet of nauwelijks zal afwijken van de aanvraag en van het in de jaarrekening verwerkte bedrag. Deze verwachting is gebaseerd op de afweging die GGD Zaanstreek-Waterland zelf heeft gemaakt bij het toekennen van de zorgbonus.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage gecontroleerd, die door GGD Zaanstreek-Waterland is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020 d.d. 21 januari 2021. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Uitgekeerde bonussen (inclusief de daarover verschuldigde loonbelasting van veelal 80%) die niet voor subsidiëring in aanmerking komen, komen voor rekening van de GGD zelf.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2020	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
VWS.H11	Corona Bonusregeling Zorg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Strekking controleverklaring bij de jaarrekening t.a.v. getrouwheid: goedkeurend
 Strekking controleverklaring bij de jaarrekening t.a.v. rechtmatigheid: beperking

4.8. IT-beheersing

4.8.1. Inleiding

IT-middelen vormen steeds meer een integraal onderdeel van de primaire processen. Deze cruciale rol van IT in de bedrijfsvoering maakt dat ook GGD's er goed aan doen om IT als zelfstandige strategische pijler binnen de bedrijfsvoering te positioneren. In onze managementletter hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de IT beheersing. Voor onze bevindingen verwijzen wij hiernaar.

Verder merken wij hier nog op dat op grond van de wet de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking een terugkerend onderwerp is bij onze controlewerkzaamheden en de rapportage van onze bevindingen. Onze werkzaamheden richten zich echter vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en -beheersingsmaatregelen. Voor meer zekerheid over de kwaliteit van de IT-beheersingsmaatregelen binnen GGD Zaanstreek-Waterland adviseren wij om een separaat IT-onderzoek uit te voeren.

Vorig jaar hebben wij gerapporteerd:

Vanuit de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij geen significante tekortkomingen, risico's of aandachtspunten geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Hoewel de IT-omgeving van de GGD Zaanstreek-Waterland voor de controle van de jaarrekening niet complex is, vragen wij u aandacht te blijven houden voor:

- het vastleggen van veranderingen in netwerk, systeembeheer en dataopslag;
- fysieke en logische toegangsbeveiliging ten aanzien van netwerk/firewalls/-wachtwoordbeleid etc.;
- back-up-/ recoveryprocedures; en
- het zichtbaar maken van afspraken met leveranciers inzake het monitoren van de back-ups en het periodiek testen van de back-up procedure.

De applicaties die het jaarrekeningproces raken zijn de bankapplicaties, de financiële administratie en de digitale factuurverwerking. Dit zijn standaardapplicaties. Voor de controle van de jaarrekening controleren wij uit efficiëntie om de applicaties heen.

Onze conclusie ten aanzien van de IT-beheersingsmaatregelen is dat er sprake is van aandachtspunten. In onze tussentijdse rapportage hebben wij u kort gerapporteerd ter verbetering van de interne beheersing op IT-gebied.

4.8.2. Risicosignaal rond de bescherming van persoonsgegevens

Naar aanleiding van een recente datadiefstal in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer de uitkomst van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens te verwachten is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt. Op het moment van vaststellen van de jaarrekening 2020 loopt het onderzoek van politie en justitie nog.

In de media wordt de laatste maanden een sterke toename gemeld van aanvallen op IT-systemen van zorgorganisaties en de daarin opgenomen persoonsgegevens. Zowel nationaal als internationaal. Op 1 maart jongstleden heeft ook de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) [de noodklok geluid](#) over de explosieve groei van hacks en datadiefstal, gericht op het buitmaken van persoonsgegevens. De AP maakt in hetzelfde bericht ook de Rapportage Datalekken 2020 openbaar. In deze rapportage worden feiten weergegeven over de melding van datalekken en datadiefstallen en ook aanbevelingen vanuit de AP. Deze aanbevelingen richten zich vooral op het gebruik van multifactor authenticatie (MFA).

Vijf aanbevelingen van de AP

MFA is een relatief eenvoudige maatregel die veel leed kan voorkomen. Bovendien is het gebruik van MFA in veel gevallen een essentieel onderdeel van een adequaat beveiligingsbeleid. Daarmee is deze maatregel vaak ook een juridische verplichting op grond van de AVG.

De AP adviseert:

1. MFA in te stellen voor alle systemen waar toegangscontrole op ingesteld is. Vooral bij externe toegangscontrole en systemen die veel (gevoelige of bijzondere) persoonsgegevens bevatten.
2. MFA in te stellen op (zakelijke) instantmessagingdiensten (zoals Signal, Telegram en WhatsApp) en mailapplicaties.
3. De effectiviteit van de toegangscontrole te blijven verifiëren.
4. Vanuit het intern toezicht in de organisatie na te gaan welke verwerkingen in aanmerking komen voor MFA.
5. Voor meer informatie over MFA en een gedegen wachtwoordmanagementbeleid de [factsheet Gebruik tweefactorauthenticatie](#) van het NCSC te raadplegen.

Wij adviseren om kennis te nemen van het nieuwsbericht en de rapportage van de AP en te evalueren of de inhoud aanleiding geeft om het IT-(beveiligings)beleid binnen GGD Zaanstreek-Waterland aan te scherpen.

4.9. Verwerking van geconstateerde afwijkingen

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren verder geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden. Er hebben naar aanleiding van onze controle veel correcties plaatsgevonden in de jaarstukken, dit betroffen cijfermatige correcties en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatievereisten van het BBV en met betrekking tot de verantwoording van corona gerelateerde meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten.

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2020 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Er is wel sprake van EU-aanbestedingsfouten, betreft een totaal van € 949.891.

De afwijkingen inzake rechtmatigheid kunnen niet worden gecorrigeerd zoals toegelicht in 4.6.1. Onderstaande tabel geeft daarvan een samenvatting. Getrouwheidsbevindingen werken ook door in de bevindingen voor rechtmatigheid.

<i>Betreft</i>	<i>Fout (rechtmatigheid)</i>	<i>Fout (getrouwheid)</i>	<i>Onzekerheid</i>
<i>Inkoop en aanbesteding EU</i>	€ 949.891	€ 0	€ 0
TOTAAL	€ 949.891	€ 0	€ 0

De afwijking is groter dan onze materialiteit en heeft daarom effect op de strekking van de controleverklaring. Wij geven derhalve een controleverklaring met beperking af als gevolg van de rechtmatigheidsfouten.

5. Overige onderwerpen

5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Onze controlestandaarden schrijven voor dat wij kennisnemen van de maatregelen die door GGD Zaanstreek-Waterland zijn getroffen om de risico's van fraude en overtreding van wet- en regelgeving te identificeren en te beheersen.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor aanzienlijk teruggebracht. Wij adviseren hierbij nog wel om als onderdeel van het risicomanagementsysteem periodiek een separate risicoanalyse op deze thema's uit te voeren en daarbij te evalueren of er voldoende beheersingsmaatregelen zijn getroffen. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

5.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Wij bevestigen onze onafhankelijkheid voor de uitvoering van de controleopdracht voor de jaarstukken van GGD Zaanstreek-Waterland.

Met betrekking tot het verslagjaar 2020 hebben wij vanuit Verstege aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben een aantal (subsidie)verantwoordingen gecontroleerd en hierover separaat gerapporteerd. Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij aanvullende werkzaamheden verricht op onder meer de meerkosten, minderkosten en minderopbrengsten. Deze werkzaamheden hebben geen invloed op onze onafhankelijkheid. Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd.

6. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

Zaanstreek-Waterland

Postbus 2056, 1500 GB Zaandam

Port Betaald
Port Payé
Business Post
Zaandam
12.07.2021

5.1.2e

VOORSCHEIDEN
WELZIJN EN SPORT
14 JULI 2021
SCANPLAZA

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Programmadirectie Covid-19

5.1.2e

Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

